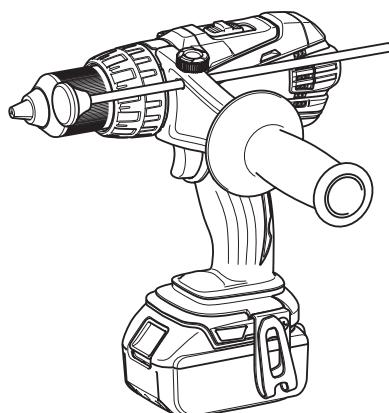
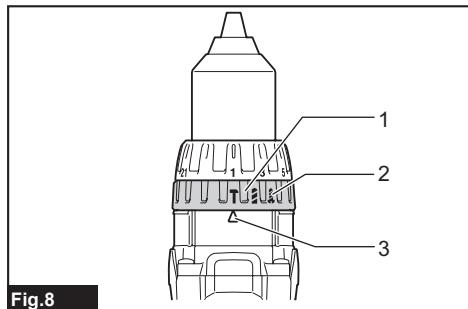
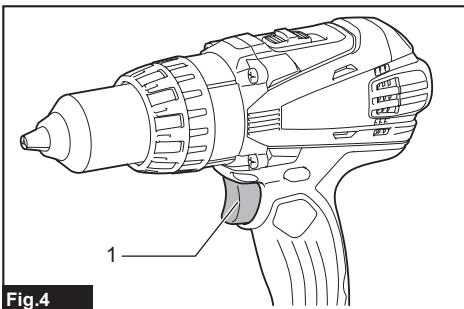
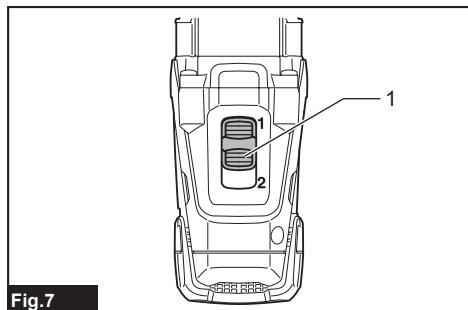
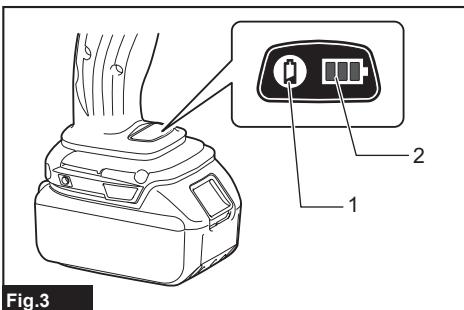
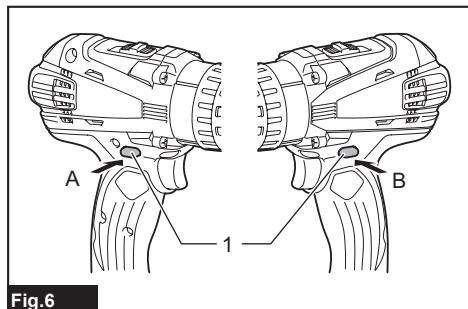
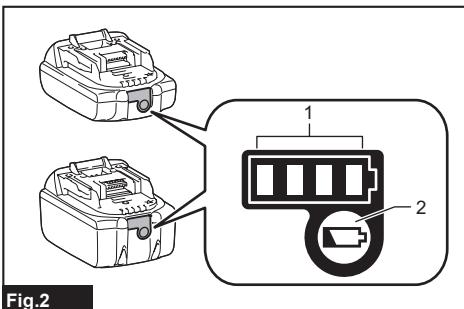
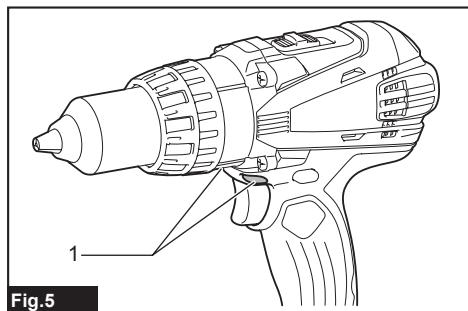
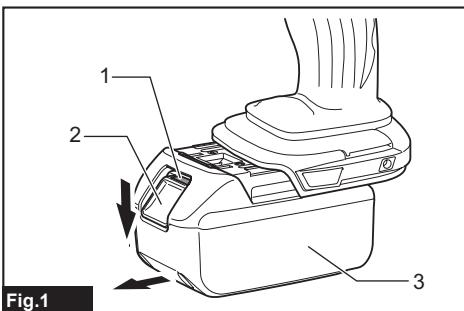

EN	Cordless Hammer Driver Drill	INSTRUCTION MANUAL	4
SV	Sladdlös slagborrhammare	BRUKSANVISNING	10
NO	Batteridrevet slagboremaskin	BRUKSANVISNING	16
FI	Akkuiskuporakone	KÄYTTÖOHJE	23
DA	Akku skrue-/boremaskine med slag	BRUGSANVISNING	29
LV	Bezvada triecienurbjmašīna/ skrūvgriezis	LIETOŠANAS INSTRUKCIJA	36
LT	Belaidis kalamasis grąžtas	NAUDOJIMO INSTRUKCIJA	43
ET	Juhtmeta lõöktrell-kruvikeeraja	KASUTUSJUHEND	50
RU	Аккумуляторная ударная дрель-шуруповерт	РУКОВОДСТВО ПО ЭКСПЛУАТАЦИИ	57

DHP448
DHP458

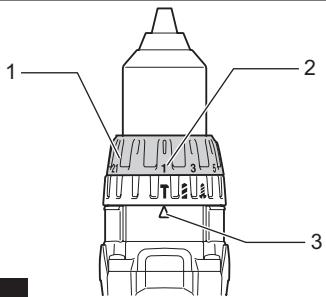

Fig.9

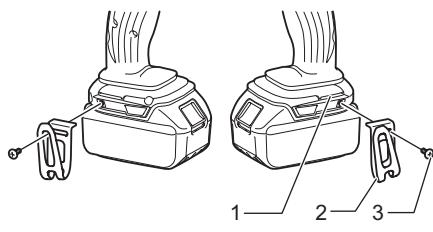

Fig.13

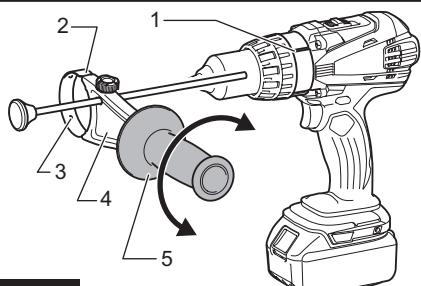

Fig.10

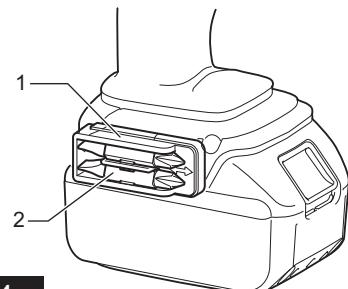

Fig.14

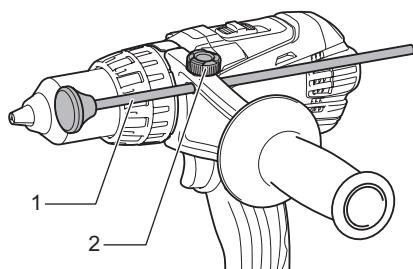

Fig.11

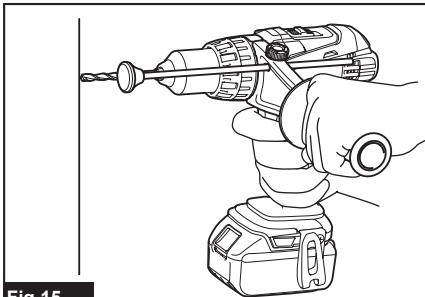

Fig.15

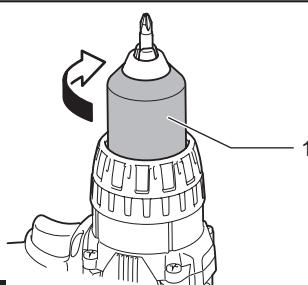

Fig.12

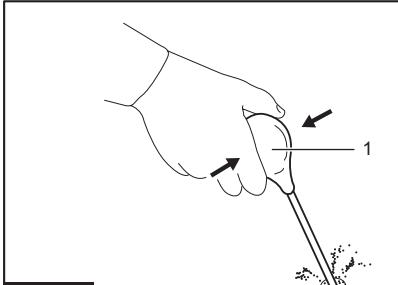

Fig.16

SPECIFICATIONS

Model:		DHP448	DHP458
Drilling capacities	Masonry	14 mm	16 mm
	Steel	13 mm	
	Wood	65 mm	76 mm
Fastening capacities	Wood screw	8 mm x 75 mm	10 mm x 90 mm
	Machine screw	M6	
No load speed	High (2)	0 - 1,800 min ⁻¹	0 - 2,000 min ⁻¹
	Low (1)	0 - 350 min ⁻¹	0 - 400 min ⁻¹
Blows per minute	High (2)	0 - 27,000 min ⁻¹	0 - 30,000 min ⁻¹
	Low (1)	0 - 5,200 min ⁻¹	0 - 6,000 min ⁻¹
Overall length		225 mm	
Rated voltage		D.C. 14.4 V	D.C. 18 V
Net weight		2.2 - 2.5 kg	2.2 - 2.6 kg

- Due to our continuing program of research and development, the specifications herein are subject to change without notice.
- Specifications may differ from country to country.
- The weight may differ depending on the attachment(s), including the battery cartridge. The lightest and heaviest combination, according to EPTA-Procedure 01/2014, are shown in the table.

Applicable battery cartridge and charger

Battery cartridge	D.C. 14.4 V Model	BL1415N / BL1430 / BL1430B / BL1440 / BL1450 / BL1460B
	D.C. 18 V Model	BL1815N / BL1820 / BL1820B / BL1830 / BL1830B / BL1840 / BL1840B / BL1850 / BL1850B / BL1860B
Charger	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH	

- Some of the battery cartridges and chargers listed above may not be available depending on your region of residence.

⚠WARNING: Only use the battery cartridges and chargers listed above. Use of any other battery cartridges and chargers may cause injury and/or fire.

Intended use

The tool is intended for impact drilling in brick, brickwork and masonry. It is also suitable for screw driving and drilling without impact in wood, metal, ceramic and plastic.

Noise

The typical A-weighted noise level determined according to EN62841-2-1:

Model DHP448

Sound pressure level (L_{pA}) : 82 dB(A)

Sound power level (L_{WA}) : 93 dB (A)

Uncertainty (K) : 3 dB(A)

Model DHP458

Sound pressure level (L_{pA}) : 84 dB(A)

Sound power level (L_{WA}) : 95 dB (A)

Uncertainty (K) : 3 dB(A)

NOTE: The declared noise emission value(s) has been measured in accordance with a standard test method and may be used for comparing one tool with another.

NOTE: The declared noise emission value(s) may also be used in a preliminary assessment of exposure.

⚠WARNING: Wear ear protection.

⚠WARNING: The noise emission during actual use of the power tool can differ from the declared value(s) depending on the ways in which the tool is used especially what kind of workpiece is processed.

⚠WARNING: Be sure to identify safety measures to protect the operator that are based on an estimation of exposure in the actual conditions of use (taking account of all parts of the operating cycle such as the times when the tool is switched off and when it is running idle in addition to the trigger time).

Vibration

The vibration total value (tri-axial vector sum) determined according to EN62841-2-1:

Model DHP448

Work mode: impact drilling into concrete

Vibration emission ($a_{h,1D}$) : 8.5 m/s²

Uncertainty (K) : 1.5 m/s²

Work mode: drilling into metal

Vibration emission ($a_{h,D}$) : 2.5 m/s² or less

Uncertainty (K) : 1.5 m/s²

Model DHP458

Work mode: impact drilling into concrete

Vibration emission ($a_{h,D}$): 9.5 m/s²

Uncertainty (K): 1.5 m/s²

Work mode: drilling into metal

Vibration emission ($a_{h,D}$): 2.5 m/s² or less

Uncertainty (K): 1.5 m/s²

NOTE: The declared vibration total value(s) has been measured in accordance with a standard test method and may be used for comparing one tool with another.

NOTE: The declared vibration total value(s) may also be used in a preliminary assessment of exposure.

WARNING: The vibration emission during actual use of the power tool can differ from the declared value(s) depending on the ways in which the tool is used especially what kind of workpiece is processed.

WARNING: Be sure to identify safety measures to protect the operator that are based on an estimation of exposure in the actual conditions of use (taking account of all parts of the operating cycle such as the times when the tool is switched off and when it is running idle in addition to the trigger time).

EC Declaration of Conformity

For European countries only

The EC declaration of conformity is included as Annex A to this instruction manual.

SAFETY WARNINGS

General power tool safety warnings

WARNING: Read all safety warnings, instructions, illustrations and specifications provided with this power tool. Failure to follow all instructions listed below may result in electric shock, fire and/or serious injury.

Save all warnings and instructions for future reference.

The term "power tool" in the warnings refers to your mains-operated (corded) power tool or battery-operated (cordless) power tool.

Cordless hammer driver drill safety warnings

Safety instructions for all operations

1. **Wear ear protectors when impact drilling.**
Exposure to noise can cause hearing loss.
2. **Use the auxiliary handle(s).** Loss of control can cause personal injury.
3. **Hold the power tool by insulated gripping surfaces, when performing an operation where the cutting accessory or fasteners may contact hidden wiring.** Cutting accessory or fasteners contacting a "live" wire may make exposed metal parts of the power tool "live" and could give the operator an electric shock.

4. **Always be sure you have a firm footing. Be sure no one is below when using the tool in high locations.**
5. **Hold the tool firmly.**
6. **Keep hands away from rotating parts.**
7. **Do not leave the tool running. Operate the tool only when hand-held.**
8. **Do not touch the drill bit or the workpiece immediately after operation; they may be extremely hot and could burn your skin.**
9. **Some material contains chemicals which may be toxic. Take caution to prevent dust inhalation and skin contact. Follow material supplier safety data.**
10. **If the drill bit cannot be loosened even you open the jaws, use pliers to pull it out.** In such a case, pulling out the drill bit by hand may result in injury by its sharp edge.

Safety instructions when using long drill bits

1. **Never operate at higher speed than the maximum speed rating of the drill bit.** At higher speeds, the bit is likely to bend if allowed to rotate freely without contacting the workpiece, resulting in personal injury.
2. **Always start drilling at low speed and with the bit tip in contact with the workpiece.** At higher speeds, the bit is likely to bend if allowed to rotate freely without contacting the workpiece, resulting in personal injury.
3. **Apply pressure only in direct line with the bit and do not apply excessive pressure.** Bits can bend causing breakage or loss of control, resulting in personal injury.

SAVE THESE INSTRUCTIONS.

WARNING: DO NOT let comfort or familiarity with product (gained from repeated use) replace strict adherence to safety rules for the subject product. MISUSE or failure to follow the safety rules stated in this instruction manual may cause serious personal injury.

Important safety instructions for battery cartridge

1. **Before using battery cartridge, read all instructions and cautionary markings on (1) battery charger, (2) battery, and (3) product using battery.**
2. **Do not disassemble battery cartridge.**
3. **If operating time has become excessively shorter, stop operating immediately. It may result in a risk of overheating, possible burns and even an explosion.**
4. **If electrolyte gets into your eyes, rinse them out with clear water and seek medical attention right away. It may result in loss of your eyesight.**
5. **Do not short the battery cartridge:**
  - (1) **Do not touch the terminals with any conductive material.**
  - (2) **Avoid storing battery cartridge in a container with other metal objects such as nails, coins, etc.**
  - (3) **Do not expose battery cartridge to water or rain.**

A battery short can cause a large current flow, overheating, possible burns and even a breakdown.

6. Do not store the tool and battery cartridge in locations where the temperature may reach or exceed 50 °C (122 °F).
7. Do not incinerate the battery cartridge even if it is severely damaged or is completely worn out. The battery cartridge can explode in a fire.
8. Be careful not to drop or strike battery.
9. Do not use a damaged battery.
10. The contained lithium-ion batteries are subject to the Dangerous Goods Legislation requirements.
For commercial transports e.g. by third parties, forwarding agents, special requirement on packaging and labeling must be observed.
For preparation of the item being shipped, consulting an expert for hazardous material is required. Please also observe possibly more detailed national regulations.
Tape or mask off open contacts and pack up the battery in such a manner that it cannot move around in the packaging.
11. When disposing the battery cartridge, remove it from the tool and dispose of it in a safe place. Follow your local regulations relating to disposal of battery.
12. Use the batteries only with the products specified by Makita. Installing the batteries to non-compliant products may result in a fire, excessive heat, explosion, or leak of electrolyte.
13. If the tool is not used for a long period of time, the battery must be removed from the tool.

SAVE THESE INSTRUCTIONS.

CAUTION: Only use genuine Makita batteries. Use of non-genuine Makita batteries, or batteries that have been altered, may result in the battery bursting causing fires, personal injury and damage. It will also void the Makita warranty for the Makita tool and charger.

Tips for maintaining maximum battery life

1. Charge the battery cartridge before completely discharged. Always stop tool operation and charge the battery cartridge when you notice less tool power.
2. Never recharge a fully charged battery cartridge. Overcharging shortens the battery service life.
3. Charge the battery cartridge with room temperature at 10 °C - 40 °C (50 °F - 104 °F). Let a hot battery cartridge cool down before charging it.
4. Charge the battery cartridge if you do not use it for a long period (more than six months).

FUNCTIONAL DESCRIPTION

CAUTION: Always be sure that the tool is switched off and the battery cartridge is removed before adjusting or checking function on the tool.

Installing or removing battery cartridge

CAUTION: Always switch off the tool before installing or removing of the battery cartridge.

CAUTION: Hold the tool and the battery cartridge firmly when installing or removing battery cartridge. Failure to hold the tool and the battery cartridge firmly may cause them to slip off your hands and result in damage to the tool and battery cartridge and a personal injury.

► Fig.1: 1. Red indicator 2. Button 3. Battery cartridge

To remove the battery cartridge, slide it from the tool while sliding the button on the front of the cartridge.

To install the battery cartridge, align the tongue on the battery cartridge with the groove in the housing and slip it into place. Insert it all the way until it locks in place with a little click. If you can see the red indicator on the upper side of the button, it is not locked completely.

CAUTION: Always install the battery cartridge fully until the red indicator cannot be seen. If not, it may accidentally fall out of the tool, causing injury to you or someone around you.

CAUTION: Do not install the battery cartridge forcibly. If the cartridge does not slide in easily, it is not being inserted correctly.

Indicating the remaining battery capacity

Only for battery cartridges with the indicator

► Fig.2: 1. Indicator lamps 2. Check button

Press the check button on the battery cartridge to indicate the remaining battery capacity. The indicator lamps light up for a few seconds.

Indicator lamps			Remaining capacity
Lighted	Off	Blinking	
■	□	■	75% to 100%
■ ■ ■ ■	□		50% to 75%
■ ■ □ □			25% to 50%
■ □ □ □			0% to 25%
■ □ □ □			Charge the battery.
■ ■ □ □	↑ ↓		The battery may have malfunctioned.
□ □ ■ ■			

NOTE: Depending on the conditions of use and the ambient temperature, the indication may differ slightly from the actual capacity.

Tool / battery protection system

The tool is equipped with a tool/battery protection system. This system automatically cuts off the power to extend tool and battery life. The tool will automatically stop during operation if the tool or battery is placed under one of the following conditions:

Overload protection

This protection works when the tool is operated in a manner that causes it to draw an abnormally high current. In this situation, turn the tool off and stop the application that caused the tool to become overloaded. Then turn the tool on to restart.

Overheat protection

This protection works when the tool or battery is overheated. In this situation, let the tool and battery cool before turning the tool on again.

Overdischarge protection

This protection works when the remaining battery capacity gets low. In this situation, remove the battery from the tool and charge the battery.

Indicating the remaining battery capacity

Country specific

► Fig.3: 1. Button 2. Battery indicator

With the tool stopped, press the button on the switch panel. The remaining battery capacity will be displayed on the battery indicator.

The remaining battery capacity is shown as the following table.

Battery indicator status	Remaining battery capacity
	50% to 100%
	20% to 50%
	0% to 20%

NOTE: Before checking the remaining battery capacity, be sure to stop the tool.

Switch action

► Fig.4: 1. Switch trigger

CAUTION: Before installing the battery cartridge into the tool, always check to see that the switch trigger actuates properly and returns to the "OFF" position when released.

To start the tool, simply pull the switch trigger. Tool speed is increased by increasing pressure on the switch trigger. Release the switch trigger to stop.

Lighting up the front lamp

► Fig.5: 1. Lamp

CAUTION: Do not look in the light or see the source of light directly.

Pull the switch trigger to light up the lamp. The lamp keeps on lighting while the switch trigger is being pulled. The lamp goes out approximately 10 seconds after releasing the switch trigger.

NOTE: Use a dry cloth to wipe the dirt off the lens of the lamp. Be careful not to scratch the lens of lamp, or it may lower the illumination.

Reversing switch action

► Fig.6: 1. Reversing switch lever

CAUTION: Always check the direction of rotation before operation.

CAUTION: Use the reversing switch only after the tool comes to a complete stop. Changing the direction of rotation before the tool stops may damage the tool.

CAUTION: When not operating the tool, always set the reversing switch lever to the neutral position.

This tool has a reversing switch to change the direction of rotation. Depress the reversing switch lever from the A side for clockwise rotation or from the B side for counterclockwise rotation. When the reversing switch lever is in the neutral position, the switch trigger cannot be pulled.

Speed change

► Fig.7: 1. Speed change lever

CAUTION: Always set the speed change lever fully to the correct position. If you operate the tool with the speed change lever positioned halfway between the "1" side and "2" side, the tool may be damaged.

CAUTION: Do not use the speed change lever while the tool is running. The tool may be damaged.

Displayed Number	Speed	Torque	Applicable operation
1	Low	High	Heavy loading operation
2	High	Low	Light loading operation

To change the speed, first switch off the tool and then slide the speed change lever to the "2" side for high speed or, "1" side for low speed. Be sure that the speed change lever is set to the correct position before operation. Use the right speed for your job.

Selecting the action mode

CAUTION: Always set the ring correctly to your desired mode mark. If you operate the tool with the ring positioned halfway between the mode marks, the tool may be damaged.

► Fig.8: 1. Action mode changing ring 2. Mark 3. Arrow

This tool has three action modes.

- ⚡ Drilling mode (rotation only)
- ⚡ Hammer drilling mode (rotation with hammering)
- ⚡ Screwdriving mode (rotation with clutch)

Select one mode suitable for your work. Turn the action mode changing ring and align the mark that you selected with the arrow on the tool body.

Adjusting the fastening torque

► Fig.9: 1. Adjusting ring 2. Graduation 3. Arrow

The fastening torque can be adjusted in 21 levels by turning the adjusting ring. Align the graduations with the arrow on the tool body. You can get the minimum fastening torque at 1 and maximum torque at 21.

Before actual operation, drive a trial screw into your material or a piece of duplicate material to determine which torque level is required for a particular application.

NOTE: The adjusting ring does not lock when the pointer is positioned only halfway between the graduations.

ASSEMBLY

CAUTION: Always be sure that the tool is switched off and the battery cartridge is removed before carrying out any work on the tool.

Installing side grip (auxiliary handle)

► Fig.10: 1. Groove 2. Steel band 3. Protrusion 4. Grip base 5. Side grip

Always use the side grip to ensure operating safety. Attach the side grip so that the protrusions on the grip base and steel band fit in the grooves on the tool barrel. Then tighten the grip by turning clockwise.

Depending on the operations, you can attach the side grip upward or right/left side of the tool.

Adjustable depth rod

► Fig.11: 1. Depth rod 2. Clamp screw

The adjustable depth rod is used to drill holes of uniform depth. Loosen the clamp screw, set to desired position, then tighten the clamp screw.

Installing or removing driver bit/drill bit

Optional accessory

► Fig.12: 1. Sleeve

Turn the sleeve counterclockwise to open the chuck jaws. Place the driver bit/drill bit in the chuck as far as it will go. Turn the sleeve clockwise to tighten the chuck. To remove the driver bit/drill bit, turn the sleeve counterclockwise.

Installing hook

CAUTION: When installing the hook, always secure it with the screw firmly. If not, the hook may come off from the tool and result in the personal injury.

► Fig.13: 1. Groove 2. Hook 3. Screw

The hook is convenient for temporarily hanging the tool. This can be installed on either side of the tool. To install the hook, insert it into a groove in the tool housing on either side and then secure it with a screw. To remove, loosen the screw and then take it out.

Installing driver bit holder

Optional accessory

► Fig.14: 1. Driver bit holder 2. Driver bit

Fit the driver bit holder into the protrusion at the tool foot on either right or left side and secure it with a screw. When not using the driver bit, keep it in the driver bit holders. Driver bits 45 mm-long can be kept there.

OPERATION

CAUTION: Always insert the battery cartridge all the way until it locks in place. If you can see the red indicator on the upper side of the button, it is not locked completely. Insert it fully until the red indicator cannot be seen. If not, it may accidentally fall out of the tool, causing injury to you or someone around you.

CAUTION: When the speed comes down extremely, reduce the load or stop the tool to avoid the tool damage.

Always use the side grip (auxiliary handle) and firmly hold the tool by both side grip and switch handle during operations. Failure to do so may result in the loss of control of the tool and potentially severe injury.

► Fig.15

Screwdriving operation

CAUTION: Adjust the adjusting ring to the proper torque level for your work.

CAUTION: Make sure that the driver bit is inserted straight in the screw head, or the screw and/or driver bit may be damaged.

First, turn the action mode changing ring so that the arrow on the tool body points to the ⚡ marking. Place the point of the driver bit in the screw head and apply pressure to the tool. Start the tool slowly and then increase the speed gradually. Release the switch trigger as soon as the clutch cuts in.

NOTE: When driving wood screw, pre-drill a pilot hole 2/3 the diameter of the screw. It makes driving easier and prevents splitting of the workpiece.

Hammer drilling operation

CAUTION: There is a tremendous and sudden twisting force exerted on the tool/drill bit at the time of hole breakthrough, when the hole becomes clogged with chips and particles, or when striking reinforcing rods embedded in the concrete.

First, turn the action mode changing ring so that the arrow on the tool body points to the marking. The adjusting ring can be aligned in any torque levels for this operation. Be sure to use a tungsten-carbide tipped drill bit. Position the drill bit at the desired location for the hole, then pull the switch trigger. Do not force the tool. Light pressure gives best results. Keep the tool in position and prevent it from slipping away from the hole. Do not apply more pressure when the hole becomes clogged with chips or particles. Instead, run the tool at an idle, then remove the drill bit partially from the hole. By repeating this several times, the hole will be cleaned out and normal drilling may be resumed.

Blow-out bulb

Optional accessory

► Fig.16: 1. Blow-out bulb

After drilling the hole, use the blow-out bulb to clean the dust out of the hole.

Drilling operation

First, turn the action mode changing ring so that the arrow points to the marking. Then proceed as follows.

Drilling in wood

When drilling in wood, the best results are obtained with wood drills equipped with a guide screw. The guide screw makes drilling easier by pulling the drill bit into the workpiece.

Drilling in metal

To prevent the drill bit from slipping when starting a hole, make an indentation with a center-punch and hammer at the point to be drilled. Place the point of the drill bit in the indentation and start drilling. Use a cutting lubricant when drilling metals. The exceptions are iron and brass which should be drilled dry.

CAUTION: Pressing excessively on the tool will not speed up the drilling. In fact, this excessive pressure will only serve to damage the tip of your drill bit, decrease the tool performance and shorten the service life of the tool.

CAUTION: Hold the tool firmly and exert care when the drill bit begins to break through the workpiece. There is a tremendous force exerted on the tool/drill bit at the time of hole break through.

CAUTION: A stuck drill bit can be removed simply by setting the reversing switch to reverse rotation in order to back out. However, the tool may back out abruptly if you do not hold it firmly.

CAUTION: Always secure workpieces in a vise or similar hold-down device.

CAUTION: If the tool is operated continuously until the battery cartridge has discharged, allow the tool to rest for 15 minutes before proceeding with a fresh battery.

MAINTENANCE

CAUTION: Always be sure that the tool is switched off and the battery cartridge is removed before attempting to perform inspection or maintenance.

NOTICE: Never use gasoline, benzine, thinner, alcohol or the like. Discoloration, deformation or cracks may result.

To maintain product SAFETY and RELIABILITY, repairs, carbon brush inspection and replacement, any other maintenance or adjustment should be performed by Makita Authorized or Factory Service Centers, always using Makita replacement parts.

OPTIONAL ACCESSORIES

CAUTION: These accessories or attachments are recommended for use with your Makita tool specified in this manual. The use of any other accessories or attachments might present a risk of injury to persons. Only use accessory or attachment for its stated purpose.

If you need any assistance for more details regarding these accessories, ask your local Makita Service Center.

- Drill bits
- Hammer drill bits
- Driver bits
- Blow-out bulb
- Grip assembly
- Depth rod
- Hook
- Rubber pad assembly
- Wool bonnet
- Foam polishing pad
- Battery protector
- Makita genuine battery and charger

NOTE: Some items in the list may be included in the tool package as standard accessories. They may differ from country to country.

SPECIFIKATIONER

Modell:		DHP448	DHP458
Borrförhållare	Murverk	14 mm	16 mm
	Stål	13 mm	
	Trä	65 mm	76 mm
Åtdragningsförmåga	Träskruv	8 mm x 75 mm	10 mm x 90 mm
	Maskinskruv		M6
Hastighet utan belastning	Hög (2)	0 - 1 800 min ⁻¹	0 - 2 000 min ⁻¹
	Låg (1)	0 - 350 min ⁻¹	0 - 400 min ⁻¹
Slag per minut	Hög (2)	0 - 27 000 min ⁻¹	0 - 30 000 min ⁻¹
	Låg (1)	0 - 5 200 min ⁻¹	0 - 6 000 min ⁻¹
Total längd		225 mm	
Märkspänning		14,4 V likström	18 V likström
Nettovikt		2,2 - 2,5 kg	2,2 - 2,6 kg

- På grund av vårt pågående program för forskning och utveckling kan dessa specifikationer ändras utan föregående meddelande.
- Specifikationer kan variera mellan olika länder.
- Vikten kan variera beroende på tillbehören, inklusive batterikassett. Den lättaste och den tyngsta kombinationen enligt EPTA-procedur 01/2014 visas i tabellen.

Tillgänglig batterikassett och laddare

Batterikassett	14,4 V likströmsmodell	BL1415N / BL1430 / BL1430B / BL1440 / BL1450 / BL1460B
	18 V likströmsmodell	BL1815N / BL1820 / BL1820B / BL1830 / BL1830B / BL1840 / BL1840B / BL1850 / BL1850B / BL1860B
Laddare	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH	

- Vissa av batterikassetterna och laddarna på listan ovan kanske inte finns tillgängliga i din region.

WARNING: Använd endast batterikassetter och laddare från listan ovan. Användning av andra batterikassetter och laddare kan orsaka personskada och/eller brand.

Avsedd användning

Verktyget är avsett för slagborrning i tegel och murverk. Det lämpar sig också för skruvdragning och borring utan slag i trä, metall, keramik och plast.

Buller

Den normala bullernivån för A-belastning är bestämd enligt EN62841-2-1:

Model DHP448

Ljudtrycksnivå (L_{PA}) : 82 dB (A)

Ljudeffektnivå (L_{WA}) : 93 dB (A)

Måttolerans (K) : 3 dB (A)

Model DHP458

Ljudtrycksnivå (L_{PA}) : 84 dB (A)

Ljudeffektnivå (L_{WA}) : 95 dB (A)

Måttolerans (K) : 3 dB (A)

OBS: Det deklarerade bullervärdelet har uppmäts i enlighet med standardtestmetoden och kan användas för jämförandet av en maskin med en annan.

OBS: Det deklarerade bulleremissionsvärdet kan också användas i en preliminär bedömningsavslutning om exponering för vibration.

WARNING: Använd hörselskydd.

WARNING: Bulleremissionen under faktisk användning av maskinen kan skilja sig från det deklarerade värdet, beroende på hur maskinen används och särskilt vilken typ av arbetsstyrke som behandlas.

WARNING: Var noga med att identifiera säkerhetsåtgärder för att skydda användaren, vilka är grundade på en uppskattning av graden av exponering för vibrationer under de faktiska användningsförhållandena, (ta, förutom avtryckartiden, med alla delar av användarcykeln i beräkningen, som till exempel tiden då maskinen är avstängd och när den går på tomgång).

Vibration

Det totala vibrationsvärdet (treaxlad vektorsumma) bestämts enligt EN62841-2-1:

Model DHP448

Arbetsläge: slagborrning i metall

Vibrationsemission ($a_{h,10}$): 8,5 m/s²

Måttolerans (K): 1,5 m/s²

Arbetsläge: borning i metall
Vibrationsemission ($a_{h,D}$): 2,5 m/s² eller lägre
Måttolerans (K): 1,5 m/s²

Model DHP458

Arbetsläge: slagborning i metall
Vibrationsemission ($a_{h,D}$): 9,5 m/s²
Måttolerans (K): 1,5 m/s²
Arbetsläge: borning i metall
Vibrationsemission ($a_{h,D}$): 2,5 m/s² eller lägre
Måttolerans (K): 1,5 m/s²

OBS: Det deklarerade totala vibrationsvärdet har uppmäts i enlighet med standardtestmetoden och kan användas för jämförandet av en maskin med en annan.

OBS: Det deklarerade totala vibrationsvärdet kan också användas i en preliminär bedömnings exponering för vibration.

WARNING: Vibrationsemissionen under faktisk användning av maskinen kan skilja sig från det deklarerade värdet, beroende på hur maskinen används och särskilt vilken typ av arbetsstykce som behandlas.

WARNING: Var noga med att identifiera säkerhetsåtgärder för att skydda användaren, vilka är grundade på en uppskattning av graden av exponering för vibrationer under de faktiska användningsförhållanden, (ta, förutmin avtryckartiden, med alla delar av användarycykeln i beräkningen, som till exempel tiden då maskinen är avstängt och när den går på tomgång).

EG-försäkring om överensstämmelse

Gäller endast inom EU

EG-försäkring om överensstämmelse inkluderas som bilaga A till denna bruksanvisning.

SÄKERHETSVARNINGAR

Allmänna säkerhetsvarningar för maskiner

WARNING: Läs alla säkerhetsvarningar, anvisningar, illustrationer och specifikationer som medföljer det här maskinen. Underlätenhet att följa instruktionerna kan leda till elstötar, brand och/eller allvarliga personskador.

Spara alla varningar och instruktioner för framtida referens.

Termin "maskin" som anges i varningarna hänvisar till din eldrivna maskin (sladdanslutet) eller batteridrivna maskin (sladdlös).

Säkerhetsvarningar för sladdlös slagborrhammare

Säkerhetsinstruktioner för alla åtgärder

- Bär hörselskydd vid slagborning. Kraftigt buller kan orsaka hörselskador.
- Använd extrahandtaget/handtagen. Om du förlorar kontrollen över maskinen kan det leda till personskador.

3. Håll verktyget i de isolerade handtagen om det finns risk för att skärtillsatsen eller fästena kan komma i kontakt med en dold elkabel. Om skärtillsatsen eller fästena kommer i kontakt med en strömförande ledning blir verktygets blottlagda metalldelar strömförande och kan ge användaren en elektrisk stöt.

4. Se till att alltid ha ordentligt fotfäste. Se till att ingen står under dig när maskinen används på hög höjd.

5. Håll stadigt i maskinen.

6. Håll händerna på avstånd från roterande delar.

7. Lämna inte maskinen igång. Använd endast maskinen när du håller den i händerna.

8. Rör inte vid borrbits eller arbetsstykce omedelbart efter användning eftersom de kan vara extremt varma och orsaka brännskador.

9. Vissa material kan innehålla giftiga kemikalier. Se till att du inte andas in damm eller får det på huden. Följ anvisningarna i leverantörens materialsäkerhetsblad.

10. Om borret inte kan lossas även om du öppnar chucken, använd en tång för att dra ut det. Om man drar ut det för hand kan man skada sig på dess vassa kanter.

Säkerhetsinstruktioner vid användning av långa borrbits

1. Kör aldrig i högre hastighet än den maximala märkhastigheten för borrbitsset. I högre hastigheter blir bitset förmögeligen böjt om det får rotera fritt utan kontakt med arbetsstycket, vilket leder till personskada.

2. Börja alltid borra i låg hastighet och med bitspetsen i kontakt med arbetsstycket. I högre hastigheter blir bitset förmögeligen böjt om det får rotera fritt utan kontakt med arbetsstycket, vilket leder till personskada.

3. Sätt in tryck endast vid direkt stadig kontakt med bitset och tryck inte på för mycket. Bits kan böja sig med följd att de går sönder eller man tappar kontrollen, med personskada som följd.

SPARA DESSA ANVISNINGAR.

WARNING: GLÖM INTE att också fortsättningsvis strikt följa säkerhetsanvisningarna för maskinen även efter att du blivit van att använda den. Vid FELAKTIG HANTERING av maskinen eller om inte säkerhetsanvisningarna i denna bruksanvisning följs kan följd bli allvarliga personskador.

Viktiga säkerhetsanvisningar för batterikassetten

- Innan batterikassetten används ska alla instruktioner och varningssärtecken på (1) batteriladdaren, (2) batteriet och (3) produkten läsas.
- Montera inte isär batterikassetten.
- Om drifttiden blivit avsevärt kortare ska användningen avbrytas omedelbart. Det kan uppstå överhettning, brännskador och t o m en explosion.
- Om du får elektrolyt i ögonen ska de sköljas med rent vatten och läkare uppsökas omedelbart. Det finns risk för att synen förloras.

5. Kortslut inte batterikassetten.
  - (1) Rör inte vid polerna med något strömförande material.
  - (2) Undvik att förvara batterikassetten tillsammans med andra metallobjekt som t.ex. spikar, mynt o.s.v.
  - (3) Skydda batteriet mot vatten och regn. En batterikortslutning kan orsaka ett stort strömförflytande, överhettning, brand och maskinhaveri.
6. Förvara inte maskinen och batterikassetten på platser där temperaturen kan nå eller överstiga 50 °C.
7. Bränna inte upp batterikassetten även om den är svårt skadad eller helt utslitna. Batterikassetten kan explodera i öppen eld.
8. Var försiktig så att du inte råkar tappa batteriet och utsätt det inte för stötar.
9. Använd inte ett skadat batteri.
10. De medföljande litiumjonbatterierna är föremål för kraven i gällande lagstiftning för farligt gods. För kommersiella transporter (av t.ex. tredje parter som speditionsfirmer) måste de särskilda transportkrav som anges på emballaget och etiketter iakttas. För att förbereda den produkt som ska avsändas krävs att du konsulterar en expert på riskmaterial. Var också uppmärksam på att det i ditt land kan finnas ytterligare föreskrifter att följa. Tejp över eller maskera blottade kontakter och packa batteriet på sådant sätt att det inte kan röra sig fritt i förpackningen.
11. När batterikassetten ska kasseras måste den tas bort från maskinen och kasseras på ett säkert sätt. Följ lokala föreskrifter beträffande avfallshantering av batteriet.
12. Använd endast batterierna med de produkter som specificeras av Makita. Att använda batterierna med ej godkända produkter kan leda till brand, överdriven värme, explosion eller utläckande elektrolyt.
13. Om maskinen inte används under en lång tid måste batteriet tas bort från maskinen.

SPARA DESSA ANVISNINGAR.

ÄFÖRSIKTIGT: Använda endast äkta Makita-batterier. Användning av oäkta Makita-batterier eller batterier som har manipulerats kan leda till person- och utrustningsskador eller till att batteriet färtar eld. Det upphäver också Makitas garanti för verktyget och laddaren.

Tips för att uppnå batteriets maximala livslängd

1. Ladda batterikassetten innan den är helt urladdad. Stanna alltid maskinen och ladda batterikassetten när du märker att maskinen blir svagare.
2. Ladda aldrig en fulladdad batterikassett. Överladdning förkortar batteriets livslängd.
3. Ladda batterikassetten vid en rumstemperatur på 10 °C - 40 °C. Låt en varm batterikassett svalna innan den laddas.
4. Ladda batterikassetten om du inte har använt den på länge (mer än sex månader).

FUNKTIONSBESKRIVNING

ÄFÖRSIKTIGT: Se alltid till att maskinen är avstängd och batterikassetten borttagen innan du justerar maskinen eller kontrollerar dess funktioner.

Montera eller demontera batterikassetten

ÄFÖRSIKTIGT: Stäng alltid av maskinen innan du monterar eller tar bort batterikassetten.

ÄFÖRSIKTIGT: Håll stadigt i maskinen och batterikassetten när du monterar eller tar bort batterikassetten. I annat fall kan det leda till att de glider ur dina händer och orsaka skada på maskinen och batterikassetten samt personskada.

► Fig.1: 1. Röd indikator 2. Knapp 3. Batterikassett

Ta bort batterikassetten genom att skjuta ner knappen på kassetten framsida samtidigt som du drar ut batterikassetten.

Sätt i batterikassetten genom att rikta in tungan på batterikassetten mot spåret i höjlet och skjut den på plats. Tryck in batterikassetten ordentligt tills den läser fast med ett klick. Om du kan se den röda indikatorn på knappens ovansida är den inte läst ordentligt.

ÄFÖRSIKTIGT: Sätt alltid i batterikassetten helt tills den röda indikatorn inte längre syns. I annat fall kan den oväntat falla ur maskinen och skada dig eller någon annan.

ÄFÖRSIKTIGT: Montera inte batterikassetten med väld. Om kassetten inte lätt glider på plats är den felinsatt.

Indikerar kvarvarande batterikapacitet

Endast för batterikassetter med indikator

► Fig.2: 1. Indikatorlampor 2. Kontrollknapp

Tryck på kontrollknappen på batterikassetten för att se kvarvarande batterikapacitet. Indikatorlamporna lyser i ett par sekunder.

Indikatorlampor	Kvarvarande kapacitet
Upplyst	
Av	
Blinkar	
	75% till 100%
	50% till 75%
	25% till 50%
	0% till 25%
	Ladda batteriet.
	Batteriet kan ha skadats.

OBS: Beroende på användningsförhållanden och den omgivande temperaturen kan indikationen skilja sig lätt från den faktiska batterikapaciteten.

Skyddssystem för maskinen/batteriet

Verktyget är utrustat med ett skyddssystem för verktyget/batteriet. Detta system stänger automatiskt av strömmen för att förlänga verktygets och batteriets livslängd. Verktyget stannar automatiskt under användningen om verktyget eller batteriet hamnar i en av följande situationer:

Överbelastningsskydd

Detta skydd utlöses när verktyget används på ett sätt som gör att den förbrukar onormalt mycket ström. När detta sker stänger du av verktyget och upphör med arbetet som gjorde att det överbelastades. Starta därför upp verktyget igen.

Överhettningsskydd

Detta skydd utlöses när verktyget eller batteriet blir överhettade. I en sådan situation ska du låta verktyget och batteriet svalna innan du startar verktyget igen.

Överurladdningsskydd

Detta skydd utlöses när den kvarvarande batterikapaciteten blir låg. I en sådan situation ska batteriet tas ur verktyget och laddas.

Indikerar resterande batterikapacitet

Landsspecifikt

► Fig.3: 1. Knapp 2. Batteriindikator

Tryck ner knappen på växelpanelen när verktyget är stoppat. Resterande batterikapacitet kommer att visas på batteriindikatorn.

Den kvarvarande batterikapaciteten visas som i nedanstående tabell.

Batteriindikatorstatus	Kvarvarande batterikapacitet
	50 % till 100 %
	20 % till 50 %
	0 % till 20 %

OBS: Se till att stanna verktyget innan du kontrollerar den resterande batterikapaciteten.

Avtryckarens funktion

► Fig.4: 1. Avtryckare

ÄFORSIKTIGT: Innan du sätter i batterikassetten i maskinen ska du kontrollera att avtryckaren fungerar och återgår till läget "OFF" när du släpper den.

Tryck in avtryckaren för att starta maskinen. Hastigheten ökas genom att trycka hårdare på avtryckaren. Släpp avtryckaren för att stoppa maskinen.

Tända frontlampen

► Fig.5: 1. Lampa

ÄFORSIKTIGT: Titta inte in i ljuset eller direkt i ljuskällan.

Tryck på avtryckaren för att tända lampan. Lampan fortsätter att lysa så länge du håller avtryckaren intryckt. Lampan släcknar ungefär 10 sekunder efter att du har släppt avtryckaren.

OBS: Använd en torr trasa för att torka bort smuts från lampglaset. Var försiktig så att inte lampglaset repas eftersom ljuset då kan bli svagare.

Reverseringsspakens funktion

► Fig.6: 1. Reverseringsspak

ÄFORSIKTIGT: Kontrollera alltid rotationsriktningen före användning.

ÄFORSIKTIGT: Använd endast reverseringsskappen när maskinen har stoppat helt. Maskinen kan skadas om du byter rotationsriktning medan den fortfarande roterar.

ÄFORSIKTIGT: Ställ alltid in reverseringsspaken i neutralt läge när du inte använder maskinen.

Denna maskin har en reverseringssknapp för byte av rotationsriktning. Tryck in reverseringsspaken från sida A för medurs rotation och från sida B för moturs rotation. När reverseringsspaken är i neutralt läge fungerar inte avtryckaren.

Hastighetsändring

► Fig.7: 1. Hastighetsspak

ÄFORSIKTIGT: Dra alltid hastighetsspaken hela vägen i korrekt läge. Om du använder maskinen och hastighetsspaken står halvvägs mellan sida "1" och sida "2" kan maskinen skadas.

ÄFORSIKTIGT: Ändra inte hastighetsspaken medan maskinen roterar. I annat fall kan maskinen skadas.

Visar siffra	Hastighet	Vridmoment	Aktuell drift
1	Låg	Hög	Drift med hög belastning
2	Hög	Låg	Drift med lått belastning

För att byta hastighet stänger du först av verktyget. Skjut sedan hastighetsspaken till läge "2" för hög hastighet, eller till läge "1" för låg hastighet. Kontrollera att hastighetsspaken står i rätt läge före användning. Använd rätt hastighet för jobbet.

Välja arbetsläge

ÄFORSIKTIGT: Ställ alltid in ringen noga på det önskade läget. Om du använder maskinen med ringen placerad halvvägs mellan lägesmarkeringarna kan maskinen skadas.

► Fig.8: 1. Ring för byte av arbetsläge 2. Märke 3. Pil

Maskinen har tre funktionslägen.

- ☈ Borrläge (endast rotation)
- ☉ Slagborrningsläge (rotation med slag)
- ☈ Skruvdragarläge (rotation med koppling)

Välj ett läge som är lämpligt för arbetsuppgiften. Vrid ringen för val av arbetsläge och rikta in lägesmarkeringen efter pilen på maskinens stomme.

Ställa in åtdragningsmomentet

► Fig.9: 1. Inställningsring 2. Gradering 3. Pil

Åtdragningsmomentet kan justeras i 21 steg genom att vrida på inställningsringen. Rikta in graderingsstegen mot pilen på verktygskroppen. Vid 1 får du det minsta åtdragningsmomentet och vid 21 får du det maximala åtdragningsmomentet.

Innan du börjar arbeta bör du skruva i en provskruv i ditt material eller i ett stycke av samma material så att du vet vilket vridmoment som passar för varje specifik användning.

OBS: Inställningsringen fastnar inte i läge om pilen placeras halvvägs mellan graderingarna.

MONTERING

▲FÖRSIKTIGT: Se alltid till att maskinen är avstängd och batterikassetten borttagen innan du underhåller maskinen.

Montera sidohandtaget (hjälphandtaget)

► Fig.10: 1. Spår 2. Stålband 3. Utsprång 4. Handtagsbas 5. Sidohandtag

Använd alltid sidohandtaget av säkerhetsskäl. Fäst sidohandtaget så att de utskjutande delarna på handtagsbasen och stålbandet passar in i spåren på den cylindriska delen av verktyget. Vrid därefter handtaget medurs så det vrids fast.

Beroende på användningen kan du fästa sidohandtaget uppåt eller på verktygets högra/vänstra sida.

Inställbar djupmätare

► Fig.11: 1. Djupmätare 2. Spännskruv

Använd den inställbara djupmätaren när du ska borra flera hål med samma djup. Lossa spännskruven, ställ in lämpligt djup och dra sedan fast spännskruven.

Montering eller demontering av skruvborts/borr

Valfria tillbehör

► Fig.12: 1. Hylsa

Vrid hylsan moturs för att öppna chucken. Skjut in skruvborts/borret i chucken så långt det går. Vrid hylsan medurs för att dra åt chucken. Vrid hylsan moturs när du ska ta bort skruvborts/borret.

Monteringskrok

▲FÖRSIKTIGT: När kroken monteras skall alltid skruven dras åt ordentligt. Om inte kan kroken lossa från maskinen och leda till personskada.

► Fig.13: 1. Spår 2. Krok 3. Skruv

Haken kan användas när du vill hänga upp verktyget temporärt. Den kan monteras på båda sidorna av maskinen. För att montera kroken sätter du i den i ett spår i maskinhuset på entera sida och drar fast den med en skruv. Ta bort kroken genom att skruva loss skruven.

Montering av skruvbitshållare

Valfria tillbehör

► Fig.14: 1. Skruvbitshållare 2. Skruvbots

Passa in skruvbitshållaren på den utskjutande delen på verktygsfoten, antingen på höger eller vänster sida, och fast den med en skruv.

Placera skruvbitset i hållaren när det inte används. Skruvbots upp till 45 mm kan förvaras här.

ANVÄNDNING

▲FÖRSIKTIGT: Skjut alltid in batterikassetten ordentligt tills den läses på plats. Om du kan se den röda indikatorn på knappens ovansida är den inte läst ordentligt. Skjut in den helt tills den röda indikatoren inte syns längre. I annat fall kan batterikassetten plötsligt lossna från maskinen och skada dig eller någon annan.

▲FÖRSIKTIGT: När hastigheten sjunker extremt mycket ska du minska belastningen eller stoppa maskinen för att undvika maskinskada.

Använd alltid sidohandtaget (extrahandtaget) och håll verktyget stadigt med både sidohandtaget och pistolhandtaget när du borrar. I annat fall är det lätt hänt att du förlorar kontrollen över verktyget, och allvarliga personskador kan då uppstå.

► Fig.15

Skruvdragning

▲FÖRSIKTIGT: Anpassa inställningsringen så att du får rätt åtdragningsmoment för ditt arbete.

▲FÖRSIKTIGT: Se till att skruvbitset placeras rakt i skruvskallen för att inte skruven och/eller skruvbitset ska skadas.

Vrid först ringen för byte av arbetsläge så att pilen på maskinhuset pekar mot ☈ -markeringen.

Placera spetsen på skruvbitset i skruvhuvudet och tryck ned maskinen. Starta maskinen sakta och öka sedan hastigheten gradvis. Släpp avtryckaren så fort kopplingen slirar.

OBS: Vid skruvning med träskruv är det lämpligt att förborra ett styrhål som är två tredjedelar av skruvens diameter. Det gör skruvdragningen enklare och förhindrar att träet spricker.

Slagborrning

⚠FÖRSIKTIGT: Maskinen/borret utsätts för en plötslig och oehört stor vridande kraft vid hålgenomslaget när hålet fylls av spän och partiklar eller när du slår i i armeringsjärn i betongen.

Vrid först ringen för byte av arbetsläge så att pilen på maskinhuset pekar mot -markeringen. Inställningsringen kan ställas in på valfritt åtdragningsmoment för detta arbete.

Använd ett borrh med hårdmetallspets.

Placerar borret där hålet ska vara och tryck sedan in avtryckaren. Tryck inte hårt med maskinen. Lätt tryck ger bäst resultat. Håll maskinen i läge och hindra den från att glida iväg från hålet.

Tryck inte hårdare när hålet fylls med spän eller partiklar. Kör istället maskinen på tornväg och ta sedan delvis ut borret från hålet. Genom att upprepa detta flera gånger rensas hålet och normal borrring kan återupptas.

Gummituta

Valfria tillbehör

► Fig.16: 1. Gummituta

Efter borrringning av hålet används gummitutan för att blåsa rent hålet.

Borrning

Vrid först ringen för byte av arbetsläge så att pilen pekar mot markeringen . Fortsätt sedan enligt följande:

Borra i trä

Vid borrringning i trä uppnår du bäst resultat om du använder ett träborr med styrskruv. Styrskruven gör det enklare att borra genom att den drar in borret i arbetsstycket.

Borra i metall

För att borret inte ska halka när du börjar borra kan du göra ett märke med en syl och en hammare i punkten där hålet ska borras. Placerar borrets spets i sylhållet och börja borra. Använd ett smörjmedel vid borrringning i metall. Undantagen är järn och mässing som ska borras torrt.

⚠FÖRSIKTIGT: Borrringen går inte fortare för att du trycker hårdare på maskinen. Detta extra tryck skadar bara toppen på ditt borrh, sänker maskinens prestanda och förkortar maskinens livslängd.

⚠FÖRSIKTIGT: Håll ett stadigt tag i maskinen och var försiktig när borret börjar tränga igenom arbetsstycket. Det utvecklas en enorm kraft på maskinen/borret vid hålgenomslaget.

⚠FÖRSIKTIGT: Ett borrh som fastnat kan enkelt backas ur genom att reversera borrringningens rotationsriktning. Maskinen kan dock plötsligt backa ut om du inte håller i den ordentligt.

⚠FÖRSIKTIGT: Fäst alltid arbetsstycket i ett städ eller liknande fasthållningsanordningar.

⚠FÖRSIKTIGT: Om maskinen används löpande tills batteriet är tomt bör maskinen vila 15 minuter innan du fortsätter arbetet med ett laddat batteri.

UNDERHÅLL

⚠FÖRSIKTIGT: Se alltid till att maskinen är avstängd och batterikassetten borttagen innan inspektion eller underhåll utförs.

OBSERVERA: Använd inte bensin, förtunningsmedel, alkohol eller liknande. Missfärgning, deformation eller sprickor kan uppstå.

För att upprätthålla PRODUKTSÄKERHETEN och produktens TILLFÖRLITLIGHET ska reparationer, kontroll och byte av kolborstar samt övriga underhålls- och justeringsåtgärder utföras av ett auktoriserat Makita-servicecenter och endast originalreservdelar från Makita skall användas.

VALFRIA TILLBEHÖR

⚠FÖRSIKTIGT: Följande tillbehör eller tillsatser rekommenderas för användning med den Makita-maskin som denna bruksanvisning avser. Om andra tillbehör eller tillsatser används kan det uppstå risk för personskador. Använd endast tillbehören eller tillsatserna för de syften de är avsedda för.

Kontakta ditt lokala Makita servicecenter om du behöver ytterligare information om dessa tillbehör.

- Borrh
- Slagborrbits
- Skruvbits
- Gummituta
- Handtag
- Djupmåtare
- Krok
- Stödrondell av gumm
- Bomullshätta
- Skumpoleringsdyna
- Batteriskydd
- Makitas originalbatteri och -laddare

OBS: Några av tillbehören i listan kan vara inkluderade i maskinpaketet som standardtillbehör. De kan variera mellan olika länder.

TEKNISKE DATA

Modell:		DHP448	DHP458
Borekapasitet	Murarbeid	14 mm	16 mm
	Stål	13 mm	
	Tre	65 mm	76 mm
Festekapasitet	Treskrue	8 mm x 75 mm	10 mm x 90 mm
	Maskinskrue		M6
Hastighet uten belastning	Høy (2)	0 - 1 800 min ⁻¹	0 - 2 000 min ⁻¹
	Lav (1)	0 - 350 min ⁻¹	0 - 400 min ⁻¹
Slag per minutt	Høy (2)	0 - 27 000 min ⁻¹	0 - 30 000 min ⁻¹
	Lav (1)	0 - 5 200 min ⁻¹	0 - 6 000 min ⁻¹
Total lengde		225 mm	
Nominell spenning		DC 14,4 V	DC 18 V
Nettovekt		2,2 - 2,5 kg	2,2 - 2,6 kg

- På grunn av vårt kontinuerlige forsknings- og utviklingsprogram kan spesifikasjonene som oppgis i dette dokumentet endres uten varsel.
- Spesifikasjonene kan variere fra land til land.
- Vekten kan variere avhengig av tilbehøret/tilbehørene, inkludert batteriet. Den letteste og tyngste kombinasjonen, i henhold til EPTA-prosedyre 01/2014, vises i tabellen.

Passende batteri og lader

Batteriinnsats	DC 14,4 V modell	BL1415N / BL1430 / BL1430B / BL1440 / BL1450 / BL1460B
	DC 18 V modell	BL1815N / BL1820 / BL1820B / BL1830 / BL1830B / BL1840 / BL1840B / BL1850 / BL1850B / BL1860B
Lader	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH	

- Noen av batteriene og laderne som er opplistet ovenfor er kanskje ikke tilgjengelige, avhengig av hvor du bor.

ADVARSEL: Bruk kun de batteriene og laderne som er opplistet ovenfor. Bruk av andre batterier og ladere kan føre til personskader og/eller brann.

Riktig bruk

Dette verktøyet er laget for slagboring i murstein, murverk og murarbeid. Det egner seg også til skruing og boring uten slagfunksjon i tre, metall, keramikk og plast.

Støy

Typisk A-vektet lydtrykknivå er bestemt i henhold til EN62841-2-1:

Modell DHP448

Lydtrykknivå (L_{pA}) : 82 dB (A)

Lydefektnivå (L_{WA}) : 93 dB (A)

Usikkerhet (K) : 3 dB (A)

Modell DHP458

Lydtrykknivå (L_{pA}) : 84 dB (A)

Lydefektnivå (L_{WA}) : 95 dB (A)

Usikkerhet (K) : 3 dB (A)

MERK: Den/de oppgitte verdien(e) for genererte vibrasjoner har blitt målt i henhold til standard testmetoder, og kan bli bruk til å sammenligne ett verktøy med et annet.

MERK: Den/de angitte verdien(e) for de genererte vibrasjonene kan også brukes til en foreløpig vurdering av eksponeringen.

ADVARSEL: Bruk hørselsvern.

ADVARSEL: De genererte vibrasjjonene ved faktisk bruk av elektroverktøyet kan avvike fra den/de angitte vibrasjonsverdiene(e), avhengig av hvordan verktøyet brukes.

ADVARSEL: Sørg for å identifisere vernetiltak for å beskytte operatøren, som er basert på et estimat av eksponeringen under de faktiske bruksforholdene (idet det tas hensyn til alle deler av driftssyklusen, dvs. hvor lenge verktøyet er slått av, hvor lenge det går på tomgang og hvor lenge startbryteren faktisk holdes trykket).

Vibrasjoner

Den totale vibrasjonsverdiene (triaksial vektorsum) bestemt i henhold EN62841-2-1:

Modell DHP448

Arbeidsmodus: slagboring i betong

Genererte vibrasjoner ($a_{h,1D}$) : 8,5 m/s²

Usikkerhet (K) : 1,5 m/s²

Arbeidsmodus: Bore inn i metall

Genererte vibrasjoner ($a_{h,D}$) : 2,5 m/s² eller mindre

Usikkerhet (K) : 1,5 m/s²

Modell DHP458

Arbeidsmodus: slagboring i betong

Genererte vibrasjoner ($a_{h,D}$): 9,5 m/s²

Usikkerhet (K): 1,5 m/s²

Arbeidsmodus: Bore inn i metall

Genererte vibrasjoner ($a_{h,D}$): 2,5 m/s² eller mindre

Usikkerhet (K): 1,5 m/s²

MERK: Den/de oppgitte verdien(e) for totalt genererte vibrasjoner har blitt målt i henhold til standard testmetoder, og kan bli brukt til å sammenligne ett verktøy med et annet.

MERK: Den/de angitte verdien(e) for totalt genererte vibrasjoner kan også brukes til en foreløpig vurdering av eksponeringen.

ADVARSEL: De genererte vibrasjonene ved faktisk bruk av elektroverktøyet kan avvike fra den/de angitte vibrasjonsverdien(e), avhengig av hvordan verktøyet brukes og spesielt i forhold til arbeidsstykket som blir behandlet.

ADVARSEL: Sørg for å identifisere vernetiltak for å beskytte operatøren, som er basert på et estimat av eksponeringen under de faktiske bruksforholdene (idet det tas hensyn til alle deler av driftssyklusen, dvs. hvor lenge verktøyet er slått av, hvor lenge det går på tomgang og hvor lenge startbryteren faktisk holdes trykket).

EFs samsvarserklæring

Gjelder kun for land i Europa

EFs samsvarserklæring er lagt til som vedlegg A i denne bruksanvisningen.

SIKKERHETSADVARSEL

Generelle advarsler angående sikkerhet for elektroverktøy

ADVARSEL: Les alle sikkerhetsadvarsler, instruksjoner, illustrasjoner og spesifikasjoner som følger med dette elektroverktøyet. Hvis ikke alle instruksjonene nedenfor følges, kan det føre til elektrisk støt, brann og/eller alvorlig skade.

Oppbevar alle advarsler og instruksjoner for senere bruk.

Utrykket «elektrisk verktøy» i advarslene refererer både til elektriske verktøy (med ledning) tilkoblet strømnettet, og batteridrevne verktøy (uten ledning).

Sikkerhetsadvarsler for den batteridrevne slagboremaskinen

Sikkerhetsanvisninger for all bruk

- Bruk hørselsvern under slagboring. Støy kan føre til nedslatt hørsel.
- Bruk hjelpehåndtaket/hjelpehåndtakene. Tap av kontroll kan føre til personskader.

- Hold elektroverktøyet i de isolerte gripeplatene når skjæretilbehøret eller festemekanismene kan komme i kontakt med skjulte ledninger under arbeidet. Hvis skjæretilbehøret eller festemekanismene kommer i kontakt med en strømførende ledning, kan metalldelene på elektroverktøyet bli strømførende og føre til at brukeren får støt.
- Pass på at du har godt fotfeste. Forviss deg om at ingen står under deg når du jobber høyt over bakken.
- Hold godt fast i verktøyet.
- Hold hendene unna roterende deler.
- Ikke gå fra verktøyet mens det er i gang. Verktøyet må bare brukes mens operatøren holder det i hendene.
- Ikke berør bor eller arbeidsstykke umiddelbart etter bruk. Disse vil da være ekstremt varme, og du kan få brannsår.
- Enkelte materialer inneholder kjemikalier som kan være giftige. Treff tiltak for å hindre hudenkontakt og innånding av stov. Følg leverandørens sikkerhetsanvisninger.
- Hvis du ikke klarer å løsne boret selv om du åpner kjevene, drar du det ut ved hjelp av en tang. Når du drar ut boret for hånd, må du passe på at du ikke skader deg på den skarpe kanten.

Sikkerhetsanvisninger ved bruk av lange borer

- Boret må aldri brukes ved høyere hastighet enn borets maksimale hastighetsklasse. Ved høyere hastigheter er det sannsynlig at boret bøyer seg hvis det får rotere fritt uten kontakt med arbeidsstykket og derved fører til personskade.
- Boring skal alltid startes ved lav hastighet og med børspissen i kontakt med arbeidsstykket. Ved høyere hastigheter er det sannsynlig at boret bøyer seg hvis det får rotere fritt uten kontakt med arbeidsstykket og derved fører til personskade.
- Trykk skal kun påføres i direkte linje med boret, og ikke bruk for mye kraft. Bor kan bøye seg og knekke eller komme ut av kontroll og derved føre til personskade.

TA VARE PÅ DISSE INSTRUKSENE.

ADVARSEL: IKKE LA hensynet til hva som er "behagelig" eller det faktum at du kjenner produktet godt (etter mange gangers bruk) gjøre deg mindre oppmerksom på sikkerhetsreglene for brukeren av det aktuelle produktet. Ved MISBRUK eller hvis ikke sikkerhetsreglene i denne bruksanvisningen følges, kan det oppstå alvorlig personskade.

Viktige sikkerhetsanvisninger for batteriinnsats

- Før du begynner å bruke batteriet, må du lese alle anvisninger og forsiktigheitsregler på (1) batteriladeren, (2) batteriet og (3) det produktet batteriet skal brukes i.
- Ikke ta fra hverandre batteriet.
- Hvis driftstiden er blitt vesentlig kortere, må du omgående slutte å bruke maskinen. Hvis ikke kan resultatet bli overoppheving, mulige forbrenninger eller til og med en eksplosjon.
- Hvis du får elektrolytt i øynene, må du skylle dem med store mengder rennende vann og oppsøke lege med én gang. Denne typen uehell kan føre til varig blindhet.

5. Ikke kortslutt batteriet:
    - (1) De kan være ekstremt varme og du kan brenne deg.
    - (2) Ikke lagre batteriet i samme beholder som andre metallgjenstander, som for eksempel spiker, mynter osv.
    - (3) Ikke la batteriet komme i kontakt med vann eller regn.

En kortslutning av batteriet kan føre til et kraftig strømstøt, overoppvarming, mulige forbrenninger og til og med til at batteriet går i stykker.
  6. Ikke lagre maskinen og batteriet på steder hvor temperaturen kan komme opp i eller overskride 50 °C.
  7. Ikke sett fyr på batteriet, ikke engang om det er sterkt skadet eller helt utslitt. Batteriet kan eksplodere hvis det begynner å brenne.
  8. Vær forsiktig så du ikke mister batteriet eller utsetter det for slag.
  9. Ikke bruk batterier som er skadet.
  10. Lithium-ion-batteriene som medfølger er gjengjennomgang for krav om spesialavfall.
- For kommersiell transport, f.eks av tredjeparter eller speditører, må spesielle krav om pakking og merking følges.
- Før varen blir sendt, må du forhøre deg med en ekspert på farlig materiale. Ta også hensyn til muligheten for mer detaljerte nasjonale bestemmelser.
- Bruk teip eller maskeringsteip for å skjule åpne kontakter og pakk inn batteriet på en slik måte at den ikke kan bevege seg rundt i emballasjen.

11. Når du kasserer batteriinnsatsen, må du ta den ut av verktøyet og avhende den på et sikkert sted. Følg lokale bestemmelser for avhending av batterier.
12. Bruk batteriene kun med produkter spesifisert av Makita. Monter batteriene i produkter som ikke er konforme kan føre til brann, overheting eller elektrolyttlekkasje.
13. Hvis verktøyet ikke skal brukes over en lengre periode, må batteriet tas ut av verktøyet.

TA VARE PÅ DISSE INSTRUKSENE.

AFORSIKTIG: Bruk kun originale Makita-batterier. Bruk av batterier som har endret seg, eller som ikke er originale Makita-batterier, kan føre til at batteriet sprekker og forårsaker brann, personskader og andre skader. Det vil også ugyldiggjøre garantien for Makita-verktøyet og -laderen.

Tips for å opprettholde maksimal batterilevetid

1. Lad batteriinnsatsen før den er helt utladet. Stopp alltid driften av verktøyet og lad batteriinnsatsen når du merker at effekten reduseres.
2. Lad aldri en batteriinnsats som er fulladet. Overopplading forkorter batteriets levetid.
3. Lad batteriet i romtemperatur ved 10 °C - 40 °C. Et varmt batteri må kjøles ned før lading.
4. Lad batteriet hvis det ikke har vært brukt på en lang stund (over seks måneder).

FUNKSJONSBESKRIVELSE

AFORSIKTIG: Forviss deg alltid om at maskinen er slått av og batteriet tatt ut før du justerer maskinen eller kontrollerer dens mekaniske funksjoner.

Sette inn eller ta ut batteri

AFORSIKTIG: Slå alltid av verktøyet før du setter inn eller fjerner batteriet.

AFORSIKTIG: Hold verktøyet og batteripatronen i et fast grep når du monterer eller fjerner batteripatronen. Hvis du ikke holder verktøyet og batteripatronen godt fast, kan du miste grepene, og dette kan føre til skader på verktøyet og batteripatronen samt personskader.

► Fig.1: 1. Rød indikator 2. Knapp 3. Batteriinnsats

For å ta ut batteriet må du skyve på knappen foran på batteriet og trekke det ut.

Når du skal sette inn batteriet, må du plassere tungen på batteriet på linje med sporet i huset og skyve batteriet på plass. Skyv det helt inn til det går i inngrep med et lite klikk. Hvis du kan se den røde anviseren på oversiden av knappen, er det ikke fullstendig låst.

AFORSIKTIG: Batteriet må alltid settes helt inn, så langt at den røde anviseren ikke lenger er synlig. Hvis dette ikke gjøres, kan batteriet komme til å falle ut av maskinen og skade deg eller andre som oppholder seg i nærheten.

AFORSIKTIG: Ikke bruk makt når du setter i batteriet. Hvis batteriet ikke blir lett inn, er det fordi det ikke settes inn på riktig måte.

Indikere gjenværende batterikapasitet

Kun for batterier med indikatoren

► Fig.2: 1. Indikatorlamper 2. Kontrollknapp

Trykk på sjekk-knappen på batteriet for vise gjenværende batterikapasitet. Indikatorlampene lyser i et par sekunder.

Indikatorlamper	Gjenværende batterinivå
Tent	
Av	
Blinker	
	75 % til 100 %
	50 % til 75 %
	25 % til 50 %
	0 % til 25 %
	Lad batteriet.
	Batteriet kan ha en feil.

MERK: Det angitte nivået kan avvike noe fra den faktiske kapasiteten alt etter bruksforholdene og den omgivende temperaturen.

Batterivernsystem for verktøy/batteri

Verktøyet er utstytt med et batterivernsystem for verktøy/batteri. Dette systemet slår automatisk av strømmen for å forlenge verktøyets og batteriets levetid. Verktøyet stopper automatisk under drift hvis verktøyet eller batteriet utsettes for en av følgende tilstander:

Overlastsikring

Denne sikringen slår inn når verktøyet brukes på en måte som gjør at det trekker uvanlig mye strøm. Hvis dette skjer, må du slå av verktøyet og avslutte bruken som førårsaket at verktøyet ble overbelastet. Slå deretter verktøyet på for å starte det igjen.

Overoppheatingsvern

Dette vernet slår inn når verktøyet eller batteriet blir overopphevet. I denne situasjonen lar du verktøyet og batteriet avkjøles før du starter verktøyet på nytt.

Overutladingsvern

Dette vernet slår inn når det er lite strøm igjen på batteriet. I denne situasjonen tar du batteriet ut av verktøyet og lader det.

Indikere gjenværende batterikapasitet

Landsspesifikk

► Fig.3: 1. Knapp 2. Batteriindikator

Når verktøyet er stoppet, trykker du på knappen på bryterpanelet. Den gjenværende batterikapasiteten vil vises på batteriindikatoren. Gjenværende batterikapasitet vises i form av tabellen nedenfor.

Batteriindikatorstatus	Gjenværende batterikapasitet
	50 % til 100 %
	20 % til 50 %
	0 % til 20 %

MERK: Verktøyet må være stoppet før du kontrollerer gjenværende batterikapasitet.

Bryterfunksjon

► Fig.4: 1. Startbryter

▲FORSIKTIG: Før du setter batteriet inn i maskinen, må du alltid kontrollere at startbryteren aktiverer maskinen på riktig måte og går tilbake til «AV»-stilling når den slippes.

For å starte maskinen, må du trykke på startbryteren. Når du trykker hardere på startbryteren, øker hastigheten på verktøyet. Slipp opp bryteren for å stanse verktøyet.

Tenne frontlampen

► Fig.5: 1. Lampe

▲FORSIKTIG: Ikke se inn i lyset eller se direkte på lyskilden.

Trykk inn startbryteren for å tenne lampen. Lampen fortsetter å lyse så lenge startbryteren holdes inne. Lampen slukkes omtrent 10 sekunder etter at startbryteren er sluppet.

MERK: Bruk en tørr klut til å tørke støv osv. av lampelinsen. Vær forsiktig så det ikke blir riper i lampelinser, da dette kan redusere lysstyrken.

Reverseringsfunksjon

► Fig.6: 1. Reverseringsspak

▲FORSIKTIG: Før arbeidet begynner, må du alltid kontrollere rotasjonsretningen.

▲FORSIKTIG: Bruk reversbryteren bare etter at verktøyet har stoppet helt. Hvis du endrer rotasjonsretningen før verktøyet har stoppet, kan det bli ødelagt.

▲FORSIKTIG: Når du ikke skal bruke maskinen lenger, må du alltid sette reversbryteren i nøytral stilling.

Dette verktøyet har en reversbryter som kan brukes til å endre rotasjonsretningen. Trykk inn reversbryteren fra «A»-siden for å velge rotasjon med klokken, eller fra «B»-siden for å velge rotasjon mot klokken. Når reversbryteren er i nøytral stilling, kan ikke startbryteren trykkes inn.

Turtallsendring

► Fig.7: 1. Hastighetsvelger

▲FORSIKTIG: Hastighetsvelgeren må alltid settes i helt riktig posisjon. Hvis du bruker maskinen med hastighetsvelgeren innstilt på et punkt midt mellom posisjon «1» og «2», kan maskinen bli ødelagt.

▲FORSIKTIG: Ikke bruk hastighetsvelgeren mens verktøyet er i bruk. Dette kan skade verktøyet.

Vist nummer	Hastighet	Moment	Aktuell drift
1	Lav	Høy	Drift med tung last
2	Høy	Lav	Drift med lett last

Hvis du vil justere hastigheten, slår du først av verktøyet og setter hastighetsvelgeren til "2" for høy hastighet eller til "1" for lav hastighet. Forviss deg om at hastighetsvelgeren er i riktig posisjon før du tar maskinen i bruk. Bruk riktig hastighet for jobben du skal utføre.

Velge en funksjon

FAORSIKTIG: Funksjonsvelgeren må alltid stilles inn riktig på det ønskede funksjonsmerket. Hvis du bruker maskinen med funksjonsvelgeren halvveis mellom to av funksjonsmerkene, kan maskinen bli ødelagt.

► Fig.8: 1. Funksjonsvelger 2. Merke 3. Pil

Dette verktøyet har tre funksjonsmodi.

- ⚡ Boremodus (kun rotering)
- ⌂ Slagbor-modus (rotasjon med slag)
- ⚡ Skrumodus (rotasjon med kløtsj)

Velg modus som er egnet for arbeidet. Vri endringsringen for modus, og sett inn merket som du valgte med pilen på verktøykroppen.

Justere tiltrekkingssmomentet

► Fig.9: 1. Justeringsring 2. Gradinndeling 3. Pil

Tiltrekkingssmomentet kan justeres i 21 nivåer ved å dreie justeringsringen. Rett inn gradinndelingen med pilen på verktøykroppen. Du oppnår minimum tiltrekkingssmoment i posisjon 1 og maksimalt dreiemoment i posisjon 21. Før den arbeidet skal utføres, bør du skru inn en prøveskrue i materialet ditt, eller i et materiale av samme type, for å finne ut hvilket dreiemoment som kreves for det særskilte bruk.

MERK: Justeringsringen låser seg ikke når pilen plasieres bare halvveis mellom inndelingsmerkene.

MONTERING

FAORSIKTIG: Forviss deg alltid om at maskinen er slått av og batteriet tatt ut før du utfører noe arbeid på maskinen.

Montere støttehåndtak (hjelpehåndtak)

► Fig.10: 1. Spor 2. Stålbånd 3. Fremspring 4. Håndtakfestet 5. Støttehåndtak

Bruk alltid støttehåndtaket for å bruke verktøyet på en sikker måte.

Sett på støttehåndtaket slik at fremspringet på håndtakfeste og stålbåndet passer inn mellom sporene på verktøytønen. Stram deretter håndtaket ved å dreie med klokken. Avhengig av hva du skal gjøre, kan du feste støttehåndtaket oppover eller på høyre eller venstre side på verktøyet.

Justerbar dybdestang

► Fig.11: 1. Dybdestang 2. Klemmskrue

Den justerbare dybdestangen brukes til å bore huller med samme dybde. Løsne klemmskruen, still inn stangen i ønsket posisjon, og stram klemmskruen igjen.

Montere eller demontere skrutrekkerbor eller bor

Valgfritt tilbehør

► Fig.12: 1. Hylse

Skru mansjetten mot klokken for å åpne kjevene på kjoksen. Sett skrutrekkerboret/boret så langt inn i kjoksen som det vil gå. Vri mansjetten med klokken for å stramme kjoksen. For å fjerne skrutrekkerboret/boret må du vri mansjetten mot klokken.

Monteringskrok

FAORSIKTIG: Når du monterer kroken, må du stramme skruen godt. Hvis ikke kan kroken løsne fra verktøyet og forårsake personskade.

► Fig.13: 1. Spor 2. Krok 3. Skru

Kroken er praktisk for å henge opp verktøyet med for kortere tid. Den kan monteres på begge sider av verktøyet. For å montere kroken, må du sette den inn i sporet på en av sidene av verktøyhuset og feste den med en skru. Ta den av igjen ved å løsne skruen.

Montere skrutrekkerborholder

Valgfritt tilbehør

► Fig.14: 1. Skrutrekkerborholder 2. Skrutrekkerbor

Sett skrutrekkerborholderen inn i fremspringet på foten av maskinen, enten på høyre eller venstre side og fest den med en skru.

Når du ikke bruker skrutrekkerboret, må du oppbevare det i skrutrekkerborholderne. Her kan det oppbevares opptil 45 mm lange skrutrekkerbor.

BRUK

FAORSIKTIG: Batteriet må alltid settes helt inn, til det låses på plass. Hvis du kan se den røde anviseren på oversiden av knappen, er det ikke fullstendig låst. Sett batteriet helt inn, så langt at den røde anviseren ikke lenger er synlig. Hvis dette ikke gjøres, kan batteriet falle ut av maskinen og skade deg eller andre som oppholder seg i nærheten.

FAORSIKTIG: Når hastigheten reduseres kraftig, må du redusere belastningen på verktøyet eller stoppe det for å unngå skade på verktøyet.

Bruk alltid støttehåndtaket (hjelpehåndtaket), og hold verktøyet støtt med både støttehåndtak og hovedhåndtak når du bruker det. Hvis du ikke gjør det, kan du miste kontrollen og potensielt risikere alvorlige skader.

► Fig.15

Skrutrekkerfunksjon

▲FORSIKTIG: Bruk justeringsringen til å stille inn korrekt momentnivå for den jobben du skal gjøre.

▲FORSIKTIG: Pass på at skrutrekkerbitset er satt rett ned i skruhodet, ellers kan skruen og/eller skrutrekkerboret bli skadet.

Først må du dreie funksjonsvelgeren slik at pilen på maskinhuset peker på -merket.

Plasser spissen av boret i skruhodet og bruk trykk på verktøyet. Start verktøyet sakte. Øk hastigheten gradvis. Slipp opp startbryteren når clutch'en slår inn.

MERK: Når du skru inn en treskru, må du forhåndsbore et pilothull på 2/3 av skruens diameter. Dette gjør det enklere å skru inn skruen, og hindrer at treverket sprekker.

Slagborfunksjon

▲FORSIKTIG: Verktøyet/borkronen utsettes for voldsomme og plutselige vridninger ved gjennombruddet, når hullet fylles opp av biter og partikler, eller når du treffer armeringsjernet i betongen.

Først må du dreie funksjonsvelgeren slik at pilen på maskinhuset peker på -merket. Justeringsringen kan stilles inn på ethvert momentnivå for denne operasjonen.

Pass på at du bruker en borkrone med wolframkarbidspiss.

Plasser borkronen der du vil bore hullet, og trykk så på startbryteren. Ikke bruk makt. Lett trykk gir de beste resultatene. Hold verktøyet i riktig posisjon og sorg for at det ikke blir bort fra hullet.

Ikke legg mer press på verktøyet når hullet fylles av biter eller partikler. La i stedet verktøyet gå på tomgang, og trekk deretter borkronen delvis ut av hullet. Ved å gjenta dette flere ganger, vil hullet rengjøres, og normal boring kan gjenoptas.

Utblåsningsballong

Valgfritt tilbehør

► Fig.16: 1. Utblåsningsballong

Etter at du har boret et hull, må du bruke utblåsningsballongen til å fjerne støv fra hullet.

Borfunksjon

Først må du dreie funksjonsvelgeren slik at pilen peker på -merket. Fortsett deretter som følger.

Bore i tre

Når du borer i tre, blir resultatene best med trebor som er utstyrt med en ledeskru. Ledeskruen forenkler boringen ved at den trekker skrutrekkerboret inn i arbeidsstykket.

Bore i metall

For at ikke skrutrekkerboret skal gli når du begynner å bore, må du lage en fordypning med en dor og en hammer der hullet skal bores. Sett spissen av skrutrekkerboret i fordypningen og begynn å bore. Bruk en skjærevæske når du borer i metall. Unntakene er jern og messing som skal bores tørt.

▲FORSIKTIG: Hvis du bruker for mye kraft på verktøyet, vil det ikke øke borehastigheten. Overdreven bruk av kraft vil tvert imot kunne bidra til å ødelegge spissen av skrutrekkerboret, redusere verktøyeffekten og forkorte verktøyets levetid.

▲FORSIKTIG: Hold verktøyet i et fast grep, og vær forsiktig når skrutrekkerboret begynner å bryte gjennom arbeidsstykket. I gjennombrudsøyeblikket virker det en enorm kraft på verktøyet/skrutrekkerboret.

▲FORSIKTIG: Et skrutrekkerboret som sitter fast kan fjernes hvis du setter reversbryteren til motsatt rotasjonsretning, så verktøyet kan bakke ut. Verktøyet kan imidlertid komme brått ut hvis du ikke holder det i et fast grep.

▲FORSIKTIG: Arbeidsstykker må alltid festes med en skrustikke eller en liknende festeanordning.

▲FORSIKTIG: Hvis verktøyet brukes kontinuerlig inntil batteriet er utladet, må du la verktøyet hvile i 15 minutter før du fortsetter med et nytt batteri.

VEDLIKEHOLD

▲FORSIKTIG: Forviss deg alltid om at maskinen er slått av og batteriet tatt ut før du foretar inspeksjon eller vedlikehold.

OBS: Aldri bruk gasolin, bensin, tynner alkohol eller lignende. Det kan føre til misfarging, deformering eller sprekkdannelse.

For å opprettholde produktets SIKKERHET og PÅLITELIGHET, må reparasjoner, inspeksjoner og bytte av kullbørstene, samt vedlikehold og justeringer utføres av autoriserte Makita servicesentre, og det må alltid brukes reservedeler fra Makita.

VALGFRITT TILBEHØR

⚠AFORSIKTIG: Det anbefales at du bruker dette tilbehøret eller verktøyet sammen med den Makita-maskinen som er spesifisert i denne håndboken. Bruk av annet tilbehør eller verktøy kan forårsake personskader. Tilbehør og verktøy må kun brukes til det formålet det er beregnet på.

Ta kontakt med ditt lokale Makita-servicesenter hvis du trenger mer informasjon om dette tilbehøret.

- Bor
- Borhammer-bits
- Skrutrekkerbor
- Utblåsningsballong
- Håndtaksenhet
- Dybdestang
- Krok
- Støttetallerken
- Ullpolerhette
- Skumpolerhette
- Batteribeskyttelse
- Makita originalbatteri og lader

MERK: Enkelte elementer i listen kan være inkludert som standardtilbehør i verktøypakken. Elementene kan variere fra land til land.

TEKNISET TIEDOT

Malli:		DHP448	DHP458
Porauskapasiteetti	Muuraustyö	14 mm	16 mm
	Teräs	13 mm	
	Puu	65 mm	76 mm
Kiinnityskapasiteetti	Puuruvi	8 mm x 75 mm	10 mm x 90 mm
	Koneruvi	M6	
Kuormittamaton kierrosnopeus	Korkea (2)	0 - 1 800 min ⁻¹	0 - 2 000 min ⁻¹
	Matala (1)	0 - 350 min ⁻¹	0 - 400 min ⁻¹
Lyöntiä minutissa	Korkea (2)	0 - 27 000 min ⁻¹	0 - 30 000 min ⁻¹
	Matala (1)	0 - 5 200 min ⁻¹	0 - 6 000 min ⁻¹
Kokonaispituus		225 mm	
Nimellisjännite		DC 14,4 V	DC 18 V
Nettopaino		2,2 - 2,5 kg	2,2 - 2,6 kg

- Jatkuvasta tutkimus- ja kehitystyöstämme johtuen esitetyt tekniset tiedot saatavat muuttua ilman erillistä ilmoitusta.
- Tekniset tiedot voivat vaihdella maittain.
- Paino voi olla erilainen lisävarusteista sekä akusta johtuen. EPTA-menettelytavan 01/2014 mukaisesti, taulukossa on kuvattu kevyin ja painavin laiteyhdistelmä.

Käytettävä akkupaketti ja laturi

Akkupaketti	DC 14,4 V malli	BL1415N / BL1430 / BL1430B / BL1440 / BL1450 / BL1460B
	DC 18 V malli	BL1815N / BL1820 / BL1820B / BL1830 / BL1830B / BL1840 / BL1840B / BL1850 / BL1850B / BL1860B
Laturi	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH	

- Tiettyjä yläpuolella kuvattuja akkuja ja latureita ei ehkä ole saatavana asuinalueestasi johtuen.

VAROITUS: Käytä vain edellä erityyjä akkupaketteja ja latureita. Muiden akkupakettien ja laturien käytäminen voi aiheuttaa loukkaantumisen ja/tai tulipalon.

Käyttötarkoitus

Työkalu on tarkoitettu tiilen, tiilimuurauksen ja muurauksen isku-poraukseen. Laitteella voidaan myös ruuvata ruuveja ja porata puuta, metallia, keramiikkaa ja muovia ilman isku-toimintoa.

Melutaso

Tyypillinen A-painotettu melutaso määritty standardin EN62841-2-1 mukaan:

Malli DHP448

Äänepainetaso (L_{PA}) : 82 dB (A)
Äänen voiman taso (L_{WA}) : 93 dB (A)

Virhemarginaali (K): 3 dB (A)

Malli DHP458

Äänepainetaso (L_{PA}) : 84 dB (A)
Äänen voiman taso (L_{WA}) : 95 dB (A)

Virhemarginaali (K): 3 dB (A)

HUOMAA: Ilmoitetut melutasoarvot on mitattu standarditestausmenetelmän mukaisesti ja niiden avulla voidaan vertailla työkaluja keskenään.

HUOMAA: Ilmoitettuja melatasoarvoja voidaan käyttää myös altistumisen alustavaan arviointiin.

VAROITUS: Käytä kuulosuojaamia.

VAROITUS: Sähkötyökalun käytön aikana mitattu melutasoarvo voi poiketa ilmoitettuista arvoista laitteen käyttötavan ja erityisesti käsiteltyvän työkappaleen mukaan.

VAROITUS: Selvitä käyttäjän suojaamiseksi tarvittavat varotoimet todellisissa käyttöolo-suhteissa tapahtuvan arvioidun altistumisen mukaisesti (ottoen huomioon käyttöjaksot kokonaisuudessaan, myös jaksot, joiden aikana laite on sammutettuna tai käy tyhjäkäynnillä).

Tärinä

Kokonaistärinä (kolmen akselin vektorien summa) määritty standardin EN62841-2-1 mukaan:

Malli DHP448

Työtila: isku-poraus betoniin
Tärinäpäästö ($a_{h,D}$) : 8,5 m/s²
Virhemarginaali (K): 1,5 m/s²
Työtila: metalliin poraus
Tärinäpäästö ($a_{h,D}$) : 2,5 m/s² tai alhaisempi
Virhemarginaali (K): 1,5 m/s²

Malli DHP458

Työtila: iskuporaus betoniin

Tärinäpäästö ($a_{h,D}$): 9,5 m/s²

Virhemarginaalil (K): 1,5 m/s²

Työtila: metalliin poraus

Tärinäpäästö ($a_{h,D}$): 2,5 m/s² tai alhaisempi

Virhemarginaalil (K): 1,5 m/s²

HUOMAA: Ilmoitetut kokonaistärinäarvot on mitattu standarditestausmenetelmän mukaisesti ja niiden avulla voidaan vertailla työkaluja keskenään.

HUOMAA: Ilmoitettuja kokonaistärinäarvoja voidaan käyttää myös altistumisen alustavaan arviointiin.

VAROITUS: Sähkötyökalun käytön aikana mitattu todellinen tärinäpäästöarvo voi poiketa ilmoitetusta arvoista laitteen käyttötavan ja erityisesti käsittelytavän työkappaleen mukaan.

VAROITUS: Selvitä käyttäjän suojaamiseksi tarvitvat varotoimet todellisissa käyttöoloasuhteissa tapahtuvan arvioidun altistumisen mukaisesti (ottaa huomioon käyttöjaksot kokonaisuudessaan, myös jaksot, joiden aikana laite on sammuttetuna tai käy tyhjäkäynnillä).

EY-vaatimustenmukaisuusvakuutus

Koskee vain Euroopan maita

EY-vaatimustenmukaisuusvakuutus on liitetty tähän käyttöoppaaseen.

TURVAVAROITUKSET

Sähkötyökalujen käyttöä koskevat yleiset varoitukset

VAROITUS: Tutustu kaikkiin tämän sähkötyökalun mukana toimitettuihin varoituksiin, ohjeisiin, kuviin ja teknisiin tietoihin. Seuraavassa lueteltujen ohjeiden noudattamatta jättämisen saatetaan johtaa sähköiskuun, tulipaloon tai vakavaan vammoitumiseen.

Säilytä varoitukset ja ohjeet tulevaa käyttöä varten.

Varoituksissa käytettävällä termillä "sähkötyökalu" tarkoitaan joko verkkovirtaa käyttävä (johdollaista) työkalua tai akkukäytöstä (johdotonta) työkalua.

Akkuiskuporakoneen turvaohjeet

Kaikkea käyttöä koskevat turvallisuusohjeet

1. Käytä iskuporausen aikana kuulosuojaimia. Melulle altistuminen saattaa aiheuttaa kuulovakyyn heikentymistä.
2. Käytä apukahvaa. Hallinnan menetys voi aiheuttaa henkilövahinkoja.
3. Kun suoritat toimenpidettä, jossa leikkuavaruste tai kiinnitin voi joutua kosketukseen piilossaan olevien johtojen kanssa, pidä sähkötyökalusta kiinni sen eristettyjen otepintojen kohdalta. Jos leikkuavaruste tai kiinnitin joutuu kosketukseen jännitteellisen johdon kanssa, jännite voi siirtyä sähkötyökalun sähköö johtaviin metallisoosiin ja aiheuttaa käyttäjälle sähköiskun.

4. Seiso aina tukevassa asennossa. Varmista korkealla työskennellessäsi, että ketään ei ole alapuolella.

5. Ota koneesta luja ote.

6. Pidä kädet loitolla pyörivistä osista.

7. Älä jätä konetta käymään itsekseen. Käytä laitetta vain silloin, kun pidät sitä kädessä.

8. Älä kosketa terää tai työkappaleita välittömästi käytön jälkeen, sillä ne voivat olla erittäin kuumia ja aiheuttaa palovammoja.

9. Jotkin materiaalit sisältävät kemikaaleja, jotka voivat olla myrkkyisiä. Huolehdi siitä, että pölyn sisäänhengittäminen ja ihokosketus estetään. Noudata materiaalin toimittajan turvaohjeita.

10. Jos poranterää ei voi irrottaa vaikka avaisit leuat, käytä piitejä sen ulosvetämiseen. Tässä tapauksessa poranterän ulosvetäminen käsini voi aiheuttaa tapaturmia sen terävästä reunasta johtuen.

Pitkien poranterien käyttöä koskevat turvallisuusohjeet

1. Älä koskaan käytä työkalua poranterän enimmäisnopeutta suuremmalla nopeudella. Suuremmilla nopeuksilla terä voi taipua, jos se pääsee pyörimään vapaasti ilman kosketusta työkappaleeseen, ja tämä voi johtaa henkilövammoihin.

2. Aloita poraaminen aina hiljaisella nopeudella ja niin, että poranterä on kiinni työkappaleessa. Suuremmilla nopeuksilla terä voi taipua, jos se pääsee pyörimään vapaasti ilman kosketusta työkappaleeseen, ja tämä voi johtaa henkilövammoihin.

3. Paina poranterää vain sen suuntaisesti. Älä paina poranterä liian suurella voimalla. Poranterät voivat taipua ja murtua tai voit menettää työkalun hallinnan, mikä voi johtaa henkilövammoihin.

SÄILYTÄ NÄMÄ OHJEET.

VAROITUS: ÄLÄ anna työkalun helppokäytösyiden (toistuvan käytön aikaansaama) johtaa sinua väärään turvallisuuden tunteeseen niin, että laiminlyöti työkalun turvaohjeiden noudattamisen. VÄÄRINKÄYTTÖ tai tässä käyttöohjeessa ilmoitettujen turvamääräysten laiminlyönti voi aiheuttaa vakavia henkilövahinkoja.

Akkupakettia koskevia tärkeitä turvaohjeita

1. Ennen akun käyttöönottoa tutustu kaikkiin laturissa (1), akussa (2) ja akkukäytöisessä tuotteessa (3) oleviin varoitusteksteihin.
2. Älä pura akku.
3. Jos akun toiminta-aika lyhenee merkittävästi, lopeta akun käyttö. Seurauksena voi olla ylikuumeneminen, palovammoja tai jopa räjähdys.
4. Jos akkunestettä pääsee silmiin, huuhtele puhtaalla vedellä ja hakeudu välittömästi lääkärin hoitoon. Akkuneste voi aiheuttaa näön menetyksen.

- Älä oikosulje akku.
  - (1) Älä koske akun napoihin millään sähköä johtavalla materiaalilla.
  - (2) Vältä akun oikosulkemista äläkä säilytä akkuja yhdessä muiden metalliesineiden, kuten naulojen, kolikkoiden ja niin edelleen kanssa.
  - (3) Älä aseta akkuja alttiikkiin vedelle tai sateelle.
- Oikosulku voi aiheuttaa virtapiikin, ylikuumennumista, palovammoja tai laitteen rikkoontumisen.
- Älä säilytä työkalua ja akkuja paikassa, jossa lämpötila voi nousta 50 °C:een tai sitäkin korkeammaksi.
  - Älä hävitä akkuja polttamalla, vaikka se olisi pahoin vaurioitunut tai täysin loppuvan Kulunut. Avotuli voi aiheuttaa akun räjähtämisen.
  - Varo kolhimasta tai pudottamasta akkuja.
  - Älä käytä viiallista akkuja.
  - Sisältyviä lithium-ioni-akkuja koskevat vaarallisten aineiden lainsääädännön vaatimukset. Esimerkiksi kolmansien osapuolten huolintaliikkeiden tulee kaupallisissa kuljetuksissa noudattaa pakkaamista ja merkintöjä koskevia erityisvaatimuksia. Lähetettävän tuotteen valmistelua edellyttää vaarallisten aineiden asiantuntijan neuvontaa. Huomioi myös mahdollisesti yksityiskohtaisemmat kansalliset määräykset. Akun avoimet liittimet tulee suojata teipillä tai suojuksella ja pakkaaminen tulee tehdä niin, ettei akku voi liikkua pakauksessa.
  - Kun akkupaketti on hävitettävä, poista se laitteesta ja hävitä se turvallisesti. Hävitä akku paikallisten määräysten mukaisesti.
  - Käytä akkuja vain Makitan ilmoittamienv tuotteiden kanssa. Akkujen asentaminen yhteensopimattomiin tuotteisiin voi aiheuttaa tulipalon, liiallisen ylikuumenemisen, räjähdyskseen tai akkunestevuotoja.
  - Jos laitetta ei käytetä pitkään aikaan, akku on poistettava laitteesta.

SÄILYTÄ NÄMÄ OHJEET.

▲HUOMIO: Käytä vain alkuperäisiä Makita-akkuja. Muiden kuin aitojen Makita-akkujen, tai mahdollisesti muuttetuji akkuja käyttö voi johtaa akun murtumiseen ja aiheuttaa tulipaloja, henkilö- ja omaisuusvahinkoja. Se mitätöi myös Makita-työkalun ja -laturin Makita-takuun.

Vihjeitä akun käyttöön pidentämiseksi

- Lataa akku ennen kuin se purkautuu täysin. Lopeta aina työkalun käyttö ja lataa akku, jos huomaat työkalun tehon vähenevän.
- Älä koskaan lataa uudestaan täysin ladattua akkuja. Ylilataaminen lyhentää akun käyttöikää.
- Lataa akku huoneen lämpötilassa vähintään 10 °C - 40 °C. Anna kuuman akun jäähtyä ennen lataamista.
- Lataa akkupaketti, jos et käytä sitä pitkään aikaa (yli kuusi kuukautta).

TOIMINTOJEN KUVAUS

▲HUOMIO: Varmista aina ennen säätöjä ja tarkastuksia, että työkalu on sammutettu ja akkupaketti irrotettu.

Akun asentaminen tai irrottaminen

▲HUOMIO: Sammuta työkalu aina ennen akun kiinnittämistä tai irrottamista.

▲HUOMIO: Pidä työkalusta ja akusta tiukasti kiinni, kun irrotat tai kiinnität akkuja. Jos akkupaketti tai työkalu putoaa, ne voivat vaurioitua tai aiheuttaa tapaturmuksen.

► **Kuva1:** 1. Punainen merkkivalo 2. Painike 3. Akkupaketti

Irrota akku painamalla akun etupuolella olevaa painiketta ja vetämällä akku ulos työkalusta.

Akku liitetään sovittamalla akun kieleke rungon uraan ja työntämällä se sitten paikoilleen. Työnnä akku pohjaan asti niin, että kuulee sen napsahtavan paikoilleen. Jos painikkeen yläpuolella näkyy punainen ilmaisin, akku ei ole lukkiutunut täysin paikoilleen.

▲HUOMIO: Työnnä akku aina pohjaan asti, niin että punainen ilmaisin ei enää näy. Jos akku ei ole kunnolla paikallaan, se voi pudota työkalusta ja aiheuttaa vammoja joko sinulle tai sivullisille.

▲HUOMIO: Älä käytä voimaa akun asennuksessa. Jos akku ei liu'u paikalleen helposti, se on väärässä asennossa.

Akun jäljellä olevan varaustan ilmaisin

Vain akkupaketeille ilmaisimella

► **Kuva2:** 1. Merkkivalot 2. Tarkistuspainike

Painamalla tarkistuspainiketta saat näkyviin akun jäljellä olevan varauksen. Merkkivalot palavat muutaman sekunnin ajan.

Merkkivalot			Akussa jäljellä olevan varaus
Palaa	Pois päältä	Vilkkuu	
■	□	■	75% - 100%
■	■	■	50% - 75%
■	■	□	25% - 50%
■	□	□	0% - 25%
■	□	□	Lataa akku.
■	■	□	Akussa on saattanut olla toimintahäiriö.
■	■	□	
■	■	□	

HUOMAA: Ilmoitettu varaustaso voi erota hieman todellisesta varaustabristosta sen mukaan, millaisissa oloissa ja missä lämpötilassa laitetta käytetään.

Työkalun/akun suojausjärjestelmä

Työkalu on varustettu työkalu/akun suojausjärjestelmällä. Tämä järjestelmä pidentää työkalun ja akun käyttöikää katkaisemalla virran automaattisesti. Työkalu pysähtyy automaattisesti kesken käytön, jos työkalussa tai akussa ilmenee jokin seuraavista tilanteista:

Ylikuormitussuoja

Tämä suojaus aktivoituu, kun työkalua käytetään tavalla, joka saa sen kuluttamaan epätavallisen paljon virtaa. Katkaise tässä tilanteessa työkalusta virta ja lopeta ylikuormitustilan aiheuttanut käyttö. Käynnistä sitten työkalu uudelleen kytkeväällä siihen virta.

Ylikuumenemissuoja

Tämä suojaus aktivoituu, kun työkalu tai akku ylikuumenee. Jos näin tapahtuu, anna työkalun ja akun jäähtyä ennen työkalun kytkevistä uudelleen päälellä.

Ylipurkautumissuoja

Tämä suojaus aktivoituu, kun akun varaus on vähissä. Irrota tässä tapauksessa akku työkalusta ja lataa akku.

Akun jäljellä olevan varaustason ilmaisin

Maakohtainen

► Kuva3: 1. Painike 2. Akun merkkivalo

Paina kytkinpaneelin painiketta, kun työkalu on pysähtynyt. Akun merkkivalo ilmaisee jäljellä olevan akkukapasiteetin. Jäljellä oleva akkukapasiteetti ilmaistaan seuraavassa taulukossa esitetyllä tavalla.

Akun merkkivalon tila	Akussa jäljellä oleva varaus
	50 % - 100 %
	20 % - 50 %
	0 % - 20 %

HUOMAA: Muista pysäyttää työkalu ennen akkukapasiteetin tarkistamista.

Kytimen käyttäminen

► Kuva4: 1. Liipaisinkytkin

▲HUOMIO: Tarkista aina ennen akkupaketin asettamista työkaluun, että liipaisinkytkin kytkeytyy oikein ja palaa "OFF"-asentoon, kun se vapautetaan.

Käynnistä työkalu painamalla liipaisinkytkintä. Mitä voimakkaimmin liipaisinkytkintä painetaan, sitä nopeammin työkalu pyörii. Voit pysäyttää työkalun vapauttamalla liipaisimen.

Etulampun sytyttäminen

► Kuva5: 1. Lamppu

▲HUOMIO: Älä katso suoraan lamppuun tai valonlähteeseen.

Lamppu sytyy, kun painat liipaisinkytkintä. Lamppu palaa niin kauan kuin liipaisinkytkintä painetaan. Lamppu sammuu noin 10 sekunnin kuluttua liipaisinkytkimen vapauttamisesta.

HUOMAA: Pyyhi lika pois linssistä kuivalla liinalla. Varo naarmuttamasta linssiä, ettei valotheho laske.

Pyörimissuunnan vaihtokytkimen toiminta

► Kuva6: 1. Pyörimissuunnan vaihtokytkimen vipu

▲HUOMIO: Tarkista aina pyörimissuunta ennen käyttöä.

▲HUOMIO: Käytä pyörimissuunnan vaihtokytkintä vasta sen jälkeen, kun kone on lakanut kokonaan pyörimästä. Pyörimissuunnan vaihto koneen vielä pyöriessä voi vahingoittaa sitä.

▲HUOMIO: Aina kun konetta ei käytetä, käännä pyörimissuunnan vaihtokytkin keskiasentoon.

Työkalussa on pyörimissuunnan vaihtokytkin. Jos haluat koneen pyöriä vän myötäpäivään, paina vaihtokytkintä A-puolelta ja jos vastapäivään, paina sitä B-puolelta.

Jos pyörimissuunnan vaihtokytkin on keskiasennossa, liipaisinkytkin lukittuu.

Nopeuden muuttaminen

► Kuva7: 1. Nopeudenvaihtovipu

▲HUOMIO: Siirrä nopeudenvaihtokytkin aina täysin oikeaan asentoon. Jos käytät työkalua niin, että nopeudenvaihtovipu on asentojen "1" ja "2" puolivälissä, työkalu voi rikkoutua.

▲HUOMIO: Älä koske nopeudenvaihtovipun, kun työkalu on käynnissä. Työkalu voi rikkoutua.

Näkyvä numero	Nopeus	Vääntömomentti	Soveltuva käyttö
1	Matala	Korkea	Raskas kuormituskäyttö
2	Korkea	Matala	Kevyt kuormituskäyttö

Voit vaihtaa nopeutta katkaisemalla työkalusta virran ja liu'uttamalla sitten nopeudenvaihtovivun joko asentoon "2" (nopea) tai "1" (hidas). Varmista ennen käyttöä, että nopeudenvaihtovipu on asetettu haluttuun asentoon. Käytä aina työn edellyttämää nopeutta.

Toiminnon valitseminen

▲HUOMIO: Käännä rengas aina halutun toiminnon kohdalle. Jos käytät työkalua niin, että renkaan asento on kahden toiminnon merkin puolivälissä, työkalu voi vaurioitua.

- **Kuva8:** 1. Toimintatilan valitsinrengas 2. Merkki 3. Nuoli

Tässä työkalussa on kolme toimintoa.

- ⌂ Poraustila (vain pyörivä liike)
- ⌂ Iskuporakone (pyörivä liike ja isku)
- ⌂ Ruuvaustila (pyörivä liike ja kytkin)

Valitse kulloiseenkin työhön sopiva toiminto. Käännä toiminnon valitsinrengasta siten, että haluamasi toiminnon merkki on työkalun rungossa olevan nuolen kohdalla.

Kiinnitysvääntömomentin säättäminen

- **Kuva9:** 1. Säätörengas 2. Asteikko 3. Nuoli

Kiinnitysvääntömomenttia voi säättää 21 tasoon säätörengasta kiertämällä. Kierrä haluamasi asetus työkalun rungossa olevan nuolen kohdalle. Saat pienimmän kiinnitysvääntömomentin käyttääessäsi asetusta 1 ja suurinta vääntömomenttiasetusta 21.

Ennen varsinaista käyttöä, aja koeruuvi materiaaliin tai kaksinkertaiseen materiaalipalaseen määritääksesi, mikä momenttitaso on sopiva kyseiseen käyttötarkoitukseen.

HUOMAA: Säätörengas ei lukitu, jos osoitin on asteikon kahden arvon välissä.

KOKOONPANO

▲HUOMIO: Varmista aina ennen mitään työkalulle tehtäviä toimenpiteitä, että se on sammutettu ja akku irrotettu.

Sivukahvan asentaminen (lisäkahva)

- **Kuva10:** 1. Ura 2. Teräsvanne 3. Uloke 4. Kahvan kanta 5. Sivukahva

Käytä aina sivukahvaa käyttöturvallisuuden varmistamiseksi.

Kiinnitä sivukahva paikoilleen niin, että kahvan kannan ja teräsvanteen ulkonemmat menevät istukan urin. Kiristä sitten kahva kääntämällä sitä myötäpäivään. Voit kiinnittää sivukahvan työkalun vasemmalle tai oikealle puolelle käyttötarkoituksen mukaan.

Säädetvä syvystankko

- **Kuva11:** 1. Syvystanko 2. Kiristysruuvi

Säädetvävän syvyyystangon avulla voidaan varmistaa porattavien reikien tasasyvyys. Avaa kiristysruuvi, aseta tanko sopivan asentoon ja kiristä kiristysruuvi.

Ruuvauskärjen/poranterän asentaminen tai irrottaminen

Lisävaruste

- **Kuva12:** 1. Holkki

Avaa istukan leuat kääntämällä holkkia vastapäivään. Työnnä ruuvauskärki/poranterä niin syväle istukkaan kuin se menee. Kiristä istukan leuat kääntämällä holkkia myötäpäivään. Irrota ruuvauskärki/poranterä kääntämällä holkkia vastapäivään.

Koukun asentaminen

▲HUOMIO: Kun asennat koukun, kiristä se aina kiinni ruuvilla. Muutoin koukku voi irrota laitteesta ja aiheuttaa henkilövamman.

- **Kuva13:** 1. Ura 2. Koukku 3. Ruuvi

Työkalu voidaan kätevästi ripustaa väliaikaisesti koukkuun. Tämä voidaan asentaa kummalle puolelle työkalua tahansa. Asenna koukku työntämällä se työkalun rungon uraan jommalkekummalle puolelle ja varmista kiinnitys ruuvilla. Voit irrotaa koukun löysämällä ja irrottamalla ruuvin.

Ruuvauskärjen asennus

Lisävaruste

- **Kuva14:** 1. Ruuvauskärjen pidin 2. Ruuvauskärki

Aseta ruuvauskärjen pidin työkalun jalassa olevaan ulkonemaan joko vasemmalle tai oikealle puolelle ja kiinnitä se paikalleen ruuvilla.

Kun ruuvauskärkeä ei käytetä, säilytä sitä ruuvauskärjen pitimissä. Siinä voidaan säilyttää 45 mm:n pituisia ruuvauskärkiä.

TYÖSKENTELY

▲HUOMIO: Työnnä akkupaketti pohjaan asti, niin että se napsahtaa paikoilleen. Jos painikkeen yläpuolella näkyy punainen ilmaisin, akku ei ole lukkiutunut täysin paikoilleen. Työnnä se pohjaan asti, niin että punaista ilmaisinta ei enää näy. Jos akku ei ole kunnolla paikallaan, se voi pudota työkalusta ja aiheuttaa vammoja joko sinulle tai sivullisille.

▲HUOMIO: Kun työkalun nopeus pienenee huomattavasti, vähennä työkalun kuormitusta tai pysäytä työkalu, jotta se ei vaurioi.

Käytä aina sivukahvaa (apukahvaa) ja pidä työkalusta tiukasti toinen käsi sivukahvalla ja toinen kytkinkahvalla työskentelyn aikana. Jos näin ei tehdä, seurausena voi olla työkalun hallinnan menetys ja mahdollisesti vakava vamma.

- **Kuva15**

Ruuvaaminen

▲HUOMIO: Säädä kiristysmomentti sopivaksi säätörenkaan avulla.

▲HUOMIO: Varmista, että ruuvauskärjen pää on suorassa kulmassa ruuvin kantaan nähdessä; muuten ruuvi ja/tai ruuvauskärki voivat vahingoittua.

Käännä ensin toiminnon valitsinrengasta niin, että työkalun vaipan nuoli osoittaa ⚡ -merkkiä. Aseta ruuvauskärjen pää ruuvin kantaan ja paina kärkeä ruuvia vasten. Käynnistä työkalu varovasti ja lisää nopeutta asteittain. Vapauta liipaisinkytkin heti, kun kytkin alkaa ottaa.

HUOMAA: Kun kiinnität puuruuveja, tee ensin aloitusreikä, jonka halkaisija on 2/3 reiän halkaisijasta. Se helpottaa ruuvaamista ja vähentää työkappaleen halkeamisen vaaraa.

Iskuporatoiminta

▲HUOMIO: Työkaluun/terään kohdistuu vallta voima, kun terä menee työkappaleen läpi, kun reikä tukkeutuu lastuista ja purusta tai kun terä osuu betoniraudoitukseen.

Käännä ensin toiminnon valitsinrengasta niin, että työkalun vaipan nuoli osoittaa ⚡ -merkkiä. Säätörengas voidaan tällöin asettaa mille tahansa kiristysmomentille. Muista käyttää volframikarbidikärjellä varustettua poranterää. Aseta poranterä haluttuun kohtaan ja vedä liipaisinkytkintä. Älä käytä tarpeetonaa voimaa. Kevyt paine takaa parhaan loppulotuloksen. Pidä työkalu paikallaan ja estä sen liukumista pois aukosta.

Jos reikä tukkeutuu lastuista ja purusta, älä käytä lisävoimaa. Anna sen sijaan työkalun käydä joutokäynnillä ja vedä terä osittain ulos reiästä. Toista tämä useampaan kertaan, jolloin reikä puhdistuu ja voit jatkaa poraamista.

Puhallin

Lisävaruste

► **Kuva16:** 1. Puhallin

Porausken jälkeen puhdista pöly reiästä puhaltimella.

Poraustoiminta

Käännä ensin toiminnon valitsinrengasta niin, että nuoli osoittaa ⚡ -merkkiä. Tee sitten näin.

Puun poraaminen

Puuta porattaessa paras loppululos saadaan ohjausruuville varustetuilla puuterillä. Ohjausruuvi helpottaa poraamista vetämällä poranterää työkappaleeseen.

Metallin poraaminen

Poranterän syrjän luiskahtamisen ehkäisemiseksi porauksen alussa, tee ensin porauskohtaan pieni kolo punssilla ja vasaralla. Aseta poran kärki koloon ja aloita poraaminen.

Käytä metallia poratessasi leikkkuuoljyä. Poikkeuksena ovat rauta ja messinki, joita tulee porata kuivanana.

▲HUOMIO: Työkalun painaminen liian voimakkaasti ei nopeuta poraamista. Päinvastoin liiallinen paine vain tylsyttää poranterää, hidastaa työtä ja lyhentää työkalun käyttöikää.

▲HUOMIO: Pidä työkalu tukevassa otteessa ja ole varovainen, kun terä alkaa porautua läpi työkappaleesta. Työkalun/terän kohdistuu valltava voima, kun terä porautuu läpi.

▲HUOMIO: Juuttuneen terän voi irrottaa vaihtamalla terän pyörimissuuntaa ja peruuttaa. Pidä kuitenkin työkalusta lujasti kiinni, sillä se voi töökästä taaksepäin äkkiniäiseksi.

▲HUOMIO: Kiinnitä työkappaleet aina viilapenkiin tai vastaavaan pidikkeeseen.

▲HUOMIO: Jos työkalua käytetään jatkuvasti niin pitkään, että akku tyhjenee, anna työkalun seisästä 15 minuuttia ennen kuin jatkat työskentelyä uudella akulla.

KUNNOSSAPITO

▲HUOMIO: Varmista aina ennen tarkastusta tai huoltoa, että työkalu on sammutettu ja akku irrotettu.

HUOMAUTUS: Älä koskaan käytä bensiiniä, oheenteita, alkoholia tai tms. aineita. Muutoin pinta voi halkeilla tai sen väriä ja muoto voi vahingoittua. Muutoin laitteeseen voi tulla värijäytymiä, muodon väristymiä tai halkeamia.

Tuotteen TURVALLISUUDEN ja LUOTETTAVUUDEN varmistamiseksi kaikki korjaukset, hiihjarjojen tarkistukset ja vaihdot sekä muut sekä muut huolto- tai säätötyöt on teettävä Makitan valtuutettussa tai tehtaan huoltopisteessä Makitan varaosia käyttäen.

LISÄVARUSTEET

▲HUOMIO: Seuraavia lisävarusteita tai laitteita suositellaan käytettäväksi tässä ohjeessa kuvatun Makita-työkalun kanssa. Muiden lisävarusteiden tai laitteiden käyttö voi aiheuttaa henkilövahinkoja. Käytä lisävarusteita ja -laitteita vain niiden käyttötarkoitukseen mukaisesti.

Jos tarvitset apua tai yksityiskohtaisempia tietoja seuraavista lisävarusteista, ota yhteys paikalliseen Makitan huoltoon.

- Poranterät
- Iskuporanterät
- Ruuvauskärjet
- Puhallin
- Kahva-asetelma
- Syvyystanki
- Koukku
- Kumityynysarja
- Villatynny
- Vaahtoikiillotustynny
- Akun suojaustoiminto
- Aito Makitan akku ja laturi

HUOMAA: Jotkin luettelossa mainitut varusteet voivat sisältyä työkalun toimitukseen vakiovarusteina. Ne voivat vaihdella maittain.

SPECIFIKATIONER

Model:		DHP448	DHP458
Borekapacitet	Murværk	14 mm	16 mm
	Stål	13 mm	
	Træ	65 mm	76 mm
Skruekapacitet	Træskrue	8 mm x 75 mm	10 mm x 90 mm
	Maskinskrue	M6	
Hastighed uden belastning	Høj (2)	0 - 1.800 min ⁻¹	0 - 2.000 min ⁻¹
	Lav (1)	0 - 350 min ⁻¹	0 - 400 min ⁻¹
Slag pr. minut	Høj (2)	0 - 27.000 min ⁻¹	0 - 30.000 min ⁻¹
	Lav (1)	0 - 5.200 min ⁻¹	0 - 6.000 min ⁻¹
Længde i alt		225 mm	
Mærkespænding		D.C. 14,4 V	D.C. 18 V
Nettovægt		2,2 - 2,5 kg	2,2 - 2,6 kg

- På grund af vores kontinuerlige forsknings- og udviklingsprogrammer kan hosstående specifikationer blive ændret uden varsel.
- Specifikationer kan variere fra land til land.
- Vægten kan være anderledes afhængigt af tilbehøret, inklusive akkuen. Den letteste og tungeste kombination i henhold til EPTA-procedure 01/2014 er vist i tabellen.

Anvendelig akku og oplader

Akku	14,4 V DC-model	BL1415N / BL1430 / BL1430B / BL1440 / BL1450 / BL1460B
	18 V DC-model	BL1815N / BL1820 / BL1820B / BL1830 / BL1830B / BL1840 / BL1840B / BL1850 / BL1850B / BL1860B
Oplader	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH	

- Nogle af de akkuer og opladere, der er angivet ovenfor, er muligvis ikke tilgængelige, afhængigt af hvilket område du bor i.

ADVARSEL: Brug kun de akkuer og opladere, der er angivet ovenfor. Brug af andre akkuer og opladere kan medføre personskade og/eller brand.

Tilsigtet anvendelse

Maskinen er beregnet til slagborring i mursten, murkonstruktioner og murværk. Det er også egnet til iskruning og boring uden slag i træ, metal, keramik og plastic.

Støj

Det typiske A-vægtede støjniveau bestemt i overensstemmelse med EN62841-2-1:

Model DHP448

Lydtryksniveau (L_{pA}) : 82 dB (A)

Lydeflektniveau (L_{WA}) : 93 dB (A)

Usikkerhed (K) : 3 dB (A)

Model DHP458

Lydtryksniveau (L_{pA}) : 84 dB (A)

Lydeflektniveau (L_{WA}) : 95 dB (A)

Usikkerhed (K) : 3 dB (A)

BEMÆRK: De(n) angivne støjemissionsværdi(er) er målt i overensstemmelse med en standardtestmetode og kan anvendes til at sammenligne en maskine med en anden.

BEMÆRK: De(n) angivne støjemissionsværdi(er) kan også anvendes i en præliminær eksponeringsvurdering.

ADVARSEL: Bær høreværn.

ADVARSEL: Støjemissionen under den faktiske anvendelse af maskinen kan være forskellig fra de(n) angivne værdi(er), afhængigt af den måde hvorpå maskinen anvendes, især den type arbejdsemne der behandles.

ADVARSEL: Sørg for at identificere de sikkerhedsforskrifter til beskyttelse af operatøren, som er baseret på en vurdering af eksponering under de faktiske brugsforhold (med hensynstagen til alle dele i brugscyklussen, f.eks. de gange, hvor maskinen er slukket, og når den kører i tomgang i tilgift til afbrydertiden).

Vibration

Vibrationens totalværdi (tre-aksial vektorsum) bestemt i overensstemmelse med EN62841-2-1:

Model DHP448

Arbejdstilstand: slagborring i beton

Vibrationsemission ($a_{h,1D}$): 8,5 m/s²

Usikkerhed (K): 1,5 m/s²

Arbejdstilstand: boring i metal

Vibrationsemission ($a_{h,D}$): 2,5 m/s² eller mindre

Usikkerhed (K): 1,5 m/s²

Model DHP458

Arbejdstilstand: slagborring i beton

Vibrationsemision (a_{h,D}): 9,5 m/s²

Usikkerhed (K): 1,5 m/s²

Arbejdstilstand: boring i metal

Vibrationsemision (a_{h,D}): 2,5 m/s² eller mindre

Usikkerhed (K): 1,5 m/s²

BEMÆRK: De(n) angivne totalværdi(er) for vibration er målt i overensstemmelse med en standardtestmetode og kan anvendes til at sammenligne en maskine med en anden.

BEMÆRK: De(n) angivne totalværdi(er) for vibration kan også anvendes i en præliminær eksponeringsvurdering.

ADVARSEL: Vibrationsemisionen under den faktiske anvendelse af maskinen kan være forskellig fra de(n) angivne værdi(er), afhængigt af den måde hvorpå maskinen anvendes, især den type arbejdssemlle der behandles.

ADVARSEL: Sørg for at identificere de sikkerhedsforskrifter til beskyttelse af operatøren, som er baseret på en vurdering af eksponering under de faktiske brugsforhold (med hensyntagen til alle dele i brugscykussen, f.eks. de gange, hvor maskinen er slukket, og når den kører i tomgang i tilgift til afbrydertiden).

EF-overensstemmelseserklæring

Kun for lande i Europa

EF-overensstemmelseserklæringen er inkluderet som Bilag A i denne brugsanvisning.

SIKKERHEDSADVARSLER

Almindelige sikkerhedsregler for el-værktøj

ADVARSEL: Læs alle de sikkerhedsadvarsler, instruktioner, illustrationer og specifikationer, der følger med denne maskine. Forsømmelse af at overholde alle nedenstående instruktioner kan medføre elektrisk stød, brand og/eller alvorlig personskade.

Gem alle advarsler og instruktioner til fremtidig reference.

Ordet "el-værktøj" i advarslerne henviser til det netforsyne (netledning) el-værktøj eller batteriforsyne (akkumulator) el-værktøj.

Sikkerhedsadvarsler for akku skrue-/boremaskine med slag

Sikkerhedsinstruktioner for alle betjeninger

- Anvend høreværn under slagborring.
Udsættelse for støj kan føre til høreskader.
- Brug hjælpehåndtaget (-håndtagene). Hvis herredømmet over maskinen mistes, kan det føre til tilskadekomst.

3. Hold smaskinen i de isolerede gribeflader, når der udføres et arbejde, hvor skæretilbehøret eller fastgøringsmidlerne kan komme i kontakt med skjulte ledninger. Skæretilbehør eller fastgøringsmidler, som kommer i kontakt med en strømførende ledning, kan bevirkke, at utsatte metaldele på maskinen bliver strømførende, hvorefter operatøren kan få elektrisk stød.

- Vær altid sikker på, at De har et godt fodfæste. Vær sikker på, at der ikke befinner sig nogen nedenunder, når maskinen anvendes i højden.
- Hold godt fast i maskinen.
- Hold hænderne væk fra roterende dele.
- Lad ikke maskinen køre i tomgang. Anvend kun maskinen håndholdt.
- Rør ikke ved borebitten eller arbejdsstykket umiddelbart efter arbejdet, da de kan være meget varme og give hudforbrændinger.
- Nogle materialer indeholder kemikalier, som kan være giftige. Vær påpaselig med at forhindre inhalering af stov og hudkontakt. Følg materiale-leverandørens sikkerhedsdata.
- Hvis borebitten ikke kan løsnes, selvom du åbner kæberne, skal du bruge en tang til at trække den ud. Hvis du i et sådant tilfælde trækker borebitten ud i hånden, kan det medføre personskade på grund af dens skarpe kant.

Sikkerhedsinstruktioner ved brug af lange borebits

- Må aldrig anvendes ved en højere hastighed end den maksimale hastighedsnormering for borebitten. Ved højere hastigheder er det sandsynligt, at bitten bøjer, hvis den tillades at dreje frit uden kontakt med arbejdsemnet, hvilket resulterer i personskade.
- Start altid boring ved lav hastighed og med spidsen af bitten i kontakt med arbejdsemnet. Ved højere hastigheder er det sandsynligt, at bitten bøjer, hvis den tillades at dreje frit uden kontakt med arbejdsemnet, hvilket resulterer i personskade.
- Tryk kun direkte i bittens retning og anvend ikke for meget tryk. Bits kan bøje og forårsage brud eller tab af kontrollen, hvilket kan medføre personskade.

GEM DISSE FORSKRIFTER.

ADVARSEL: LAD IKKE bekommelighed eller kendskab til produktet (opnået gennem gentagen brug) forhindre, at sikkerhedsforskrifterne for produktet nøje overholdes. MISBRUG eller forsømmelse af at følge de i denne brugsvejledning givne sikkerhedsforskrifter kan medføre alvorlig personskade.

Vigtige sikkerhedsinstruktioner for akkuen

- Læs alle instruktioner og advarselsmærkater på (1) akku-opladeren, (2) akkuen og (3) produktet, som anvender akku.
- Lad være med at skille akkuen ad.
- Hold straks op med anvendelsen, hvis brugstiden er blevet stærkt aftaget. Fortsat anvendelse kan resultere i risiko for overophedning, forbrændinger og endog ekspllosion.
- Hvis De har fået elektrolytvæske i øjnene, skal De straks skylle den ud med rent vand og derefter øjeblikkeligt søge lægehjælp. I modsat fald kan De miste synet.

- Vær påpasselig med ikke at komme til at kortslutte akkuen:
  - Rør ikke ved terminalerne med noget ledende materiale.
  - Undgå at opbevare akkuen i en beholder sammen med andre genstande af metal, for eksempel søm, mønster og lignende.
  - Udsæt ikke akkuen for vand eller regn. Kortslutning af akkuen kan forårsage en kraftig øgning af strømmen, overophedning, mulige forbrændinger og endog værktøjstop.
- Opbevar ikke værktøjet og akkuen på et sted, hvor temperaturen kan nå eller overstige 50 °C.
- Lad være med at brænde akkuen, selv ikke i tilfælde, hvor den har lidt alvorlig skade eller er fuldstændig udstjent. Akkuen kan eksplodere, hvis man forsøger at brænde den.
- Lad være med at brænde akkuen eller udsætte den for stød.
- Anvend ikke en beskadiget akku.
- De indbyggede lithium-ion-batterier er underlagt lovkrav vedrørende farligt gods. Ved kommerciel transport, f.eks. af tredjeparts transportselskaber, skal særlige krav til forpakning og mærkning overholdes. Ved forberedelse af udstyret til forsendelse skal du kontakte en ekspert i farligt gods. Overhold også eventuel mere detaljeret national lovgivning. Tape eller tildæk åbne kontakter, og pak batteriet på en måde, så det ikke kan flytte sig rundt i pakningen.
- Når akkuen bortskaffes, skal du fjerne den fra maskinen og bortskaffe den på et sikert sted. Følg de lokale love vedrørende bortskaffelsen af batterier.
- Brug kun batterierne med de produkter, som Makita specificerer. Hvis batterierne installeres i ikke-kompatible produkter, kan det medføre brand, kraftig varme, ekslosion eller udsivning af elektrolyt.
- Hvis maskinen ikke skal bruges i længere tid ad gangen, skal du fjerne batteriet fra maskinen.

GEM DENNE BRUGSANVISNING.

►FORSIGTIG: Brug kun originale batterier fra Makita. Brug af uoriginale Makita-batterier, eller batterier som er blevet ændret, kan muligvis medføre brud på batteriet, hvilket kan forårsage brand, personskade eller beskadigelse. Det ugyldiggør også Makita-garantien for Makita-maskinen og opladeren.

Tips til opnåelse af maksimal akku-levetid

- Oplad akkuen, inden den er helt afladet. Stop altid værktøjet, og oplad akkuen, hvis De bemærker, at værktøjeffekten er aftagende.
- Genoplad aldrig en fuldt opladet akku. Overopladning vil afkorte akkuens levetid.
- Oplad akkuen ved stuetemperatur ved 10 °C - 40 °C. Lad altid en varm akku få tid til at køle af, inden den oplades.
- Oplad akkuen, hvis De ikke skal bruge den i længere tid (mere end seks måneder).

FUNKTIONSBESKRIVELSE

►FORSIGTIG: Sørg altid for at maskinen er slukket, og at akkuen er taget ud, før der udføres justering eller kontrol af funktioner på maskinen.

Isætning eller fjernelse af akkuen

►FORSIGTIG: Sluk altid for værktøjet, før De monterer eller fjerner akkuen.

►FORSIGTIG: Hold værktøjet og akkuen fast ved montering eller fjernelse af akkuen. Hvis De ikke holder værktøjet og akkuen fast, kan de glide ud af hænderne på Dem og forårsage beskadigelse af værktøjet og akkuen eller personskade.

► Fig.1: 1. Rød indikator 2. Knap 3. Akku

Akkuen fjernes ved, at De trækker den ud af værktøjet, idet De skyder knappen på forsiden af akkuen i stilling. Akkuen monteres ved, at De sætter tungen på akkuen ud for noten i kabinettet og lader den glide på plads. Sæt den hele vejen ind, så den låses på plads med et lille klik. Hvis den røde indikator på oversiden af knappen er synlig, betyder det, at den ikke er tilstrækkeligt låst.

►FORSIGTIG: Monter altid akkuen helt, indtil den røde indikator ikke længere er synlig. Hvis dette ikke gøres, kan den falde ud af værktøjet ved et uheld, hvorefter De selv eller personer i nærheden kan komme til skade.

►FORSIGTIG: Brug ikke magt ved montering af akkuen. Hvis akkuen ikke glider på plads uden problemer, betyder det, at den ikke sættes i på korrekt vis.

Indikation af den resterende batteriladning

Kun til akkuer med indikatoren

► Fig.2: 1. Indikatorlamper 2. Kontrolknap

Tryk på kontrolknappen på akkuen for at få vist den resterende batteriladning. Indikatorlampen lyser i nogle sekunder.

Indikatorlamper			Restende ladning
Tændt	Slukket	Blinker	
■	□	■	75% til 100%
■	□	■	50% til 75%
■	□	■	25% til 50%
■	□	■	0% til 25%
■	□	■	Genoplad batteriet.
↑ ↓	■	■	Der er muligvis fejl i batteriet.
■	□	■	

BEMÆRK: Afhængigt af brugssforholdene og den omgivende temperatur kan indikationen afvige en smule fra den faktiske ladning.

Beskyttelsessystem til værktøj/batteri

Maskinen er forsynet med et beskyttelsessystem til maskine/batteri. Systemet afbryder automatisk strømmen for at forlænge maskinens og batteriets levetid. Maskinen stopper automatisk under brugen, hvis maskinen eller batteriet udsættes for et af følgende forhold:

Overbelastningsbeskyttelse

Denne beskyttelse aktiveres, når maskinen anvendes på en sådan måde, at den bruger unormalt meget strøm. Sluk i så fald for maskinen, og stop den anvendelse, der medførte, at maskinen blev overbelastet. Tænd derefter for maskinen for at starte igen.

Beskyttelse mod overophedning

Denne beskyttelse aktiveres, når maskinen eller batteriet er overophedet. Lad i så fald maskinen og batteriet køle af, før der tændes for maskinen igen.

Beskyttelse mod overfladning

Denne beskyttelse aktiveres, når den resterende batterikapacitet bliver lav. I denne situation skal du fjerne batteriet fra maskinen og lade batteriet op.

Indikation af den resterende batteriladning

Landespecifik

► Fig.3: 1. Knap 2. Batteriindikator

Med maskinen stoppet skal du trykke på knappen på kontakpanelet. Den resterende batteriladning vil blive vist på batteriindikatoren.

Den resterende batteriladning vises som i følgende tabel.

Status på batteriindikator	Resterende batteriladning
	50% til 100%
	20% til 50%
	0% til 20%

BEMÆRK: Før du kontrollerer den resterende batteriladning, skal du sørge for at stoppe maskinen.

Afbryderbetjening

► Fig.4: 1. Afbryderknap

⚠FORSIGTIG: Inden akkuen sættes i maskinen, bør De altid kontrollere, at afbryderknappen fungerer korrekt, og returnerer til "OFF"-positionen, når den slippes.

For at starte maskinen trykkes der blot på afbryderknappen. Maskinens hastighed øges ved at øge trykket på afbryderknappen. Slip afbryderknappen for at stoppe.

Tænding af lampen foran

► Fig.5: 1. Lampe

⚠FORSIGTIG: Kig aldrig direkte på lyskilden. Lad ikke lyset falde i Deres øjne.

Tryk afbryderknappen ind for at tænde for lampen. Lampen fortsætter med at lyse, så længe afbryderknappen trykkes ind. Lampen slukker omkring 10 sekunder efter at afbryderknappen er udsløst.

BEMÆRK: Brug en tør klud til at tørre snavset af lampens linse. Pas på ikke at ridse lampens linse, da dette muligvis kan dæmpe belysningen.

Omløbsvælgerbetjening

► Fig.6: 1. Omløbsvælger

⚠FORSIGTIG: Kontrollér altid omløbsretningen, inden arbejdet påbegyndes.

⚠FORSIGTIG: Flyt kun omløbsvælgeren, når maskinen er helt standset. Hvis omløbsretningen ændres, inden maskinen er helt stoppet, kan det beskadige maskinen.

⚠FORSIGTIG: Sæt altid omløbsvælgeren i neutral stilling, når maskinen ikke anvendes.

Denne maskinen har en omløbsvælger til at skifte omløbsretning. Skub omløbsvælgeren ind fra A-siden for omdrejning med uret, og fra B-siden for omdrejning mod uret.

Når omløbsvælgeren er i neutral stilling, kan afbryderknappen ikke trykkes ind.

Skift af hastighed

► Fig.7: 1. Hastighedsvælger

⚠FORSIGTIG: Sæt altid hastighedsvælgeren helt til den korrekte stilling. Hvis maskinen anvendes med hastighedsvælgeren sat halvvejs mellem "1"-siden og "2"-siden, kan maskinen lide skade.

⚠FORSIGTIG: Brug ikke hastighedsvælgeren, mens maskinen kører. Maskinen kan lide skade.

Vist tal	Hastighed	Moment	Anvendelig betjening
1	Lav	Høj	Betjening med høj belastning
2	Høj	Lav	Betjening med let belastning

For at ændre hastigheden skal du først slukke for maskinen og derefter skubbe hastigheds vælgeren til "2"-siden for høj hastighed eller "1"-siden for lav hastighed. Kontroller før anvendelsen, at hastigheds vælgeren er i den korrekte stilling. Brug den rigtige hastighed til dit arbejde.

Valg af funktionsmåden

AFORSIGTIG: Indstil altid ringen korrekt til det ønskede funktionsmærke. Hvis maskinen anvendes med ringen halvvejs mellem funktionsmærkerne, kan maskinen lide skade.

- Fig.8: 1. Ring til ændring af funktionsmåde
2. Mærke 3. Pil

Denne maskine har tre funktionsmåder.

- ⚡ Boring (kun rotation)
- ⚡ Hammerboring (rotation med hamring)
- ⚡ Skruetrækkerfunktion (rotation med kobling)

Vælg en funktion som passer til dit arbejde. Døj på ringen til ændring af funktionsmåde og ret det valgte mærke ind med pilen på maskinen.

Indstilling af drejningsmomentet

- Fig.9: 1. Justeringsring 2. Graduering 3. Pil

Drejningsmomentet kan justeres i 21 niveauer ved at døj på justeringsringen. Ret gradueringerne ind med pilen på maskinen. Du kan få det mindste drejningsmoment ved 1 og maksimalt moment ved 21. Inden arbejdet påbegyndes, skal man skruer en prøveskrue i materialet eller et stykke tilsvarende materiale for at bestemme, hvilket momentniveau der kræves til en bestemt anvendelse.

BEMÆRK: Justeringsringen låses ikke, når viseren kun er placeret halvvejs mellem gradueringerne.

SAMLING

AFORSIGTIG: Sørg altid for at maskinen er slukket, og at akkuen er taget ud, før der udføres noget arbejde på maskinen.

Montering af sidehåndtag (ekstra håndtag)

- Fig.10: 1. Rille 2. Stålbånd 3. Fremspring
4. Håndtagsbase 5. Sidehåndtag

Brug altid sidehåndtaget til at sørge for sikkerhed under brugen.

Fastgør sidehåndtaget, så fremspringene på håndtagsbasen og stålbåndet passer ind mellem rillerne på maskincylinderen. Stram derefter håndtaget ved at døj i retning med uret.

Afhængigt af betjenerne kan du fastgøre sidehåndtaget opad eller på højre/venstre side af maskinen.

Justerbar dybdemåler

- Fig.11: 1. Dybdemåler 2. Fastspændingsskrue

Den justerbare dybdemåler anvendes til boring af huller med ensartet dybde. Løsn fastspændingsskrullen, indstil den på den ønskede position og stram derefter fastspændingsskrullen.

Isætning eller fjernelse af skruebit/borebit

Ekstraudstyr

- Fig.12: 1. Muffe

Døj muffen mod uret for at åbne borpatronkæberne. Sæt skruebitten/borebitten så langt ind i borpatronen som den kan komme. Døj muffen med uret for at spænde borpatronen. For at fjerne skruebitten/borebitten, drejes muffen mod uret.

Monteringskrog

AFORSIGTIG: Når krogen monteres, skal den altid fastgøres forsvarligt med skruen. Hvis det ikke er tilfældet kan krogen falde af maskinen og forårsage personskade.

- Fig.13: 1. Rille 2. Krog 3. Skrue

Krogen er bekvem til midlertidig ophængning af maskinen. Den kan monteres på begge sider af maskinen. Krogen monteres ved at man sætter den ind i rillen på maskinen på en af siderne og derefter fastgør den med en skrue. Krogen tages af ved at man løsner skruen og derefter tager den af.

Isætning af skruebitholder

Ekstraudstyr

- Fig.14: 1. Skruebitholder 2. Skruebit

Sæt skruebitholderen ind i fremspringet på maskinfoden på enten højre eller venstre side og fastgør den med en skrue.

Når skruebitten ikke anvendes, skal den opbevares i skruebitholderne. Der kan opbevares 45 mm lange skruebits.

ANVENDELSE

AFORSIGTIG: Sæt altid akkuen helt ind, indtil den låses på plads. Hvis du kan se den røde indikator på den øverste side af knappen, er den ikke helt låst. Sæt den helt ind, indtil den røde indikator ikke kan ses. I modsat fald kan den ved et uheld falde ud af maskinen og medføre personskade på dig eller personer i nærheden.

AFORSIGTIG: Når hastigheden falder ekstremt meget, skal belastningen reduceres, eller maskinen skal stoppes for at undgå beskadigelse af maskinen.

Brug altid sidehåndtaget (ekstra håndtag), og hold godt fast i maskinen i både sidehåndtaget og kontakthåndtaget under brug. Hvis du ikke gør dette, kan det medføre tab af kontrollen og risiko for alvorlig personskade.

► Fig.15

Betjening som skruetrækker

AFORSIGTIG: Indstil justeringsringen til det rigtige momentniveau for Deres arbejde.

AFORSIGTIG: Sørg for, at skrubetten er sat lige ind i skruhovedet, da skruen og/eller skrubetten ellers kan lide skade.

Drej først ringen til ændring af funktionsmåde, så pilen på maskinen peger på -mærket.

Anbring skrubbets spids i skruhovedet og udøv tryk på maskinen. Start maskinen langsomt og øg derefter hastigheden gradvist. Slip afbryderknappen, så snart koblingen går i gang.

BEMÆRK: Når man skrue en træskrue i, skal man forbore et foringshul med 2/3 af skruens diameter. Dette gør iskruringen nemmere og forhindrer, at arbejdsstykket splintrer.

Hammerboring

AFORSIGTIG: Maskinen/borebitten udsættes for en kraftig og pludselig vridning på det tids punkt, hvor der brydes igennem hullet, når hullet bliver tilstoppet med spåner og partikler, eller hvis forstærkningsrørene i betonen rammes.

Drej først ringen til ændring af funktionsmåde, så pilen på maskinen peger på -mærket. Justeringsringen kan indstilles til et hvilket som helst momentniveau til dette arbejde.

Sørg for at anvende en borebit med hårdmetalskær. Anbring borebitten på det ønskede sted, hvor hullet skal være, og tryk derefter afbryderknappen ind. Pres ikke maskinen. Et let tryk giver det bedste resultat. Hold maskinen i stilling og sørg for at forhindre, at den glider væk fra hullet.

Udøv ikke et større tryk, når hullet bliver tilstoppet af spåner eller partikler. Kør i stedet maskinen i tomgang, og fjern derefter borebitten delvist fra hullet. Ved at gentage dette flere gange, vil hullet blive renset ud og normal boring kan genoptages.

Udblæsningskolbe

Ekstraudstyr

► Fig.16: 1. Udblæsningskolbe

Brug udblæsningskolben til at fjerne støv fra hullet, når det er udborret.

Boring

Drej først ringen til ændring af funktionsmåde, så pilen peger på -mærket. Benyt derefter følgende fremgangsmåde.

Boring i træ

Når der bores i træ, opnås det bedste resultat med træbor, som er udstyret med en ledeskru. Ledeskruen gør boring nemmere ved at trække borebitten ind i arbejdsstykket.

Boring i metal

For at forhindre borebitten i at glide, når man begynder på et hul, skal man lave et hak med en kørner og en hammer på det punkt, hvor der skal bores. Anbring spidsen af borebitten i hakket og begynd boringen. Brug skæresmørelse, når der bores i metal. Undtagelserne er jern og messing, som skal tørbores.

AFORSIGTIG: Et kraftigere tryk på maskinen vil ikke gøre boringen hurtigere. Faktisk vil et kraftigere tryk kun føre til skade på spidsen af borebitten, ned-sætte maskinen ydelse og afkorte maskinens levetid.

AFORSIGTIG: Hold godt fast i maskinen og udvis forsigtighed, når borebitten begynder at bryde igennem arbejdsstykket. Maskinen/borebitten udsættes for en kraftig påvirkning på det tidspunkt, hvor der brydes igennem hullet.

AFORSIGTIG: En borebit, der har sat sig fast, kan fjernes ved at man ganske enkelt sætter omlebsvælgeren til baglæns rotation for at bække ud. Imidlertid kan maskinen pludselig bække ud, hvis man ikke holder godt fast i den.

AFORSIGTIG: Fastgør altid arbejdsemner i en skruestik eller lignende udstyr til fastgørelse.

AFORSIGTIG: Hvis maskinen anvendes uafbrudt, indtil akkuen er udstjent, skal maskinen have lov til at hvile i 15 minutter, inden der fortsættes med en ny akku.

VEDLIGEHOLDELSE

AFORSIGTIG: Vær altid sikker på, at værk-tøjet er slukket, og at akkuen er taget ud, inden De begynder at udføre inspektion eller vedligeholdelse.

BEMÆRKNING: Anvend aldrig benzin, rensebenzin, fortynder, alkohol og lignende. Det kan medføre misfarvning, deformering eller revner.

For at opretholde produktets SIKKERHED og PÅLIDELIGHED må reparation, inspektion og udskiftning af kulbørster samt al anden vedligeholdelse eller justering kun udføres af et autoriseret Makita servicecenter eller fabriks-servicecenter med anvendelse af Makita reservedele.

EKSTRAUDSTYR

AFORSIGTIG: Det følgende tilbehør og ekstraudstyr er anbefalet til brug med Deres Makita maskine, der er beskrevet i denne brugsanvisning. Anvendelse af andet tilbehør eller ekstraudstyr kan udgøre en risiko for personskade. Anvend kun tilbehør og ekstraudstyr til det beskrevne formål.

Hvis De behøver hjælp ved valg af tilbehør eller ønsker yderligere informationer, bedes De kontakte Deres lokale Makita servicecenter.

- Borebits
- Hammerborebits
- Skruebits
- Udblæsningskolbe
- Grebsmontering
- Dybdemåler
- Krog
- Gummipudemontering
- Uldhætte
- Skumpoleringspuude
- Akkubeskytter
- Original Makita-akku og oplader

BEMÆRK: Nogle ting på denne liste kan være inkluderet i værktøjspakken som standardtilbehør. Det kan være forskellige fra land til land.

SPECIFIĀCIJAS

Modelis:		DHP448	DHP458
Urbšanas spēja	Mūris	14 mm	16 mm
	Tērauds	13 mm	
	Koks	65 mm	76 mm
Pievilkšanas spēja	Koka skrūve	8 mm × 75 mm	10 mm × 90 mm
	Nostiprinātājskrūve		M6
Ātrums bez slodzes	Lielis (2)	0–1 800 min ⁻¹	0–2 000 min ⁻¹
	Mazs (1)	0–350 min ⁻¹	0–400 min ⁻¹
Triecieni minūtē	Lielis (2)	0–27 000 min ⁻¹	0–30 000 min ⁻¹
	Mazs (1)	0–5 200 min ⁻¹	0–6 000 min ⁻¹
Kopējais garums		225 mm	
Nominālais spriegums		Līdzstrāva 14,4 V	Līdzstrāva 18 V
Neto svars		2,2–2,5 kg	2,2–2,6 kg

- Nepārtrauktās izpētes un izstrādes programmas dēļ šeit uzrādītās specifikācijas var tikt mainītas bez brīdinājuma.
- Atkarībā no valsts specifikācijas var atšķirties.
- Svars var būt atšķirīgs atkarībā no papildierīces(-ēm), tostarp akumulatora kasetnes. Tabulā ir attēlota vieglākā un smagākā kombinācija atbilstoši EPTA procedūrai 01/2014.

Piemērotā akumulatora kasetne un lādētājs

Akumulatora kasetne	14,4 V līdzstrāvas modelis	BL1415N / BL1430 / BL1430B / BL1440 / BL1450 / BL1460B
	18 V līdzstrāvas modelis	BL1815N / BL1820 / BL1820B / BL1830 / BL1830B / BL1840 / BL1840B / BL1850 / BL1850B / BL1860B
Lādētājs	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH	

- Daži no iepriekš norādītajiem lādētājiem un akumulatora kasetnēm var nebūt pieejami atkarībā no jūsu mītnes reģiona.

ABRĪDINĀJUMS: Izmantojet vienīgi iepriekš norādītās akumulatora kasetnes un lādētājus. Cita tipa akumulatora kasetņu un lādētāju izmantošana var radīt traumu un/vai aizdegšanās risku.

Paredzētā lietošana

Šis darbarīks ir paredzēts triecienurbšanai ķieģelos, ķieģelju sienā un mūra sienā. Tas ir piemērots arī parastai skrūvēšanai un urbšanai kokā, metālā, keramikā un plastmasā.

Trokšņa līmenis

Tipiskais A svērtais trokšņa līmenis noteikts saskaņā ar EN62841-2-1:

Modelis DHP448

Skandas spiediena līmeni (L_{PA}): 82 dB (A)

Skandas jaudas līmeni (L_{WA}): 93 dB (A)

Mainīgums (K): 3 dB (A)

Modelis DHP458

Skandas spiediena līmeni (L_{PA}): 84 dB (A)

Skandas jaudas līmeni (L_{WA}): 95 dB (A)

Mainīgums (K): 3 dB (A)

PIEZĪME: Paziņotā trokšņa emisijas vērtība noteikta atbilstoši standarta pārbaudes metodē, un to var izmantot, lai salīdzinātu vienu darbarīku ar citu.

PIEZĪME: Paziņoto trokšņa emisijas vērtību arī var izmantot iedarbības sākotnējā novērtējumā.

ABRĪDINĀJUMS: Lietojet ausu aizsargus.

ABRĪDINĀJUMS: Trokšņa emisija patiesos darba apstākļos var atšķirties no paziņotās vērtības atkarībā no darbarīka izmantošanas veida un jo īpaši atkarībā no apstrādājamā materiāla veida.

ABRĪDINĀJUMS: Lai aizsargātu lietotāju, nosakiet drošības pasākumus, kas pamatoti ar iedarbību reālos darba apstākļos (ņemot vērā visus ekspluatācijas cikla posmus, piemēram, laiku, kamēr darbarīks ir izslēgts un kad darbojas tukšgaîtā, kā arī palaides laiku).

Vibrācija

Vibrācijas kopējā vērtība (trīsas vektora summa) noteikta atbilstoši EN62841-2-1:

Modelis DHP448

Darba režīms: triecienurbšana betonā

Vibrācijas izmēte ($a_{h, ID}$): 8,5 m/s²

Mainīgums (K): 1,5 m/s²

Darba režīms: urbšana metālā

Vibrācijas izmēte ($a_{h, ID}$): 2,5 m/s² vai mazāk

Mainīgums (K): 1,5 m/s²

Modelis DHP458

Darba režīms: triecienurbšana betonā
Vibrācijas izmēte ($a_{h, ID}$): 9,5 m/s²
Mainīgums (K): 1,5 m/s²
Darba režīms: urbšana metālā
Vibrācijas izmēte ($a_{h, o}$): 2,5 m/s² vai mazāk
Mainīgums (K): 1,5 m/s²

PIEZĪME: Pazīnotā kopējā vibrācijas vērtība noteikta atbilstoši standarta pārbaudes metodei, un to var izmantot, lai salīdzinātu vienu darbarīku ar citu.

PIEZĪME: Pazījoto kopējo vibrācijas vērtību arī var izmantot iedarbības sākotnējā novērtējumā.

ABRĪDINĀJUMS: Vibrācijas emisija patiesos darba apstākļos var atšķirties no paziņotās vērtības atkarībā no darbarīka izmantošanas veida un jo īpaši atkarībā no apstrādājamā materiāla veida.

ABRĪDINĀJUMS: Lai aizsargātu lietotāju, nosakiet drošības pasākumus, kas pamatooti ar iedarbību reālos darba apstākļos (ņemot vērā visus ekspluatācijas cikla posmus, piemēram, laiku, kamēr darbarīks ir izslēgts un kad darbojas tukšgaitā, kā arī palaides laiku).

EK atbilstības deklarācija

Tikai Eiropas valstīm

EK atbilstības deklarācija šajā lietošanas rokasgrāmatā ir iekļauta kā A pielikums.

DROŠĪBAS BRĪDINĀJUMI

Vispārīgi elektrisko darbarīku drošības brīdinājumi

ABRĪDINĀJUMS: Izlasiet visus drošības brīdinājumus, instrukcijas, apskatiet ilustrācijas un tehniskos datus, kas iekļauti mehanizētā darbarīka komplektācijā. Ja netiek ievēroti visi tālāk minētie noteikumi, var tikt izraisīta elektrotrauma, notikt aizdegšanās un/vai rasties smagas traumas.

Glabājiet visus brīdinājumus un norādījums, lai varētu tajos ieskatīties turpmāk.

Termins "elektrisks darbarīks" brīdinājumos attiecas uz tādu elektrisko darbarīku, ko darbina ar elektību (ar vadu), vai tādu, ko darbina ar akumulatoru (bez vada).

Drošības brīdinājumi bezvada triecienurbjmašīnas lietošanai

Drošības norādījumi visām darbībām

- Veicot triecienurbšanu, lietojet ausu aizsargus. Troksnis var izraisīt dzirdes zudumu.
- Izmantojiet papildu rokturi(-us). Zaudējot kontroli, var gūt traumas.

3. Strādājot vietās, kur griezējinstruments vai stiprinājumi varētu saskarties ar slēptu elektroinstalāciju, satveriet darbarīka izolētās **satveršanas virsmas**. Ja griešanas instruments vai stiprinājums saskarsies ar vadu, kurā ir strāva, visas mehanizētā darbarīka ārējās metāla virsmas var sākt vadīt strāvu un radīt elektriskās strāvas trieciena risku.

4. Viemēr nodrošiniet stabilu pamatu kājām. Ja lietojat darbarīku, strādājot lielā augstumā virs zemes, pārliecieties, ka apakšā neviens nav.
5. Darbarīku turiet cieši.
6. Turiet rokas tālu no rotējošām daļām.
7. Neatstājiet darbarīku ieslēgtu. Darbiniet darbarīku vienīgi tad, ja turat to rokās.
8. Neskariet urbja uzgali vai apstrādāto detaļu tūlīt pēc darba veikšanas; tie var būt ļoti karsti un var apdedzināt ādu.
9. Daži materiāli satur ķīmiskas vielas, kuras var būt toksiskas. Izvairieties no putekļu ieelpošanas un to nokļūšanas uz ādas. Ievērojet materiāla piegādātāja drošības datus.
10. Ja urbja uzgali nav iespējams atrīvot arī tad, ja tiek atvērtas spīles, izvelciet to ārā ar knaiblēm. Ja šādā situācijā vilkst ārā urbja uzgali ar roku, varat savainoties ar tā asajām malām.

Drošības norādes darbam ar garajiem urbja uzgājiem

1. Nekad neizmantojet urbja uzgali ar ātrumu, kas pārsniedz norādīto maksimālo darbā ātrumu. Ja palieinātā darba ātrumā uzgalis tiek paklaus rotācijai, kad tas nav saskāries ar apstrādājamo materiālu, tas var saliekties un radīt traumas.
2. Sākot darbu, vienmēr izmantojet lēnu darba ātrumu un raugieties, lai urbja uzgalis būtu saskāries ar apstrādājamo materiālu. Ja palieinātā darba ātrumā uzgalis tiek paklaus rotācijai, kad tas nav saskāries ar apstrādājamo materiālu, tas var saliekties un radīt traumas.
3. Spiediet uzgali tikai taisnā virzīnā attiecībā pret virsmu, kā arī nespiediet pārāk spēciģi. Uzgali var saliekties un pārlūzt, izraisot kontroles zudumu un radot traumas.

SAGLABĀJIET ŠOS NORĀDĪJUMUS.

ABRĪDINĀJUMS: NEPIEĻAUJIET to, ka labu iemaņu vai izstrādājuma labas pārzināšanas (darbarīku atkārtoti ekspluatējot) rezultātā vairs stingri neievērojat šī izstrādājuma drošības noteikumus. NEPAREIZI LIETOJOT darbarīku vai neievērojot šajā instrukciju rokasgrāmatā minētos drošības noteikumus, var tikt gūtas smagas traumas.

Svarīgi drošības norādījumi par akumulatora kasetni

1. Pirms akumulatora lietošanas izlasiet visus norādījumus un brīdinājumus, kuri attiecas uz (1) akumulatora lādētāju, (2) akumulatoru un (3) ierīci, kurā tiek izmantots akumulators.

- Neizjauciet akumulatoru.
- Ja akumulatora darbības laiks kļuva ievērojami īsāks, nekavējoties pārtrauciet to izmantot. Citādi, tas var izraisīt pārkarsējumu, uzliesmojumu vai pat sprādzienu.
- Ja elektrolīts nonāk acīs, izskalojiet tās ar tīru ūdens un nekavējoties griezieties pie ārsta. Tas var izraisīt redzes zaudēšanu.
- Neradiet īssavienojumu akumulatora kasetnē:
  - Nepieskarieties spailēm ar elektrību vadošiem materiāliem.
  - Neuzglabājiet akumulatoru kasetni kopā ar citiem metāla priekšmetiem, tādiem kā naglas, monētas u. c.
  - Nepakļaujiet akumulatora kasetni ūdens vai lietus iedarbībai.
- Akumulatora īssavienojums var radīt spēcīgu strāvas plūsmu, pārkāšanu, uzliesmojumu un pat sabojāt akumulatoru.
- Neglabājiet darbarīku un akumulatora kasetni vietās, kur temperatūra var sasniegt vai pārsniegt 50 °C (122 °F).
- Nededzīriet akumulatora kasetni, pat ja tā ir stipri bojāta vai pilnībā nolieta. Akumulatora kasetne uguņi var eksplodēt.
- Uzmanieties, lai neļautu akumulatoram nokrist un nepakļautu to sitienam.
- Neizmantojiet bojātu akumulatoru.
- Uz izmantotajiem litija jonus akumulatoriem attiecas likumdošanas prasības par bīstamiem izstrādājumiem.
Komerclā transportēšanā, ko veic, piemēram, trešās puses, transporta uzņēmumi, jāievēro uz iesaīnojuma un markējuma norādītās īpašās prasības.
Lai izstrādājumu sagatavotu nosūtišanai, jāsazinās ar bīstamo materiālu speciālistu. levērojet arī citus attiecīnāmos valsts normatīvus.
Valējus kontaktus nosedziet ar līmēni vai citādi pārklājiet, bet akumulatoru iesaīnojiet tā, lai sainītas nevarētu izkustēties.
- Lai utilizētu akumulatora kasetni, izņemiet to no darbarīka un likvidējiet drošā vietā. levērojet vietējos noteikumus par akumulatora likvidēšanu.
- Izmantojiet šos akumulatorus tikai ar izstrādājumiem, kurus norādījis Makita. Ievietojot šos akumulatorus nesaderīgos izstrādājumos, var rasties ugunsgrēks, pārmērīgs karstums, tie var uzsprāgt vai no tieni var iztečet elektrolīts.
- Ja darbarīks netiks lietots ilgu laiku, no tā jāizņem akumulators.

SAGLABĀJIET ŠOS NORĀDĪJUMUS.

⚠️ UZMANĪBU: Lietojet tikai oriģinālos Makita akumulatorus. Ja lietojat neoriģinālus Makita akumulatorus vai pārveidotos akumulatorus, tie var uzsprāgt un izraisīt aizdegšanos, traumas un materiālos zaudējumus. Tiks anulēta arī Makita darbarīka un lādētāja garantija.

Ieteikumi akumulatora kalpošanas laika pagarināšanai

- Uzlādējiet akumulatora kasetni, pirms tā ir pilnībā izlādējusies. Vienmēr, kad ievērojat, ka darbarīka darba jauda zudusi, apturiet darbarīku un uzlādējiet akumulatora kasetni.
- Nekad neuzlādējiet pilnībā uzlādētu akumulatora kasetni. Pārmērīga uzlāde saīsina akumulatora kalpošanas laiku.
- Uzlādējiet akumulatora kasetni istabas temperatūrā 10 °C - 40 °C. Karstai akumulatora kasetnei pirms uzlādes ļaujiet atdzist.
- Uzlādējiet litija jonus akumulatora kasetni, ja to ilgstoši nelietos (vairāk nekā sešus mēnešus).

FUNKCIJU APRAKSTS

⚠️ UZMANĪBU: Pirms darbarīka regulēšanas vai tā darbības pārbaudes vienmēr pārliecinieties, ka darbarīks ir izslēgts un akumulatora kasetne ir izņemta.

Akumulatora kasetnes uzstādīšana un izņemšana

⚠️ UZMANĪBU: Vienmēr pirms akumulatora kasetnes uzstādīšanas vai noņemšanas izslēdziet darbarīku.

⚠️ UZMANĪBU: Uzstādot vai izņemot akumulatora kasetni, darbarīku un akumulatora kasetni turiet cieši. Ja darbarīku un akumulatora kasetni netur cieši, tie var izkrīt no rokām un radīt bojājumus darbarīkam un akumulatora kasetnei, kā arī izraisīt ievainojumus.

- Att.1: 1. Sarkanas krāsas indikators 2. Poga 3. Akumulatora kasetne

Lai izņemtu akumulatora kasetni, izvelciet to no darbarīka, pārbīdot kasetnes priekšpusē esošo pogu.

Lai uzstādītu akumulatora kasetni, salāgojiet mēlīti uz akumulatora kasetnes ar rieuvi ietvarā un ieibidiet to vietā. Ievietojiet to līdz galam, līdz tā ar klikšķi nofiksējas. Ja pogas augšējā daļā redzams sarkanas krāsas indikators, tas nozīmē, ka tā nav pilnīgi fiksēta.

⚠️ UZMANĪBU: Vienmēr ievietojiet akumulatora kasetni tā, lai sarkanais indikators nebūtu redzams. Pretējā gadījumā tā var nejauši izkrīt no darbarīka un izraisīt jums vai apkārtējiem traumas.

⚠️ UZMANĪBU: Neievietojiet akumulatora kasetni ar spēku. Ja kasetne neslīd ietvarā viegli, tā nav pareizi ielikta.

Atlikušās akumulatora jaudas indikators

Tikai akumulatora kasetnēm ar indikatoru

► Att.2: 1. Indikatora lampas 2. Pārbaudes poga

Nospiediet akumulatora kasetnes pārbaudes pogu, lai pārbaudītu akumulatora atlikušo uzlādes līmeni. Indikatori iedegsies uz dažām sekundēm.

Indikatora lampas			Atlikusī jauda		
Iedzīsies	Izslemts	Mirgo			
			No 75% līdz 100%		
			No 50% līdz 75%		
			No 25% līdz 50%		
			No 0% līdz 25%		
			Uzlādējiet akumulatoru.		
			Iespējama akumulatora klūme.		
				↑ ↓	

PIEZĪME: Reālā jauda var nedaudz atšķirties no norādītās atkarībā no lietošanas apstākļiem un apkārtējās temperatūras.

Darbarīka/akumulatora aizsardzības sistēma

Darbarīkam ir darbarīka/akumulatora aizsardzības sistēma. Šī sistēma automātiski izslēdz barošanu, lai pagarinātu darbarīka un akumulatora darbmūžu. Lietošanas laikā darbarīks automātiski pārstās darboties, ja darbarīku vai akumulatoru pakļauj kādam no tālāk minētajiem apstākļiem.

Aizsardzība pret pārslodzi

Šī aizsardzība tiek aktivizēta, kad darbarīku ekspluatācijas laikā lieto tādā veidā, ka tam vajadzīgs pārmērīgi liels strāvas daudzums. Šādā gadījumā izslēdziet darbarīku un pārtrauciet darbību, kas izraisīja pārslodzi. Pēc tam ieslēdziet darbarīku, lai atsāktu darbu.

Aizsardzība pret pārkāšanu

Šī aizsardzība tiek aktivizēta, kad darbarīks vai akumulators ir pārkārsis. Šādā gadījumā pirms atkārtotas darbarīka ieslēgšanas ļaujiet darbarīkam un akumulatoram atdzist.

Aizsardzība pret akumulatora pārmērīgu izlādi

Šī aizsardzība tiek aktivizēta, kad atlikusī akumulatora jauda ir zema. Šādā gadījumā izņemiet akumulatoru no darbarīka un uzlādējiet to.

Atlikušās akumulatora jaudas indikators

Dažādām valstīm atšķiras

► Att.3: 1. Poga 2. Akumulatora indikators

Kad darbarīks ir apstādināts, nospiediet pogu slēdža panelī. Akumulatora indikatorā tiks parādīta atlikusī akumulatora jauda.

Akumulatora atlikušās jaudas nolasīšanu skatiet tabulā tālāk.

Akumulatora indikatora stāvoklis	Atlikusī akumulatora jauda
	No 50% līdz 100%
	No 20% līdz 50%
	No 0% līdz 20%

PIEZĪME: Pirms pārbaudāt akumulatora atlikušo jaudu, noteiktī apturiet darbarīku.

Slēdža darbība

► Att.4: 1. Slēdža mēlīte

▲UZMANĪBU: Pirms akumulatora kasetnes uzstādīšanas darbarīkā vienmēr pārbaudiet, vai slēdža mēlīte darbojas pareizi un pēc atlaišanas atgriezas stāvoklī „OFF“ (Izslemts).

Lai ieslēgtu darbarīku, pavelciet slēdža mēlīti.

Darbarīka ātrums palielinās, palielinoties spiedienam uz slēdža mēlīti. Lai darbarīku apturētu, atlaidiet slēdža mēlīti.

Priekšējās lampas ieslēgšana

► Att.5: 1. Lampa

▲UZMANĪBU: Neskatieties gaismā, neļaujiet tās avotam iespēdēt acīs.

Pavelciet slēdža mēlīti, lai ieslēgtu lampu. Kamēr slēdža mēlīte ir nospiesta, lampa ir ieslēgta. Apmēram 10 sekundes pēc slēdža mēlītes atlaišanas lampa izslēdzas.

PIEZĪME: Ar sausu lupatiņu notīriet netīrumus no lampas lēcas. Izvairieties saskräpēt lampas lēcu, jo tādējādi tiek samazināts apgaismojums.

Griešanās virziena pārslēdzēja darbība

- Att.6: 1. Griešanās virziena pārslēdzēja svira

⚠️ UZMANĪBU: Pirms sākat strādāt, vienmēr pārbaudiet griešanās virzenu.

⚠️ UZMANĪBU: Izmantojiet griešanās virziena pārslēdzēju tikai pēc darbarīka pilnīgas apstāšanās. Griešanās virziena maiņa pirms darbarīka pilnīgas apstāšanas var to sabojāt.

⚠️ UZMANĪBU: Kamēr darbarīks netiek izmantots, vienmēr uzstādīet griešanās virziena pārslēdzēja sviru neitrālajā stāvoklī.

Šis darbarīks ir aprīkots ar pārslēdzēju, kas ļauj mainīt griešanās virzenu. Nospiediet griešanās virziena pārslēdzēja sviru no „A” puses rotācijai pulksteņrādītāju kustības virzienā vai no „B” puses rotācijai pretēji pulksteņrādītāju kustības virzienam.

Ja griešanās virziena pārslēdzēja svira atrodas neitrālajā stāvoklī, slēžda mēlīti nevar nospiest.

Ātruma regulēšana

- Att.7: 1. Ātruma regulēšanas svira

⚠️ UZMANĪBU: Ātruma regulēšanas sviru vienmēr stingri iestatiet pareizājā stāvoklī. Ja jūs darbināt darbarīku ar ātruma regulēšanas sviru, izvietotu starp stāvokļiem „1” un „2”, tas var sabojāt darbarīku.

⚠️ UZMANĪBU: Nelietojiet ātruma regulēšanas sviru, kamēr darbarīks darbojas. Tas var sabojāt darbarīku.

Parādītais skaitlis	Ātrums	Griezes moments	Lietojuma iespējas
1	Mazs	Liels	Lielas noslodzes režīms
2	Liels	Mazs	Nelielas noslodzes režīms

Lai izmainītu ātrumu, vispirms izslēdziet darbarīku un tad pārbīdiet ātruma regulēšanas sviru „2” virzienā lielam ātrumam vai „1” virzienā mazam ātrumam. Pirms darba sākšanas pārliecinieties, ka ātruma regulēšanas svira atrodas pareizā stāvoklī. Strādājiet ar veicamajam darbam piemēroto ātrumu.

Darba režīma izvēle

⚠️ UZMANĪBU: Vienmēr darba režīma maiņas gredzenu uzstādīet vēlamajā stāvoklī pareizi. Ja darbarīks tiks darbināts, gredzenam atrodoties starp režīma zīmēm, tas var sabojāties.

- Att.8: 1. Darbības režīma maiņas gredzens
2. Atzīme 3. Bultiņa

Darbarīkam ir trīs darba režīmi.

- ➡️ Urbja režīms (tikai rotācija)
- ➡️ Triecienurbja režīms (rotācija ar triecienu)
- ➡️ Skrūvgrieža režīms (rotācija ar satvērienu)

Izvēlieties veicamajam darbam atbilstošu režīmu.

Pagrieziet darba režīma maiņas gredzenu un savietojiet izvēlēto zīmi ar bultiņu uz darbarīka korpusa.

Stiprinājuma griezes momenta regulēšana

- Att.9: 1. Regulēšanas gredzens 2. Iedaļas 3. Bultiņa

Stiprinājuma griezes momentam var iestatīt kādu no 21 līmena, pagriezot regulēšanas gredzenu. Savietojiet iedaļas ar bultiņu uz darbarīka korpusa. Minimālais stiprinājuma griezes moments ir stāvoklī 1, un maksimālais stiprinājuma griezes moments ir stāvoklī 21.

Pirms darba sākšanas apstrādājamajā detaljā vai identiskā materiālā pārbaudes ieskrūvējet skrūvi, lai noteiku, kāds griezes momenta līmenis ir piemērots konkrētajam gadījumam.

PIEZĪME: Regulēšanas gredzens nebloķējas, ja rādītājs ir novietots starp iedaļām.

MONTĀŽA

⚠️ UZMANĪBU: Pirms darbarīka regulēšanas vai apkopes vienmēr pārliecinieties, ka darbarīks ir izslēgts un akumulatora kasetne ir izņemta.

Sānu roktura uzstādīšana (papildu rokturis)

- Att.10: 1. Rieva 2. Tērauda stīpa 3. Izvirzījums
4. Roktura pamatne 5. Sānu rokturis

Vienmēr izmantojiet sānu rokturi, lai nodrošinātu darba drošību.

Pievienojiet sānu rokturi tā, lai roktura pamata un tērauda stīpas izvirzījumi iegultos rievās uz darbarīka korpusa. Tad pievelciet rokturi, to pagriezot pulksteņrādītāju kustības virzienā.

Atkarībā no veicamās darbības sānu rokturi var uzstādīt darbarīka labajā/kreisajā pusē vai vērstu uz augšu.

Regulējams dzīluma stienis

- Att.11: 1. Dzīluma stienis 2. Spilējuma skrūve

Regulējams dzīluma stienis tiek izmantots vienādā dzīļuma caurumu urbšanai. Izskrūvējet spilējuma skrūvi, uzstādīt vēlamajā pozīcijā, tad pievelciet spilējuma skrūvi.

Skrūvgrieža uzgaļa/urbja uzgaļa uzstādīšana vai noņemšana

Papildu piederumi

- Att.12: 1. Uzmava

Pagrieziet uzmavu pretēji pulksteņrādītāju kustības virzienam, lai atvērtu spīlpatronas spīles. Ievietojiet skrūvgrieža uzgaļi/urbja uzgaļi spīlpatronā līdz galam. Pagrieziet uzmavu pulksteņrādītāju kustības virzienā, lai pievilktu spīlpatronu. Lai izņemtu skrūvgrieža uzgaļi/urbja uzgaļi, grieziet uzmavu pretēji pulksteņrādītāju kustības virzienam.

Āķa uzstādīšana

⚠UZMANĪBU: Uzstādot āķi, vienmēr cieši piestipriniet to ar skrūvi. Cītādi āķis var atdalīties no darbarīka, izraisot traumu.

► Att.13: 1. Rieva 2. Āķis 3. Skrūve

Āķis ir noderīgs, ja darbarīks uz kādu laiku ir jāpakar. To var uzstādīt jebkurā darbarīka pusē. Lai uzstādītu āķi, ievietojiet to rievā jebkurā darbarīka korpusa pusē, un tad ar skrūvi pieskrūvējiet. Lai to izņemtu, atlaidiet skrūvi un izņemiet.

Skrūvgrieža uzgaļa turētāja uzstādīšana

Papildu piederumi

► Att.14: 1. Skrūvgrieža uzgaļa turētājs
2. Skrūvgrieža uzgalis

Uzlieciet skrūvgrieža uzgaļa turētāju uz darbarīka pamatnes izcilīņa labajā vai kreisajā pusē un pieskrūvējiet to ar skrūvi.

Ja neizmantojat skrūvgrieža uzgali, ievietojiet to uzgaļu turētājā. Tur var glabāt 45 mm garus skrūvgrieža uzgaļus.

EKSPLUATĀCIJA

⚠UZMANĪBU: Vienmēr ievietojiet akumulatoru kasetni līdz galam, līdz tā nofiksējas. Ja pogas augšējā daļā redzams sarkanas krāsas indikators, tas nozīmē, ka tā nav pilnīgi fiksēta. Iebīdiet to tā, lai sarkanas indikators nebūtu redzams. Pretējā gadījumā akumulators var nejauši izkrist no darbarīka un radīt jums vai apkārtējiem traumas.

⚠UZMANĪBU: Ja ātrums ievērojami pazeminās, samaziniet slodzi vai apturiet darbarīku, lai nepieļautu darbarīka bojājumus.

Vienmēr izmantojiet sānu rokturi (papildu rokturi) un darba laikā cieši turiet darbarīku gan aiz sānu roktura, gan aiz slēdža roktura. Ja šādi nerīkoties, varat zaudēt kontroli pār darbarīku un gūt smagas traumas.

► Att.15

Skrūvgrieža darba režīms

⚠UZMANĪBU: Ar regulēšanas gredzena palīdzību uzstādīet veicamam darbam atbilstošu griezes momenta līmeni.

⚠UZMANĪBU: Pārliecinieties, ka skrūvgrieža uzgalis ir taisni ievietots skrūves galvinā, pretējā gadījumā skrūve un/vai skrūvgrieža uzgalis var tikt bojāts.

Vispirms pagrieziet darba režīma maiņas gredzenu, lai bultiņa uz darbarīka korpusa rādītu uz atzīmi . Novietojiet skrūvgrieža uzgaļa galu skrūves galvinā un uzspiediet uz darbarīka. Ieslēdziet darbarīku nelielā ātrumā un tad pakāpeniski ātrumu palieliniet. Atlaidiet slēdža mēlīti tikko ietvere ieiegriežas iekšā.

PIEZĪME: Skrūvējot koka skrūvi, sākumā izurbiet palīgcaurumu, kura izmērs ir 2/3 no skrūves diametra. Tādējādi skrūvēšana būs vieglāka un apstrādājamā detalja nesadalīsies.

Triecienurbšana

⚠UZMANĪBU: Cauruma izlaušanas brīdī, kad caurums nosprostojas ar skaidām un materiāla dalījām, vai trāpot armatūras stieni betonā, uz darbarīku un uzgali iedarbojas ārkārtīgi liels, pēkšņs vērpes spēks.

Vispirms pagrieziet darba režīma maiņas gredzenu, lai bultiņa uz darbarīka korpusa rādītu uz atzīmi . Veicot šo darbību, regulēšanas gredzenu var iestatīt jebkurā griezes momenta līmenī.

Noteikti izmantojiet ar volframa karbidu stiegroti urbja uzgali.

Novietojiet urbja uzgali caurumam vajadzīgā vietā, pēc tam nospiediet slēdža mēlīti. Nelietojiet darbarīku ar spēku. Labāko rezultātu iespējams panākt ar vieglu spiedienu. Saglabājiet darbarīku šādā stāvoklī un nepieļaujiet tā novirzīšanos no cauruma.

Ja caurums nosprostojas ar skaidām vai materiāla dalījām, nespiediet darbarīku spēcīgāk. Tā vietā darbiniet darbarīku tukšgaitā, tad daļēji izvelciet urbja uzgali no cauruma. Veicot šo darbību vairākkārt, caurums tiks iztīrīts, un varēsiet atsākt parasto urbšanu.

Caurpūtes bumbiere

Papildu piederumi

► Att.16: 1. Caurpūtes bumbiere

Pēc cauruma izurbšanas izmantojiet caurpūtes bumbieri, lai iztīrītu putekļus no cauruma.

Urbšana

Vispirms pagrieziet darbības režīma maiņas gredzenu tā, lai bultiņa uz darbarīka korpusa rādītu uz atzīmi . Tad rīkojieties, kā norādīts tālāk.

Urbšana kokā

Urbjot kokā, vislabākie rezultāti iegūstami ar kokurbja uzgaljem, kuri aprīkoti ar vadskrūvi. Vadskrūve atvieglo urbšanu, virzot urbja uzgali apstrādes detalā.

Urbšana metālā

Lai novērstu urbja uzgaļa slīdēšanu, sākot urbšanu, vispirms ar punktsīti un āmuru izveidojiet iedobi vietā, kur jāurbj. Novietojiet urbja uzgali iedobē un sāciet urbt. Urbjot metālā, izmantojiet griešanas smērvielu. Izņēmums ir dzelzs un misiņš, kuri jāurbj bez smērvielas.

⚠UZMANĪBU: Pārmērīgs spiediens uz darbarīku urbšanas ātrumu nepalielinās. Patiesībā pārmērīgs spiediens tikai sabojās urbja uzgali, samazinās darbarīka jaudu un sašinās tā kalpošanas laiku.

⚠UZMANĪBU: Stingri turiet darbarīku un ūpaši uzmanīties brīdī, kad urbja uzgalis sāk virzīties cauri apstrādājamai daļai. Cauruma izveides brīdī uz darbarīku un uzgali iedarbojas ļoti liels spēks.

⚠UZMANĪBU: Iestrēgušu urbja uzgali var atbrīvot, vienkārši uzstādot griešanās virziena pārslēdzēju pretējā virzienā, lai urbis tiktu virzīts atpakaļ virzienā uz āru. Taču uzmanīties, jo, ja ierīci neturēsiet stingri, tā var strauji virzīties atpakaļ.

⚠UZMANĪBU: Nelielas apstrādājamas detaļas vienmēr ievietojet skrūvspīlēs vai citā stiprinājuma ierīcē.

⚠UZMANĪBU: Ja darbarīks tiek darbināts nepārtraukti, līdz akumulatora kasetne ir izlādējusies, pirms turpināt darbu ar jaunu akumulatoru, izslēdziet darbarīku uz 15 minūtēm.

- Vilnas apvalks
- Putuplasta pulēšanas ripa
- Akumulatora aizsargs
- Makita oriģinālais akumulators un lādētājs

PIEZĪME: Daži sarakstā norādītie izstrādājumi var būt iekļauti instrumenta komplektācijā kā standarta piedērumi. Tie dažādās valstīs var būt atšķirīgi.

APKOPE

⚠UZMANĪBU: Pirms darbarīka pārbaudes vai apkopes vienmēr pārliecinieties, ka darbarīks ir izslēgts un akumulatora kasetne ir izņemta.

IEVĒRĪBAI: Nekad neizmantojet gazolinu, benzīnu, atšķaidītāju, spiritu vai līdzīgus šķidrumus. Tas var radīt izbalēšanu, deformāciju vai plaisas.

Lai uzturētu izstrādājumu DROŠU un UZTICAMU, remontdarbus, ogles sukas pārbaudi un nomaiņu, kā arī darbarīka apkopi un regulēšanu uzticiet tikai Makita pilnvarotam vai rūpniecības apkopes centram, vienmēr izmantojot tikai Makita rezerves daļas.

PAPILDU PIEDERUMI

⚠UZMANĪBU: Šādi piederumi un papildierīces tiek ieteiktas lietošanai ar šajā rokasgrāmatā aprakstīto Makita darbarīku. Izmantojot citus piederumus vai papildierīces, var tikt radīta traumu gūšanas bīstamība. Piederumu vai papildierīci izmantojiet tikai paredzētajam mērķim.

Ja jums vajadzīga palīdzība vai precīzāka informācija par šiem piederumiem, vērsieties savā tuvākajā Makita apkopes centrā.

- Urbja uzgali
- Triecienuurbjmašīnas uzgali
- Skrūvgrieža uzgali
- Caurpūtes bumbiere
- Roktura montējums
- Dzīluma stienis
- Āķis
- Gumijas starplikas montējums

SPECIFIKACIJOS

Modelis:		DHP448	DHP458
Gręžimo pajégumas	Mūrijimas	14 mm	16 mm
	Plienas	13 mm	
	Medis	65 mm	76 mm
Fiksavimo pajégumas	Medvaržtis	8 mm x 75 mm	10 mm x 90 mm
	Mašininis sraigtas		M6
Be apkrovos	Aukštas (2)	0 – 1 800 min ⁻¹	0 – 2 000 min ⁻¹
	Žemas (1)	0 – 350 min ⁻¹	0 – 400 min ⁻¹
Smūgių per minutę	Aukštas (2)	0 – 27 000 min ⁻¹	0 – 30 000 min ⁻¹
	Žemas (1)	0 – 5 200 min ⁻¹	0 – 6 000 min ⁻¹
Bendrasis ilgis		225 mm	
Vardinė įtampa	Nuol. sr. 14,4 V	Nuol. sr. 18 V	
Grynasis svoris	2,2 – 2,5 kg	2,2 – 2,6 kg	

- Atliekame testinius tyrimus ir nuolatos tobuliname savo gaminius, todėl čia pateikiamos specifikacijos gali būti keičiamos be įspėjimo.
- Skirtingose šalyse specifikacijos gali skirtis.
- Svoris gali priklausyti nuo priedo (-ų), išskaitant akumulatoriaus kasetę. Lengviausias ir sunkiausias deriniai pagal EPTA 2014 m. sausio mėn. procedūrą yra parodyti lentelėje.

Tinkama akumulatoriaus kasetė ir (arba) įkroviklis

Akumulatoriaus kasetė	Nuol. sr. 14,4 V modelis	BL1415N / BL1430 / BL1430B / BL1440 / BL1450 / BL1460B
	Nuol. sr. 18 V modelis	BL1815N / BL1820 / BL1820B / BL1830 / BL1830B / BL1840 / BL1840B / BL1850 / BL1850B / BL1860B
Įkroviklis	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH	

- Atsižvelgiant į gyvenamosios vietas regioną, kai kurios pirmiau nurodytos akumulatoriaus kasetės ir įkrovikliai gali būti neprieinami.

⚠ISPĖJIMAS: Naudokite tik akumulatoriaus kasetes ir įkroviklius, kurie nurodyti anksčiau. Naudojant bet kurias kitas akumulatoriaus kasetes ir įkroviklius, gali kilti sužaidimo ir gaisro pavojus.

Numatytoji naudojimo paskirtis

Šis įrankis yra skirtas smūginiam gręžimui į plytas, plytų mūrinius ir mūrą. Jis taip pat tinka varžtamams įsukti ir nesmūginiam gręžimui į medį, metalą, keramiką ir plastiką.

Triukšmas

Įprastas triukšmo A lygis, nustatytas pagal EN62841-2-1:

Modelis DHP448

Garsos slėgio lygis (L_{PA}): 82 dB (A)

Garsos galios lygis (L_{WA}): 93 dB (A)

Paklaida (K): 3 dB (A)

Modelis DHP458

Garsos slėgio lygis (L_{PA}): 84 dB (A)

Garsos galios lygis (L_{WA}): 95 dB (A)

Paklaida (K): 3 dB (A)

PASTABA: Paskelbta (-os) triukšmo reikšmė (-ės) nustatyta (-os) pagal standartinių testavimo metodą ir ji galima naudoti vienam įrankiui palyginti su kitu.

PASTABA: Paskelbta (-os) triukšmo reikšmė (-ės) taip pat gali būti naudojama (-os) norint preliminariai įvertinti triukšmo poveikį.

⚠ISPĖJIMAS: Dėvėkite ausų apsaugą.

⚠ISPĖJIMAS: Faktiškai naudojant elektrinį įrankį, keliamo triukšmo dydis gali skirtis nuo paskelbtos (-ų) reikšmės (-ų), priklausomai nuo būdų, kuriais yra naudojamas šis įrankis, ir ypač nuo to, kokio tipo ruošinys apdirbamas.

⚠ISPĖJIMAS: Siekdami apsaugoti operatorių, būtinai įvertinkite saugos priemones, remdamiesi vibracijos poveikio įvertinimu esant faktinėms naudojimo sąlygomis (atsižvelgdami į visas darbo ciklo dalis, pavyzdžiu, ne tik kiek laiko įrankis veikia, bet ir kiek kartų jis yra išjungiamas bei kai jis veikia be apkrovų).

Vibracija

Vibracijos bendroji vertė (triašio vektoriaus suma) nustatyta pagal EN62841-2-1 standartą:

Modelis DHP448

Darbo režimas: kalamasis betono gręžimas

Vibracijos emisija ($a_{h,D}$): 8,5 m/s²

Paklaida (K): 1,5 m/s²

Darbo režimas: metalo gręžimas

Vibracijos emisija ($a_{h,D}$): 2,5 m/s² arba mažiau

Paklaida (K): 1,5 m/s²

Modelis DHP458

Darbo režimas: kalamas betono grežimas

Vibracijos emisija ($a_{h,1D}$): 9,5 m/s²

Paklaida (K): 1,5 m/s²

Darbo režimas: metalo grežimas

Vibracijos emisija ($a_{h,1D}$): 2,5 m/s² arba mažiau

Paklaida (K): 1,5 m/s²

PASTABA: Paskelbtą (-os) vibracijos bendroji (-osios) reikšmė (-ės) nustatytą (-os) pagal standartinių testavimo metodą ir jį galima naudoti vienam įrankiui palyginti su kitu.

PASTABA: Paskelbtą (-os) vibracijos bendroji (-osios) reikšmė (-ės) taip pat gali būti naudojama (-os) norint preliminariai įvertinti vibracijos poveikį.

ASPĖJIMAS: Faktiškai naudojant elektrinį įrankį, keliamos vibracijos dydis gali skirtis nuo paskelbtos (-ų) reikšmės (-ių), priklausomai nuo būdų, kuriais yra naudojamas šis įrankis, ir ypač nuo to, koks tipo ruošinys apdirbamas.

ASPĖJIMAS: Siekdami apsaugoti operatorių, būtinai įvertinkite saugos priemones, remdamiesi vibracijos poveikio įvertinimu esant faktinėms naudojimo sąlygoms (atsizvelgdam i visas darbo ciklo dalis, pavyzdžiu, ne tik kiek laiko įrankis veikia, bet ir kiek kartu jis yra išjungiamas bei kai jis veikia be apkrovų).

EB atitikties deklaracija

Tik Europos šalims

EB atitikties deklaracija yra pridedama kaip šio instrukcijų vadovo A priedas.

SAUGOS ĮSPĖJIMAI

Bendrieji įspėjimai dirbant elektriniais įrankiais

ASPĖJIMAS: Perskaitykite visus saugos įspėjimus, instrukcijas, iliustracijas ir techninius duomenis, pateiktus kartu su šiuo elektriniu įrankiu. Nesilaikant visų toliau išvardyty instrukcijų galima patirti elektros smūgi, gali kilti gaisras ir (arba) galima sunkiai susižaloti.

Išsaugokite visus įspėjimus ir instrukcijas, kad galėtumėte jas peržiūrėti ateityje.

Terminas „elektrinis įrankis“ pateiktuose įspėjimuose reiškia į maitinimo tinklą jungiamą (laidinį) elektrinį įrankį arba akumuliatoriaus maitinamą (belaidinį) elektrinį įrankį.

Saugos įspėjimai dėl belaidžio kalamojo grąžto naudojimo

Visų darbų saugos instrukcijos

- Atlikdami smūginio grežimo darbus, dėvėkite ausų apsaugas. Nuo triukšmo galima prarasti klausą.
- Naudokite papildomą (-as) rankeną (-as). Nesuvaldžius įrankio, galima susižeisti.

3. Laikykite elektrinį įrankį už izoliuotų paviršių, jei pjovimo antgalis arba tvirtinimo elementai gali paliesti nematomus laidus. Pjovimo antgaliai ar tvirtinimo elementams prisilietus prie laidų, kuriu teka elektros srovė, neizoliuotos metalinės elektrinio įrankio dalys gali sukelti elektros smūgi ir nutrenkti operatorių.

4. Būtinai įsitikinkite, kad tvirtai stovite. Jei naujodate įrankį aukštai, įsitikinkite, ar apačioje nėra žmonių.

5. Tvirtai laikykite įrenginį.

6. Laikykite rankas toliau nuo sukamuų dalių.

7. Nepalikite veikiančio įrankio. Naudokite įrankį tik laikydami rankomis.

8. Nelieskite grąžto arba ruošinio iškart po naudojimo; jie gali būti itin karšti ir gali nudeginti odą.

9. Kai kuriose medžiagose esama cheminių medžiagų, kurios gali būti nuodingos.

Saugokitės, kad neįkvėptumėte dulkių ir nesiliaustumėte oda. Laikykites medžiagų tiekėjo saugos duomenų.

10. Jei gražtas neatsilaisvina net atidarius žiotis, ištarkite jį replēmis. Šiuo atveju traukdami gražtą rankomis galite susižeisti į aštrą kraštą.

Saugos nurodymai, kai naudojate grąžto antgalius

1. Niekada nenaudokite grąžto antgalio didesniu greičiu, nei maksimalus vardinius greitis. Naudojant didesniu greičiu, antgalis gali sulinkti, jeigu suksis laisvai neliesdamas ruošinio, ir gali lemti sužalojimą.

2. Visada pradėkite gręžti mažesniu greičiu ir antgaliu liečiant ruošinį. Naudojant didesniu greičiu, antgalis gali sulinkti, jeigu suksis laisvai neliesdamas ruošinio, ir gali lemti sužalojimą.

3. Spauskite tik tiesia linija su antgaliu ir ne per daug stipriai. Antgaliai gali sulinkti ir lūžti arba gali būti prarastas valdymas, o tai gali lemti sužalojimą.

SAUGOKITE ŠIAS INSTRUKCIJAS.

ASPĖJIMAS: NELEISKITE, kad patogumas ir gaminio pažinimas (igyjamas pakartotinai naujodant) susilpnintų griežtą saugos taisykių, taikytinų šiam gaminui, laikymąsi. Dėl NETINKAMO NAUDOJIMO arba saugos taisykių, kurios pateiktos šioje instrukcijoje, nesilaikymo galima rimtai susižeisti.

Svarbios saugos instrukcijos, taikomos akumuliatoriaus kasetei

- Prieš naudodami akumuliatoriaus kasetę, perskaitykite visas instrukcijas ir perspėjimus ant (1) akumuliatorių įkroviklio, (2) akumuliatorių ir (3) akumuliatorių naudojančio gaminio.
- Neardykite akumuliatoriaus kasetės.
- Jei įrankio darbo laikas žymiai sutrumpėjo, nedelsdami nutraukite darbą su įrankiu. Tai gali kelti perkaitimo, nudegimų ar net sprogingo pavojų.
- Jei elektrolitas pateko į akis, plaukite jas tyru vandeniu ir nedelsdami kreipkitės į gydytoją. Gali kilti regėjimo praradimo pavojus.

- Neužtrumpinkite akumulatoriaus kasetės:**
  - Nelieškite kontaktų degiomis medžiagomis.
  - Venkite laikyti akumulatoriaus kasetę kartu su kitais metaliniais daiktais, pavyzdžiu, vinimis, monetomis ir pan.
  - Saugokite akumulatoriaus kasetę nuo vandens ir lietaus.

Trumpasis jungimas akumulatoriuje gali sukelti stiprią srovę, perkaitimą, galimus nudegimus ar net akumulatoriaus gedimą.
- Nelaikykite įrankio ar akumulatoriaus kasetės vietose, kur temperatūra gali pasiekti ar viršyti 50 °C.
- Nedeginkite akumulatoriaus kasetės, net jei yra stipriai pažeista ar visiškai susidėvėjusi. Ugnyje akumulatoriaus kasetė gali sprogti.
- Saugokite akumulatorių nuo kritimo ir smūgių.
- Nenaudokite pažeisto akumulatoriaus.
- Įdėtoms licijojų akumulatoriaus taikomi Pavojingų prekių teisės aktu reikalavimai.**
Komercinis transportas, p.vz., trečiųjų šalių, prekių vežimo atstovų, turi laikytis specialaus reikalavimo ant pakuočių ir ženklinimo.
Norėdami paruošti siūstinė prekę, pasitarkite su pavojingu medžiagų specialistu. Be to, laikykiteis galimai išsamnesių nacionalinių reglamentų. Užklijuokite juosta arba padenkite atvirus kontaktus ir supakuokite akumulatorių taip, kad jis pakuočėje nejudėtų.
- Kai išmetate akumulatoriaus kasetę, išminkite ją iš įrankio ir išmeskite saugioje vietoje.**
Vadovaukitės vietos reglamentais dėl akumulatorių išmetimo.
- Baterijas naudokite tik su „Makita“ nurodytais gaminiais. Baterijas jėdės į netinkamus gaminius gali kilti gaisras, gaminys pernelyg kaisti, kilti sprogimas arba pratekėti elektrolitas.
- Jei įrankis bus ilgą laiką nenaudojamas, akumuliatorių būtina išimti iš įrankio.

SAUGOKITE ŠIAS INSTRUKCIJAS.

APERSPĖJIMAS: Naudokite tik originalų „Makita“ akumulatorių. Neoriginalaus „Makita“ arba pakeisto akumulatoriaus naudojimas gali nulemti gaisrą, asmens sužalojimą ir pažeidimą. Tai taip pat panaikina „Makita“ suteikiamą „Makita“ įrankio ir įkroviklio garantiją.

Patarimai, ką daryti, kad akumulatorius veiktu kuo ilgiau

- Pakraukite akumulatoriaus kasetę prieš jai visiškai išsikraunant. Visuomet nustokite nauoti įrankį ir pakraukite akumulatoriaus kasetę, kai pastebite, kad įrankio galia sumažėjo.
- Niekada nekraukite iki galo įkrautos akumulatoriaus kasetės. Perkraunantis trumpėja akumulatoriaus eksplotacijos laikas.
- Akumulatoriaus kasetę kraukite esant kambario temperatūrai 10 - 40 °C. Prieš pradédami krauti, leiskite įkaitusiai akumulatoriaus kasetei atvėsti.
- Įkraukite akumulatoriaus kasetę, jei jos nenaudojate ilgą laiką (ilgiau nei šešis mėnesius).

VEIKIMO APRAŠYMAS

APERSPĖJIMAS: Prieš pradédami reguliuoti arba tikrinti įrankio veikimą, visuomet būtinai išjunkite įrankį ir išminkite akumulatoriaus kasetę.

Akumulatoriaus kasetės uždėjimas ir nuėmimas

APERSPĖJIMAS: Prieš įdėdami arba išimdami akumulatoriaus kasetę, visada išjunkite įrankį.

APERSPĖJIMAS: Įdėdami arba išimdami akumulatoriaus kasetę, tvirtai laikykite įrankį ir akumulatoriaus kasetę. Jeigu įrankį ir akumulatoriaus kasetę laikysis netvirtai, jie gali išslisti iš jūsų rankų, todėl įrankis ir akumulatoriaus kasetę gali būti sugadinti, o naudotojas sužalotas.

- **Pav.1:** 1. Raudonas indikatorius 2. Mygtukas
3. Akumulatoriaus kasetė

Jei norite išimti akumulatoriaus kasetę, ištraukite ją iš įrankio, stumdamis mygtuką, esančią kasetės priekyje.

Jei norite iđeti akumulatoriaus kasetę, sulygiuokite liežuvėlį ant akumulatoriaus kasetės su griveliu korpuose ir įstumkite į jai skirtą vietą. Iđėtai iki galo, kol spragtelėdama užsifiksuos. Jeigu matote raudoną indikatorių viršutinėje mygtuko puseje, ji nėra visiškai užfiksuota.

APERSPĖJIMAS: Akumulatoriaus kasetę visada ikiškite iki galo, kol nebematysite raudono indikatoriaus. Priešingu atveju jis gali atsiskriti iškristi iš įrankio, sužeisti jus arba aplinkinius.

APERSPĖJIMAS: Nekiškite akumulatoriaus kasetės jėga. Jeigu kasetė sunkiai lenda, ją kišate netinkamai.

Likusios akumulatoriaus galios rodymas

Tik akumulatoriaus kasetėms su indikatoriumi

- **Pav.2:** 1. Indikatorių lemputės 2. Tikrinimo mygtukas

Paspauskite akumulatoriaus kasetės tikrinimo mygtuką, kad būty rodoma likusi akumulatoriaus energija. Maždaug trims sekundėms užsidegs indikatorių lemputės.

Indikatorių lemputės			Likusi galia
Šviečia	Nešviečia	Blyksi	
■	□	■	75 - 100 %
■	■	□	50 - 75 %
■	■	□	25 - 50 %
■	□	□	0 - 25 %
■	□	□	Įkraukite akumulatorių.
■	■	□	Galima ižyko akumulatoriaus veikimo triktis.
	↑ ↓		
□	□	■	

PASTABA: Rodmuo gali šiek tiek skirtis nuo faktinės energijos lygio – tai priklauso nuo naudojimo sąlygų ir aplinkos temperatūros.

Įrankio / akumulatoriaus apsaugos sistema

Įrankyje įrengta įrankio / akumulatoriaus apsaugos sistema. Ši sistema automatiškai atjungia maitinimą, kad įrankis ir akumulatorius ilgiau veiktu. Įrankis automatiškai išsijungs darbo metu esant vienai iš toliau nurodytų įrankio arba akumulatorius darbo sąlygų:

Apsauga nuo perkrovos

Ši apsauga suveikia, kai įrankis naudojamas taip, kad Jame neįprasti padidėja elektros srovė. Tokiu atveju išjunkite įrankį ir nutraukite darbą, dėl kurio kilo įrankio perkrova. Tada vėl išjunkite įrankį.

Apsauga nuo perkaitimo

Ši apsauga suveikia perkaitus įrankiui arba akumulatoriui. Tokiu atveju, prieš vėl jungdami įrankį, leiskite įrankiui ir akumulatoriui atvėsti.

Apsauga nuo visiško išeikvojimo

Ši apsauga suveikia, kai labai sumažėja likusi akumulatoriaus galia. Tokiu atveju ištraukite akumulatorių iš įrankio ir įkraukite.

Likusios akumulatoriaus galios rodymas

Priklasomai nuo šalies

► Pav.3: 1. Mygtukas 2. Akumulatoriaus indikatorius

Išjungę įrankį, paspauskite jungiklių skydelyje esantį mygtuką. Akumulatoriaus indikatorius bus rodoma likusi akumulatoriaus galia.

Toliau esančioje lentelėje pavaizduoti likusios akumulatoriaus galios rodmenys.

Akumulatoriaus indikatoriaus būsena	Likusi akumulatorių galia
	50–100 %
	20–50 %
	0–20 %

PASTABA: Prieš tikrinamai likusią akumulatoriaus galią, būtinai išjunkite įrankį.

Jungiklio veikimas

► Pav.4: 1. Gaidukas

▲PERSPĒJIMAS: Prieš montuodami akumulatoriaus kasetę įrankyje, visuomet patikrinkite, ar gaidukas tinkamai veikia ir atleistas grįžta į išjungimo padėtį „OFF“.

Jei norite paleisti įrankį, tiesiog patraukite jungiklį. Stipriau spaudžiant gaiduką, įrankio veikimo greitis didėja. Norėdami išjungti, atleiskite svirtinį gaiduką.

Priekinės lemputės uždegimas

► Pav.5: 1. Lemputė

▲PERSPĒJIMAS: Nežiūrėkite tiesiai į šviesą arba šviesos šaltinį.

Paspauskite gaiduką, kad užsidegtų lemputė. Lemputė švies tol, kol spausite gaiduką. Atleidus jungiklio gaiduką, lemputė užgessta maždaug po 10 sekundžių.

PASTABA: Purvą nuo lempos objektyvo nuvalykite sausu skudurėliu. Būkite atsargūs, kad nesubraižytume lempos objektyvo, nes pablogés apšvietimas.

Atbulinės eigos jungimas

► Pav.6: 1. Atbulinės eigos svirtelė

▲PERSPĒJIMAS: Prieš naudodami visuomet patikrinkite sukimosi kryptį.

▲PERSPĒJIMAS: Atbulinės eigos jungiklij naudokite tik įrankiui visiškai sustojus. Jei keisite sukimosi kryptį prieš įrankiui sustojant, galite sugadinti įrankį.

▲PERSPĒJIMAS: Kai nenaudojate įrankio, visuomet nustatykite atbulinės eigos jungiklio svirtelę į neutralią padėtį.

Šis įrankis turi atbulinės eigos jungiklij sukimosi kryptčiai keisti. Nuspauskite atbulinės eigos jungiklio svirtelę iš A pusės, kad suktuši pagal laikrodžio rodyklę, arba iš B pusės, kad suktuši prieš laikrodžio rodyklę.

Kai atbulinės eigos jungiklio svirtelė yra neutralioje padėtyje, jungiklio spausti negalima.

Greičio keitimas

► Pav.7: 1. Greičio keitimo svirtelė

▲PERSPĒJIMAS: Visuomet nustatykite greičio keitimo svirtelę iki galo į tinkamą padėtį. Jei įrankį valdote greičio keitimo svirtele, nustatyta per vidurį tarp padėčių „1“ ir „2“, galite sugadinti įrankį.

▲PERSPĒJIMAS: Nenaudokite greičio keitimo svirtelės tol, kol įrankis veikia. Įrankis galis sugesti.

Rodomas skaičius	Greitis	Sukimo momentas	Atliekamas darbas
1	Mažas	Didelis	Didelės apkrovos darbas
2	Didelis	Mažas	Mažos apkrovos darbas

Jei norite pakeisti greitį, pirmiausia išjunkite įrankį ir tada pastumkite greičio keitimo svirtelę į padėtį „2“, jei norite didelio greičio, arba į padėtį „1“, jei norite mažo greičio. Prieš pradėdami darbą, įsitikinkite, kad greičio keitimo svirtelė nustatyta į tinkamą padėtį. Naudokite tinkamą greitį savo darbui.

Veikimo režimo pasirinkimas

APERSPEJIMAS: Visuomet tinkamai nustatykite žiedą ties norimo režimo žymę. Jei įrankį valdote žiedu, nustatyti per vidurį tarp režimų žymių, galite sugadinti įrankį.

- Pav.8: 1. Veikimo režimo keitimo žiedas 2. Ženklas
3. Rodyklė

Šiame įrankyje yra trys veikimo režimai.

- Gręžimo režimas (tik sukimas)
- Smūginio gręžimo režimas (sukimas smūgiuojant)
- Varžtų sukimo režimas (sukimas naudojant movą)

Pasirinkite savo darbui tinkamą režimą. Sukite veikimo režimo keitimo žiedą ir sutapdinkite pasirinktą žymą su rodykle ant įrankio korpuso.

Veržimo sukimo momento reguliavimas

- Pav.9: 1. Reguliavimo žiedas 2. Padalos 3. Rodyklė

Priveržimo momentą galima reguliuoti 21 lygiu, sukant reguliavimo žiedą. Sulgyiuokite padalas su rodykle, esančia ant įrankio korpuso. Galite nustatyti minimalų veržimo momentą – 1 ir maksimalų veržimo momentą – 21.

Prieš pradėdami tikrą darbą, išskite bandomajį varžtą į reikiama ar analogišką medžiagą, kad išsiaiškintumėte, kurio sukimo momento lygio reikia konkrečiam darbui atlikti.

PASTABA: Reguliavimo žiedas nesifiksuoja, kai rodyklė yra nustatyta tik per skalės vidurį.

SURINKIMAS

APERSPEJIMAS: Prieš darydami ką nors įrankiui visada patirkrinkite, ar įrenginys išjungtas, o akumulatorių kasetė – nuimta.

Šoninės rankenos (išorinės rankenos) montavimas

- Pav.10: 1. Griovelis 2. Plieninė juostelė 3. Iškyša
4. Rankenos pagrindas 5. Šoninė rankena

Visada naudokite šoninę rankeną, kad užtikrintumėte darbo saugą.

Pritvirtinkite šoninę rankeną taip, kad išsikišimai ant rankenos pagrindo ir plieninė juostelė tilptų į griovelius ant įrankio korpuso. Tuomet, sukdami pagal laikrodžio rodyklę, priveržkite rankeną.

Atsižvelgdami į atliekamus darbus, šoninę rankeną galite pritvirtinti įrankio viršuje arba dešinėje / kairėje pusėje.

Reguliuojamas gylio ribotuvas

- Pav.11: 1. Gylio ribotuvas 2. Spaustuvu varžtas

Reguliuojamas gylio ribotuvas yra naudojamas vienodo gylio skylėms gręžti. Atlaisinkite spaustuvu varžtą, nustatykite į norimą padėtį, tada priveržkite spaustuvu varžtą.

Suktuvo / grąžto galvučių dėjimas ir išémimas

Pasirenkamas prietas

- Pav.12: 1. Ivoré

Pasukite ivorę prieš laikrodžio rodyklę, kad atidarytumėte kumštelinį griebtuvą. Idékite suktuvo / grąžto galvutę į kumštelinį griebtuvą tiek giliai, kiek lenda. Pasukite ivorę pagal laikrodžio rodyklę, kad priveržtumėte kumštelinį griebtuvą. Jei norite išimti suktuvą / grąžto galvutę, pasukite ivorę prieš laikrodžio rodyklę.

Kabliuko montavimas

APERSPEJIMAS: Montuodami kabli, visada ji tvirtai užveržkite varžtu. Antraip kablys gali nulėkti nuo įrankio ir sužaloti.

- Pav.13: 1. Griovelis 2. Kablys 3. Varžtas

Kablys yra patogus, kai norite trumpam pakabinti įrankį. Jį galima uždėti bet kurioje įrankio pusėje. Norédami sumontuoti kabli, ikiškite jį į bet kurioje įrankio korpuso pusėje esančią griovelį, po to priveržkite į varžtų. Norédami kabli nuimti, atskubite varžtą ir nuimkite jį.

Suktuvo galvutės laikiklio sumontavimas

Pasirenkamas prietas

- Pav.14: 1. Suktuvo galvutės montavimo laikiklis
2. Suktuvu galvutė

Ikiškite suktuvo galvutės laikiklij į iškyšą, esančią įrankio kojelės dešinėje arba kairėje, ir tvirtai priveržkite į varžtų. Jeigu suktuvu galvutes nenaudojate, palikite ją laikiklyje. Ten galima laikyti 45 mm ilgio suktuvu galvutes.

NAUDOJIMAS

APERSPEJIMAS: Visuomet iki galo ikiškite akumulatoriaus kasetę, kad tinkamai užsifiksuočių. Jeigu matote raudoną indikatorių viršutinėje mygtuko pusėje, jis nėra visiškai užfiksuota. Išstumkite ją iki galo tol, kol nebematusite raudono indikatoriuaus. Priešingu atveju jį galį atsitaikinai iškristi iš įrankio, sužeisti jus arba aplinkinius.

APERSPEJIMAS: Jeigu greitis nepaprastai smarkiai sumažėja, sumažinkite apkrovą arba išjunkite įrankį, kad jis nebūtų sugadintas.

Darbo metu visada tvirtai laikykite įrankį už šoninės (papildoma rankena) ir pagrindinės rankenų. Kitaip galite prarasti įrankio valdymą ir sunkiai susižeisti.

- Pav.15

Varžtu sukimas

APERSPÉJIMAS: Suregiliuokite reguliavimo žiedą tinkamam jūsų darbo lygiui.

APERSPÉJIMAS: Patirkinkite, ar suktuvas įstatytas tiesiai į varžto galvutę, nes galima sugadinti varžtą ir (arba) suktuvo galvutę.

Pirmausia pasukite veikimo režimo keitimo žiedą taip, kad rodyklė ant įrankio korpuso rodytų į plaktuko žymę .

Pridėkite varžų suktuvą galvutę prie varžto galvutės ir paspauskite įrankį. Pradėkite dirbtį įrankiu mažu greičiu ir palipsniu didinkite greitį. Atleiskite mygtuką, kai tik įlenda griebtuvas.

PASTABA: Norėdami sukti medvaržčius, iš anksto išgręžkite vedančias 2/3 varžto skersmens skyliutes. Tuomet medvaržčius sukti bus lengviau ir ruošinys neskininės.

Kalamasis grėžimas

APERSPÉJIMAS: Įrankį / grąžto galvutę veikia didelė ir staigi sukamoji jėga, kai gręžiamą skylinę ir ji prisipildo nuolaužų ir dalelių arba kai atsitenkiniai į gelžbetonyje esančius sutvirtinimo stryuspus.

Pirmausia pasukite veikimo režimo keitimo žiedą taip, kad rodyklė ant įrankio korpuso rodytų į plaktuko žymę . Reguliavimo žiedą galima sulyginti bet kokiems sukimo momentams šiam veikimo režimui. Naudokite grąžtą su volframo karbido galvute.

Pridėkite grąžto galvutę prie tos vietas, kurioje gręšite skylinę, ir nuspausite gaiduką. Nespauskitė įrankio jėga. Geriausius rezultatus pasiekiamas spaudžiant nestipriai. Laikykite įrankį šioje padėtyje ir saugokite, kad nenušlyst nuo skylių.

Nespauskite stipriau, kai skylinę prisipildo nuolaužų ir dalelių. Vietoj to leiskite įrankiui šiek tiek paveikti tuščiąja eiga, tada iš dalies ištraukite grąžto galvutę iš skylių. Pakartojus tai keletą kartų, skylinė bus išvalyta ir bus galima toliau gręžti.

Išpūtimo kriausė

Pasirenkamas priedas

► Pav.16: 1. Išpūtimo kriausė

Išgrež skylinę naudokite išpūtimo kriausę dulkėmės iš skylių išvalyti.

Grėžimas

Pirmausiai pasukite veikimo režimo keitimo žiedą taip, kad rodyklė būtų nukreipta į žymą. Toliau atlikite šiuos veiksmus.

Medienos grėžimas

Kai gręžiate medieną, geriausi rezultatai gaunami su gražtais, turinčiais pagrindinį varžtą. Kreiplamasis sraigtas palengvina grėžimą, įtraukdamas grąžto galvutę į ruošinį.

Metalo grėžimas

Kad grąžto galvutę neslystu, kai pradedate gręžti skylinę, išmuškite duobutę centro mušekliu ir plaktuko numatomoje grėžimo vietoje. Pridėkite grąžto galvutės galą prie įdubimo ir pradėkite gręžti.

Gręždamai metalus, naudokite pjovimo tepalą. Išimtys – geležis ir žalvaris, kuriuos reikia gręžti sausai.

APERSPÉJIMAS: Per didelis įrankio spaudimas nepagreitins grėžimo. Iš tikrujų dėl tokių spaudimo gali būti pažeista grąžto galvutė, pablogėti įrankio darbas ir sutrumpėti jo ekspluatavimo trukmę.

APERSPÉJIMAS: Laikykite įrankį tvirtai ir atsargiai žiūrėkite, kada grąžto galvutę pradės gręžti ruošinį. Įrankį / grąžto galvutę veikia didelė sukamoji jėga, kai gręžiamala skylinę.

APERSPÉJIMAS: Istrigusią grąžto galvutę galima ištraukti tiesiog atbulinės eigos jungiklių nustatant į atbulinės eigos padėtį. Tačiau įrankis gali grubiai judėti atgal, jei tvirtai nelaikysis įrankio.

APERSPÉJIMAS: Visada pritvirtinkite apdirbamus gaminius spaustuvuose arba panašiame prilaikymo prietaise.

APERSPÉJIMAS: Jei įrankis naudojamas tol, kol akumulatorius kasetė išsikrauna, leiskite įrankiui pailsėti 15 minučių prieš tēsdami su kitu akumulatoriumi.

TECHNINĖ PRIEŽIŪRA

APERSPÉJIMAS: Visuomet įsitinkinkite, ar įrankis yra išjungtas ir akumulatorius kasetė yra nuimta prieš atlikdami apžiūrą ir priežiūrą.

PASTABA: Niekada nenaudokite gazolino, benzino, tirpiklio, spirito arba panašių medžiagų. Gali atsirasti išblukimų, deformacijų arba įtrūkimų.

Kad gaminis veiktų SAUGIAI ir PATIKIMAI, jį taisyti, apžiūrėti ar atlikti bet kokį kitą priežiūrą arba derinimą turi įgaliojasi kompanijos „Makita“ techninės priežiūros centras; reikia naudoti tik kompanijos „Makita“ pagaminatas atsarginės dalis.

PASIRENKAMI PRIEDAI

APERSPĖJIMAS: Šiuos papildomus priedus arba įtaisus rekomenduojama naudoti su šioje instrukcijoje nurodytu „Makita“ bendrovės įrankiu. Naudojant bet kokius kitus papildomus priedus arba įtaisus, gali kilti pavojus sužeisti žmones. Naudokite tik nurodytam tikslui skirtus papildomus priedus arba įtaisus.

Jeigu norite daugiau sužinoti apie tuos priedus, kreipkitės į artimiausią „Makita“ techninės priežiūros centrą.

- Grąžtai
- Smūginio grąžto antgaliai
- Suktuvo galvutės
- Išpūtimo kriaušė
- Rankenos komplektas
- Gylio ribotuvas
- Kablys
- Guminis pagrindas
- Vilnos gaubtuvas
- Poliravimo putų diskas
- Akumuliatorius saugiklis
- Originalus „Makita“ akumuliatorius ir įkroviklis

PASTABA: Kai kurie saraše esantys priedai gali būti pateikti įrankio pakuočėje kaip standartiniai priedai.
Jie įvairiose šalyse gali skirtis.

TEHNILISED ANDMED

Müdel:		DHP448	DHP458
Puurimisvõimekus	Müüritis	14 mm	16 mm
	Teras	13 mm	
	Puit	65 mm	76 mm
Kinnitamisvõimekus	Puidukruvi	8 mm × 75 mm	10 mm × 90 mm
	Metallikruvi		M6
Koormuseta kiirus	Kiire (2)	0 – 1 800 min ⁻¹	0 – 2 000 min ⁻¹
	Aeglane (1)	0 – 350 min ⁻¹	0 – 400 min ⁻¹
Löökide arv minutis	Kiire (2)	0 – 27 000 min ⁻¹	0 – 30 000 min ⁻¹
	Aeglane (1)	0 – 5 200 min ⁻¹	0 – 6 000 min ⁻¹
Üldpikkus		225 mm	
Nimipinge		Alalisvool 14,4 V	Alalisvool 18 V
Netomass		2,2 – 2,5 kg	2,2 – 2,6 kg

- Meie pideva uuringu- ja arendusprogrammi töltu võidakse tehnilisi andmeid muuta ilma sellest ette teatamata.
- Tehnilised andmed võivad riigiti erineda.
- Kaal võib erineda olenevalt lisaseadistest, kaasa arvatud akukassetist. Kergeim ja raskeim kombinatsioon EPTA-protseduuri 01/2014 kohaselt on toodud tabelis.

Sobiv akukassett ja laadija

Akukassett	Alalisvool 14,4 V mudel	BL1415N / BL1430 / BL1430B / BL1440 / BL1450 / BL1460B
	Alalisvool 18 V mudel	BL1815N / BL1820 / BL1820B / BL1830 / BL1830B / BL1840 / BL1840B / BL1850 / BL1850B / BL1860B
Laadija	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH	

- Mõned eespool loetletud akukassetid ja -laadijad ei pruugi olla teie riigis saadaval.

▲HOIATUS: Kasutage ainult ülalpool loetletud akukassette ja laadijaid. Muude akukassettide ja laadijate kasutamine võib tekitada vigastusi ja/või tulekahju.

Kavandatud kasutus

Töölist on mõeldud telliste, tellisseinte ja müüriliste lõokpuurimiseks. Samuti sobib see kruvide keeramiseks ja ilma lõök-funktsoonita puidu, metalli, keraamika ja plasti puurimiseks.

Müra

Tüüpiline A-korrigeeritud müratase, määratud standardi EN62841-2-1 kohaselt:

Müdel DHP448

Heli rõhutase (L_{pA}): 82 dB (A)

Helivõimsuse tase (L_{WA}): 93 dB (A)

Määramatus (K): 3 dB (A)

Müdel DHP458

Heli rõhutase (L_{pA}): 84 dB (A)

Helivõimsuse tase (L_{WA}): 95 dB (A)

Määramatus (K): 3 dB (A)

MÄRKUS: Deklareritud müra väärust (väärtsuseid) on mõõdetud kooskõlas standardse katsemeetodiga ning seda võib kasutada ühe seadme võrdlemiseks teisega.

MÄRKUS: Deklareritud müra väärust (väärtsuseid) võib kasutada ka mürataseme esmaseks hindamiseks.

▲HOIATUS: Kasutage kõrvakaitsmeid.

▲HOIATUS: Müratase võib elektritööriista tegelekkuses kasutamise ajal erineda deklareeritud väärust(test olenevalt tööriista kasutusviisidest ja eriti töödeldavast toorikust).

▲HOIATUS: Rakendage operaatori kaitsmiseks kindlasti piisavaid ohutusabinõusid, mis põhinevad hinnangulisel müratasemel tegelikus töösiutsusoonis (võttes arvesse tööperioodi köiki osasid, näiteks korrad, kui seade lülitatakse välja ja seade töötab tühikäigul, lisaks tööajale).

Vibratsioon

Vibratsiooni koguväärus (kolmeteljeliste vektorite summa) määratud standardi EN62841-2-1 kohaselt:

Müdel DHP448

Töörežiim: betooni lõokpuurimine

Vibratsiooniheide ($a_{h,1D}$): 8,5 m/s²

Määramatus (K): 1,5 m/s²

Töörežiim: metalli puurimine

Vibratsiooniheide ($a_{h,D}$): 2,5 m/s² või vähem

Määramatus (K): 1,5 m/s²

Mudel DHP458

Töörežim: betooni lõökpuurimine

Vibratsiooniheide ($a_{h,1D}$): 9,5 m/s²

Määramatus (K): 1,5 m/s²

Töörežim: metalli puurimine

Vibratsiooniheide ($a_{h,D}$): 2,5 m/s² või vähem

Määramatus (K): 1,5 m/s²

MÄRKUS: Deklareeritud vibratsiooni koguväärtust (-väärtuseid) on mõõdetud kooskõlas standardse katsemeetodiga ning seda võib kasutada ühe seadme võrdlemiseks teisega.

MÄRKUS: Deklareeritud vibratsiooni koguväärtust (-väärtuseid) võib kasutada ka mürataseme esmasseks hindamiseks.

⚠ HOIATUS: Vibratsionitase võib elektritööriista tegelikkuses kasutamise ajal erineda deklareeritud väärtus(t)est olenevalt tööriista kasutusviisidest ja eriti töödeldavast toorikust.

⚠ HOIATUS: Rakendage operaatorita kaitsmiseks kindlasti piisavaid ohutusabinõusid, mis põhinevad hinnangulisel müratasemel tegelikus töösituatsioonis (võttes arvesse töoperioodi köiki osasid, näiteks korrad, kui seade lülitatakse välja ja seade töötab tühikäigul, lisaks tööajale).

ÜÜ vastavusdeklaratsioon

Ainult Euroopa riikide puhul

ÜÜ vastavusdeklaratsioon sisaldub käesoleva juhendi Lisas A.

OHUTUSHOIATUSED

Üldised elektritööriistade ohutushoiatused

⚠ HOIATUS: Lugege läbi kõik selle elektritööriistaga kaasas olevad ohutushoiatused, juhised, joonised ja tehnilised andmed. Järgnevate juhiste eiramise võib põhjustada elektrilöögi, süttimise ja/või raske kehavigastuse.

Hoidke edaspidisteks viide-teks alles kõik hoiatused ja juhtnöörid.

Hoiatustes kasutatud termini „elektritööriisti“ all peetakse silmas elektrega töötavaid (juhtmega) elektritööriisti või akuga töötavaid (juhtmeta) elektritööriisti.

Juhtmeta lõöktrell-kruvikeeraja ohutusnõuded

Kõikide toimingute ohutusjuhised

1. **Kasutage lõökpuurimise ajal körvaklappe.**

Müra võib põhjustada kuulmisse kaotust.

2. **Kasutage lisakäepidet/-käepidemeid.** Kontrolli puudumine võib põhjustada inimestele vigastusi.

3. **Hoidke elektritööriista töö ajal isoleeritud haardepindadest, kui lõikeriist või kinnitusvahendid võivad kokku puutuda peidetud juhmetega.** Voolu all oleva juhtmega kokkupuutesse sattunud lõiketarvikud või kinnitusvahendid võivad pingestada elektritööriista metallosi ja põhjustada kasutajale elektrilöögi.

4. **Veenduge alati, et teie jalgealune oleks kindel.** Kui töötate kõrguses, siis jälgige, et teist allpool ei viibiks inimesi.

5. **Hoidke tööriistast kindlalt kinni.**

6. **Hoidke käed eemal põõrlevatest osadest.**

7. **Ärge jätké tööriista käima. Käivitage tööriist ainult siis, kui hoiate seda käes.**

8. **Ärge puituge puuri või töödeldavat detaili vahetult peale puurimist; need võivad olla väga kuumud ja põhjustada põletushaavu.**

9. **Mõned materjalid võivad sisalda mürgeiseid aineid. Võtke meetmed tolmu sisestehingamise ja nahaga kokkupuute vältimiseks. Järgige materjali tarnija ohutusteavet.**

10. **Kui puuri ei saa lõdvemaks lasta, isegi kui haarsatid avate, kasutage selle väljatõmbamiseks tange. Sellisel juhul võib puuri terav serv tekitada selle käega väljatõmbamisel vigastusi.**

Ohutusnõuded pikade puuriotsakute kasutamisel

1. **Ärge kunagi töötage tööriista puuriotsakul märgitud maksimaalsest kiirusest kiiremini.** Suuremal kiirusel võib vabalt töötav, töödeldava pinnaga mitte kokkupuutes olev otsak kõverduda ja põhjustada kehalisi vigastusi.

2. **Alustage puurimist alati madalamal kiirusel nii, et otsaku ots on kokkupuutes töödeldava pinnaga.** Suuremal kiirusel võib vabalt töötav, töödeldava pinnaga mitte kokkupuutes olev otsak kõverduda ja põhjustada kehalisi vigastusi.

3. **Avaldage survet ainult otsakule otse ja ärge kasutage liigset survet.** Otsakud võivad kõverduda ja põhjustada murdumist või kontrollikaotust ning tuua kaasa kehalisi vigastusi.

HOIDKE JUHEND ALLES.

⚠ HOIATUS: ÄRGE UNUSTAGE järgida toote ohutusnõudeid mugavuse või toote (korduskasutamisega saavutatud) hea tundmisse töltu. VALE KASUTUS või kasutusjuhendi ohutuseeskirjade eiramise võib põhjustada tervisekahjustusi.

Akukassetiga seotud olulised ohutusjuhised

1. **Enne akukasseti kasutamist lugege (1) akulaadijal, (2) akul ja (3) seadmel olevad juhtnöörid ja hoiatused läbi.**

2. **Ärge võtke akukassetti lahti.**

3. **Kui tööaeg järsult lüheneb, siis lõpetage kohe kasutamine.** Edasise kasutamise tulemuseks võib olla ülekuumnenemisoht, võimalikud põletused või isegi plahvatus.

4. **Kui elektrolüüti satub silma, siis loputage silma puhta veega ja pöörduge koheselt arsti poole.** Selline önnetus võib põhjustada pimedaksjäämist.

- Ärge tekitage akukasseti lühist:
  - Ärge puutuge klemme elektrijuhtidega.
  - Ärge hoidke akukassetti tööriistakastis koos metallesemetega, nagu naelad, mündid jne.
  - Ärge tehke akukassetti märjaks ega jätké seda vihma kätté.

Aku lühis võib põhjustada tugevat elektrivoolu, ülekuumenenist, põletusi ning ka seadet tösiselt kahjustada.
- Ärge hoidke tööriista ja akukassetti kohtades, kus temperatuur võib tõusta üle 50 °C.
- Ärge pöletage akukassetti isegi siis, kui see on saanud tösiselt vigastada või on täiesti kulumud. Akukassett võib tules plahvatada.
- Olge ettevaatlik, ärge laske akul maha kukkuda ja vältige lööke.
- Ärge kasutage kahjustatud akut.
- Sisalduvate liitium-ioonakudele võivad kohalduva ohtlike kaupade õigusaktide nõudeid. Kaubanduslikul transpordimisel, näiteks kolmandate poolte või transpordiettevõtete poolt, tuleb järgida pakendil ja siltidel toodud erinõudeid. Transpordimiseks ettevalmistamisel on vajalik pidada nõu ohtliku materjalri eksperdigia. Samuti tuleb järgida võimalike riiklike regulatsioonide üksikasjalikumaid nõudeid. Katke teibiga või varjake avatud kontaktid ja pakendage aku selliselt, et see ei saaks pakendis liikuda.
- Kasutuskölbmatuks muutunud akukasseti körvaldamiseks eemaldage see tööriistast ja viige selleks ette nähtud kohta. Järgige kasutuskölbmatuks muutunudaku körvaldamisel kohalikke eeskirju.
- Kasutage akusid ainult Makita heaks kiidetud toodetega. Akude paigaldamine selleks mitte ettenähtud toodetele võib põhjustada süttimist, ülemäärasest kuumust, plahvatamist või elektrolüüdi lekkimist.
- Kui tööriista ei kasutata pikaajaperioodi jooksul, tuleb aku tööriistast eemaldada.

HOIDKE JUHEND ALLES.

ÄETTEVAATUST: Kasutage ainult Makita originaalakusid. Mitte Makita originaalaakude või muudetud akude kasutamine võib põhjustada akude süttimise, kehavigastuse ja kahjustuse. Samuti muudab see kehetetuks Makita tööriista ja laadija Makita garantii.

Vihjeidaku maksimaalse kasutusaja tagamise kohta

- Laadige akukassetti enne selle täielikku tühjenemist. Kui märkate, et tööriist töötab väiksema võimsusega, peatage töö ja laadige akukassetti.
- Ärge laadige täielikult laetud akukassetti. Ülalaadimine lühendab akude kasutusiga.
- Laadige akukassetti toatemperatuuril 10 °C - 40 °C. Enne laadimist laske kuumenenud akukasseti maha jahtuda.
- Kui te ei kasuta akukassetti kauem kui kuus kuud, laadige see.

FUNKTIONAALNE KIRJELDUS

ÄETTEVAATUST: Kandke alati hoolet selle eest, et tööriist oleks enne reguleerimist ja kontrollimist välja lülitud ja akukassett eemaldatud.

Akukasseti paigaldamine või eemaldamine

ÄETTEVAATUST: Lülitage tööriist alati enne akukasseti paigaldamist või eemaldamist välja.

ÄETTEVAATUST: Akukasseti paigaldamisel või eemaldamisel tuleb tööriista ja akukassetti kindlalt paigal hoida. Kui tööriista ja akukassetti ei hoita kindlalt paigal, võivad need käest libiseda ning kahjustada tööriista ja akukassetti või põhjustada kehavigastusi.

► Joon.1: 1. Punane näidik 2. Nupp 3. Akukassett

Akukasseti eemaldamiseks libistage see tööriista küljest lahti, vajutades kasseti esiküljel paiknevat nuppu alla.

Akukasseti paigaldamiseks joondage akukasseti keel korpusse soonega ja libistage kassett oma kohale. Paigaldage akuadapter alati nii kaugel, et see lukustuks klöpsatusega oma kohale. Kui näete nupu ülaosas punast osa, pole kassett täielikult lukustunud.

ÄETTEVAATUST: Paigaldage akukassett alati täies ulatuses nii, et punast osa ei jääks näha. Muidu võib adapter juhuslikult tööriistast välja kukkuda ning põhjustada teile või läheduses villivatele isikutele vigastusi.

ÄETTEVAATUST: Ärge rakendage akukasseti paigaldamisel jõudu. Kui kassett ei lähe kergesti sisse, pole see õigesti paigaldatud.

Aku jääkmahutavuse näit

Ainult näidikuga akukassettidele

► Joon.2: 1. Märgulambid 2. Kontrollimise nupp

Akukasseti järeljäänd mahutavuse kontrollimiseks vajutage kontrollimise nuppu. Märgulambid süttivad mõneks sekundiks.

Märgulambid			Jääkmahutavus
Põleb	Ei põle	Vilgub	
████	██	█	75 - 100%
████	██	██	50 - 75%
████	██	██	25 - 50%
████	██	██	0 - 25%
██	██	██	Laadige akut.
████	██	██	AKUL VÖIB OLLA TÖRGE.
██	██	██	

MÄRKUS: Näidatud mahutavus võib veidi erineda tegelikust mahutavusest olenevalt kasutustingimustest ja ümbrisseva keskkonna temperatuurist.

Tööriista/aku kaitsesüsteem

Tööriist on varustatud tööriista/aku kaitsesüsteemiga. Süsteem lülitab elektritööriista automaatselt välja, et pikendada tööriista ja aku tõöga. Tööriist seisub käitmise ajal automaatselt, kui tööriista või aku kohta kehtib üks järgmistest tingimustest.

Ülekoormuskaitse

Kaitse hakkab tööl siis, kui tööriista kasutatakse viisil, mis põhjustab toitevoolu tugevuse tõusu lubatust kõrgemale. Sel juhul lülitage tööriist välja ja lõpetage tööriista ülekoormuse põhjustanud töö. Pärast seda käivitage tööriist uuesti.

Ülekuumenemiskaitse

See kaitse hakkab tööl, kui tööriist või aku on ülekuumenunud. Laske sellisel juhul tööriistal ja akul enne tööriista uuesti sisselülitamist jahtuda.

Ülelaadimiskaitse

See kaitse hakkab tööl, kui aku võimsus väheneb. Sellisel juhul eemaldage aku tööriistast ja laadige akut.

Aku jääkmahtuvuse näit

Riigikohane

► Joon.3: 1. Nupp 2. Akunäidik

Kui tööriist on seiskunud, vajutage lülitipaneeli nuppu. Aku jääkmahtavus kuvatakse akunäidikul. Aku jääkmahtavus kuvatakse nii, nagu on järgmises tabelis näidatud.

Akunäidiku olek	Aku jääkmahtavus
	50% kuni 100%
	20% kuni 50%
	0% kuni 20%

MÄRKUS: Enneaku jääkmahtavuse kontrollimist tuleb tööriist kindlasti seisata.

Lülitide funktsioneerimine

► Joon.4: 1. Lülitid päästik

ETTEVAATUST: Kontrollige alati enne akukasseti tööriista külge paigaldamist, kas lülitid päästik funktsioneerib nõuetekohaselt ja liigub lahitlaskmisel tagasi väljalülitatud asendisse.

Tööriista tööl panemiseks on vaja lihtsalt lülitid päästikut tömmata. Tööriista kiirus kasvab siis, kui suurendate surveid lülitid päästikule. Vabastage lülitid päästik tööriista seiskamiseks.

Eesmise lambi süütamine

► Joon.5: 1. Lamp

ETTEVAATUST: Ärge vaadake otse valgusesse ega valgusalikat.

Lambi süütamiseks tömmake lülitid päästikut. Lamp põleb sel ajal, kui tömmataksesse lülitid päästikut. Lamp kustub umbes 10 sekundit pärast lülitid päästiku vabastamist.

MÄRKUS: Pühkige lamp kuiva lapiga puhtaks. Olge seda tehes ettevaatlik, et lambi läätse mitte kriimustada, sest muidu võib valgustus väheneda.

Suunamuutmise lülitid töötamisviis

► Joon.6: 1. Suunamuutmise lülitid hoob

ETTEVAATUST: Enne töö alustamist kontrollige alati põörlemise suunda.

ETTEVAATUST: Kasutage suunamuutmislülitit alles pärast tööriista täielikku seiskumist. Enne tööriista seiskumist suuna muutmine võib tööriista kahjustada.

ETTEVAATUST: Kui tööriista ei kasutata, peab suunamuutmislülitid hoob olema alati neutraalses asendis.

Sellel tööriistal on suunamuutmise lülitid, millega saab muuta põörlemise suunda. Suruge suunamuutmislülitid hoob A-küljel alla – tööriisti põörleb päripäeva, vastupäeva põörlemiseks suruge see alla B-küljel.

Kui suunamuutmislülitid hoob on neutraalses asendis, siis lülitid päästikut tömmata ei saa.

Kiiruse muutmine

► Joon.7: 1. Kiirusregulaatori hoob

ETTEVAATUST: Seadke kiirusregulaatori hoob alati korralikult õigesse asendisse. Tööriista kasutamine selliselt, et kiirusregulaatori hoob paikneb „1“ ja „2“ asendi vahel, võib tööriista kahjustada.

ETTEVAATUST: Ärge kasutage kiirusregulaatori hooba siis, kui tööriist töötab. See võib tööriista kahjustada.

Näha olev number	Kiirus	Väändemoment	Sobiv toiming
1	Kiire	Aeglane	Suure koomusega töötamine
2	Aeglane	Kiire	Kerge koomusega töötamine

Kiiruse muutmiseks lülitage esmalt tööriist välja ning alles siis libistage kiirusregulaatori hooba kiiruse suurde muutmiseks asendisse „2“ ja vähenemiseks asendisse „1“. Veenduge, et kiirusregulaatori hoob oleks enne töötamise alustamist õiges asendis. Valige oma töö jaoks õige kiirus.

Töörežiimi valimine

ÄETTEVAATUST: Seadke röngas alati õigesse töörežiimi asendisse. Tööriista kasutamine sellise, et röngas paikneb kahe režiimi asendi sümbooli vahel, võib tööriista kahjustada.

- Joon.8: 1. Töörežiimi muutmise röngas 2. Märgis 3. Nool

Tööriistal on kolm töörežiimi.

- ☈ Puurimise režiim (ainult pöörlemine)
- ↗ Löökpuurimise režiim (pöörlemine koos lõögiga)
- ☁ Kruvikeeraja režiim (pöörlemine koos sidurdamisega)

Valige oma tööle sobiv režiim. Keerake töörežiimi muutmise röngast ja seadke valitud märk kohakuti tööriista korpusel oleva noolega.

Kinnitamiste väändemomendi reguleerimine

- Joon.9: 1. Reguleerimisröngas 2. Mööteskaala 3. Nool

Pingutusjöude saab reguleerimisröngast pöörates 21 astme ulatuses muuta. Viige gradeerimisnumbrid kohakuti tööriista korpusel oleva noolega. Minimaalse pingutusjöu saate „1“ ja maksimaalse pingutusjöu märgise 21 juures.

Keerake enne tegelikku kasutamist proovikruvi oma materjalil või duplikatmaterjalil tükki sisse, et teha kindlaks, milline väändejöu tase on konkreetse rakenduse puhul vajalik.

MÄRKUS: Kui osuti jääb skaalajaotuste vahele, siis reguleerimisröngas ei lukustu.

KOKKUPANEK

ÄETTEVAATUST: Kandke alati hoolt selle eest, et tööriist oleks enne iga süguseid hooldustöid välja lülitatud ja akukassett eemaldatud.

Külgkäepideme (abipide) paigaldamine

- Joon.10: 1. Soon 2. Terasiba 3. Eenduv osa 4. Käepideme alus 5. Külgkäepide

Tööohutuse tagamiseks kasutage alati külgkäepidet. Kinnitage külgkäepide nii, et käepideme alusel ja terasribal olevad eendid joondusid tööriista silindril olevate soontega. Seejärel kinnitage käepide, keerates seda päripäeva.

Olenevalt toimingust võite kinnitada külgkäepideme ülespoole või tööriista parem- või vasakpoolsele küljele.

Reguleeritav sügavusvarras

- Joon.11: 1. Sügavusvarras 2. Pitskruvi

Reguleeritavat sügavusvarrast saab kasutada ühesuguse sügavusega aukude puurimisel. Vabastage pitskruvi, paigutage varras soovitud asendisse ning pingutage siis pitskruvi.

Kruvikeeraja otsaku / puuriotsaku paigaldamine vői eemaldamine

Valikuline tarvik

- Joon.12: 1. Hülss

Keerake pakkide avamiseks padruni keret vastupäeva. Paigaldage kruvikeeraja otsak / puuriotsak padrunisse maksimaalsele sügavusele. Keerake padruni pingutamiseks selle keret vastupäeva. Kruvikeeraja otsaku / puuriotsaku eemaldamiseks keerake padruni keret vastupäeva.

Konksu paigaldamine

ÄETTEVAATUST: Konksu paigaldamisel keerake kruvi alati tugevalt kinni. Muidu võib konks tööriistalt lahti tulla ja kehavigastusi põhjustada.

- Joon.13: 1. Soon 2. Konks 3. Kruvi

Konksu abil saate tööriista ajutiselt kuhugi riputada. Selle võib paigaldada tööriista üksköik kummale küljele. Konksu paigaldamiseks torgake see tööriista korpusse üksköik kummal küljel olevasse önarusse ja kinnitage kruviga. Eemaldamiseks lõvdvendage kruvi ja võtke see siis välja.

Kruvikeeraja otsaku hoidiku paigaldamine

Valikuline tarvik

- Joon.14: 1. Kruvikeeraja otsaku hoidik 2. Kruvikeeraja otsak

Asetage kruvikeeraja otsakute hoidik tööriista jalami juures parem- või vasakpoolsel küljel olevasse eenidisesse ja kinnitage kruviga.

Kui te kruvikeeraja otsakuid ei kasuta, hoidke neid kruvikeeraja otsakute hoidikus. Seal saate hoida kuni 45 mm pikkuseid kruvikeeraja otsakuid.

TÖÖRIISTA KASUTAMINE

ÄETTEVAATUST: Pange akukassett alati sisse nii sügavale, et see lukustiks oma kohale. Kui näete nupu ülaosas punast osa, pole kassett täielikult lukustunud. Sisestage see täies ulatuses nii, et punast osa ei jääks näha. Muidu võib adapter juhuslikult tööriistast välja kukkuda ning põhjustada teile või läheduses viibivatele isikutele vigastusi.

ÄETTEVAATUST: Kui kiirus väheneb olulisel määral, siis vähendage koormust või seisake tööriisti, et vältida tööriista kahjustamist.

Kasutage alati külgkäepidet (abikäepide) ning hoidke tööriista töö ajal kindlasti nii külgkäepidemest kui ka lülitiga käepidemest. Muidu võib tagajärjeks olla kontrolli kaotamine tööriista üle ja raske kehavigastus.

- Joon.15

Kruvikeeraja režiim

ÄETTEVAATUST: Reguleerige regulaatorrõngas tööks sobivale väändemomendi tasemele.

ÄETTEVAATUST: Veenduge, et kruvikeeraja otsak oleks asetatud kruvipeasse otse, sest muud võite kruvi ja/või kruvikeeraja otsakut kahjustada.

Esmalt pöörake töorežiimide muutmise röngast selliselt, et nool tööriista korpusel osutaks sümbolile . Asetage kruvikeeraja otsaku tipp kruvipeasse ja suruge tööriistale. Käivitage tööriist aeglaset ja seejärel suurte järk-järgult kiirust. Vabastage lülitü päästik niipea, kui sidur rakendub.

MÄRKUS: Puidukruvi paigaldamisel puurile enne juhtauk, mille läbimõõt moodustab 2/3 kruvi läbimõõdust. See hõlbustab kruvi paigaldamist ja aitab vältida töödeldava detaili lõhenemist.

Löökuuurimise režiim

ÄETTEVAATUST: Kui auk ummistub laastude ja osakestega või tabatakse betooni peidetud armatuurrauda, rakendub materjalil läbistami sel tööriistale/puuriotsakule väga suur ja järsk väändejöud.

Esmalt pöörake töorežiimide muutmise röngast selliselt, et nool tööriista korpusel osutaks sümbolile . Selles režiimis saab reguleerimisrõngast joondada iga väändemomendi tasemeega. Kasutage kindlasti volframkarbiidi kastetud puuriotsakut.

Asetage puuriotsak augu jaoks valitud kohale ning tömmake siis lülitü päästikut. Ärge rakendage tööriista suutes jöudu. Parimad tulemused saavutatakse kerge survega. Hoidke tööriist õiges asendis ning vältige selle august väljalibisemist.

Ärge rakendage lisajöudu, kui auk ummistub laastude või osakestega. Selle asemel laske tööriistal käia tühikäigul, siis eemaldage puuriotsak osaliselt august. Korrates seda mitu korda, saab auk puhataks ja võite jätkata tavalise puurimisega.

Läbipölenud pирн

Valikuline tarvik

► Joon.16: 1. Läbipölenud pирн

Kui auk on valmis puuritud kasutage väljapuhke kolbi, et auku tolmust puhastada.

Puurimisrežiim

Esmalt pöörake töorežiimi muutmise röngast nii, et nool oleks suunatud märgisele . Seejärel tegutsege järgmiselt.

Puidu puurimine

Puidu puurimise hõlbustamiseks kasutage juhtkruviga puure. Juhtkruvi lihtsustab puurimist, tömmates kruvikeeraja otsaku pinna sisse.

Metalli puurimine

Puuriotsaku libisemise välimiseks puurimise alustamise hetkel, tehke puuritavasse kohta kärni ja haamriga märge. Asetage puuriotsaku tipp märgi kohale ja alustage puurimist.

Metallide puurimisel kasutage lõikuri märdeöli.

Erandiks on raud ja messing, mida tuleks puurida kuivalt.

ÄETTEVAATUST: Liiga suur surve seadmele ei kiirenda puurimist. Liigne surve hoopis kahjustab puuriotsaku tippu, vähendab seadme efektiivsust ja lühendab seadme tööiga.

ÄETTEVAATUST: Hoidke tööriista kindlalt ning olge tähelepanelik, kui puuriotsak hakkab puuritavast materjalist läbi tungima. Materjalil läbistamisel rakendub tööriistale/puuriotsakule väga suur jöud.

ÄETTEVAATUST: Kinnikiilunud puuriotsaku saab lihtsalt vabastada, kui muudate puuri pöörlemisseuna vastupidiseks. Kui tööriista ei hoita kindlalt, võib see ootamatult tagasi viskuda.

ÄETTEVAATUST: Kinnitage töödeldavad esemed alati kruustangide või mõne sarnase kinnitusvahendiga.

ÄETTEVAATUST: Kui tööriistaga töötatakse järjest seni, kuni akukassett on tühi, laske tööris tal enne uue akuga töö jätkamist 15 minutit seista.

HOOLDUS

ÄETTEVAATUST: Enne kontroll- või hooldustoimingute tegemist kandke alati hoolt selle eest, et tööriist oleks välja lülitud ja akukassett korpuse küljest eemaldatud.

TÄHELEPANU: Ärge kunagi kasutage bensiini, vedeldit, alkoholi ega midagi muud sarnast. Selle tulemuseks võib olla luitumine, deformatsioon või pragunemine.

Toote OHUTUSE ja TÖÖKINDLUSE tagamiseks tuleb vajalikud remonttööd, süsiharja kontroll ja väljavahetamine ning muud hooldus- ja reguleerimistööd lasta teha Makita volitatud teeninduskeskustes. Alati tuleb kasutada Makita varuosi.

VALIKULISED TARVIKUD

ÄETTEVAATUST: Neid tarvikuid ja lisaseadiseid on soovitatav kasutada koos Makita tööriistaga, mille kasutamist selles kasutusjuhendis kirjeldatakse. Muude tarvikute ja lisaseadiste kasutamisega kaasneb vigastada saamise oht. Kasutage tarvikuid ja lisaseadiseid ainult otstarbekohaselt.

Saate vajaduse korral kohalikust Makita teeninduskeskusest lisateavet nende tarvikute kohta.

- Puurid
- Lööktrelli puurid
- Kravikeeraja otsakud
- Läbipõlenud pirk
- Käepideme moodul
- Sügavusvarras
- Konks
- Kummist tugiketta moodul
- Villamüts
- Poroloonpoleerkäsn
- Akukaitse
- Makita algupärane aku ja laadija

MÄRKUS: Mõned nimkirjas loetletud tarvikud võivad kuuluda standardvarustusse ning need on lisatud tööriista pakendisse. Need võivad riigiti erineda.

ТЕХНИЧЕСКИЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Модель:		DHP448	DHP458
Максимальный диаметр сверления	Каменная кладка	14 мм	16 мм
	Сталь	13 мм	
	Дерево	65 мм	76 мм
Усилие затяжки	Шуруп	8 мм x 75 мм	10 мм x 90 мм
	Мелкий крепежный винт		M6
Число оборотов без нагрузки	Высокое (2)	0 - 1 800 мин ⁻¹	0 - 2 000 мин ⁻¹
	Низкое (1)	0 - 350 мин ⁻¹	0 - 400 мин ⁻¹
Ударов в минуту	Высокое (2)	0 - 27 000 мин ⁻¹	0 - 30 000 мин ⁻¹
	Низкое (1)	0 - 5 200 мин ⁻¹	0 - 6 000 мин ⁻¹
Общая длина		225 мм	
Номинальное напряжение		14,4 В пост. тока	18 В пост. тока
Масса нетто		2,2 - 2,5 кг	2,2 - 2,6 кг

- Благодаря нашей постоянно действующей программе исследований и разработок указанные здесь технические характеристики могут быть изменены без предварительного уведомления.
- Технические характеристики могут различаться в зависимости от страны.
- Масса может отличаться в зависимости от дополнительного оборудования. Обратите внимание, что блок аккумулятора также считается дополнительным оборудованием. В таблице представлены комбинации с наибольшим и наименьшим весом в соответствии с процедурой EPTA 01/2014.

Подходящий блок аккумулятора и зарядное устройство

Блок аккумулятора	Модель 14,4 В пост. тока	BL1415N / BL1430 / BL1430B / BL1440 / BL1450 / BL1460B
	Модель 18 В пост. тока	BL1815N / BL1820 / BL1820B / BL1830 / BL1830B / BL1840 / BL1840B / BL1850 / BL1850B / BL1860B
Зарядное устройство	DC18RC / DC18RD / DC18RE / DC18SD / DC18SE / DC18SF / DC18SH	

- В зависимости от региона проживания некоторые блоки аккумуляторов и зарядные устройства, перечисленные выше, могут быть недоступны.

ОСТОРОЖНО: Используйте только перечисленные выше блоки аккумуляторов и зарядные устройства. Использование других блоков аккумуляторов и зарядных устройств может привести к травме и/или пожару.

Назначение

Инструмент предназначен для сверления отверстий с ударным действием в кирпичной и каменной кладке. В режиме обычного (безударного) действия можно использовать инструмент в качестве шуруповерта, а также сверлить дерево, металл, керамику и пластик.

Шум

Типичный уровень взвешенного звукового давления (A), измеренный в соответствии с EN62841-2-1:

Модель DHP448

Уровень звукового давления (L_{PA}): 82 дБ (A)

Уровень звуковой мощности (L_{WA}): 93 дБ (A)

Погрешность (K): 3 дБ (A)

Модель DHP458

Уровень звукового давления (L_{PA}): 84 дБ (A)

Уровень звуковой мощности (L_{WA}): 95 дБ (A)

Погрешность (K): 3 дБ (A)

ПРИМЕЧАНИЕ: Заявленное значение распространения шума измерено в соответствии со стандартной методикой испытаний и может быть использовано для сравнения инструментов.

ПРИМЕЧАНИЕ: Заявленное значение распространения шума можно также использовать для предварительных оценок воздействия.

ОСТОРОЖНО: Используйте средства защиты слуха.

ОСТОРОЖНО: Распространение шума во время фактического использования электроинструмента может отличаться от заявленного значения в зависимости от способа применения инструмента и в особенности от типа обрабатываемой детали.

ОСТОРОЖНО: Обязательно определите меры безопасности для защиты оператора, основанные на оценке воздействия в реальных условиях использования (с учетом всех этапов рабочего цикла, таких как выключение инструмента, работа без нагрузки и включение).

Вибрация

Суммарное значение вибрации (сумма векторов по трем осям), определенное в соответствии с EN62841-2-1:

Модель DHP448

Рабочий режим: ударное сверление бетона
Распространение вибрации ($a_{h,D}$): 8,5 м/с²
Погрешность (К): 1,5 м/с²
Рабочий режим: сверление металла
Распространение вибрации ($a_{h,D}$): 2,5 м/с² или менее
Погрешность (К): 1,5 м/с²

Модель DHP458

Рабочий режим: ударное сверление бетона
Распространение вибрации ($a_{h,D}$): 9,5 м/с²
Погрешность (К): 1,5 м/с²
Рабочий режим: сверление металла
Распространение вибрации ($a_{h,D}$): 2,5 м/с² или менее
Погрешность (К): 1,5 м/с²

ПРИМЕЧАНИЕ: Заявленное общее значение распространения вибрации измерено в соответствии со стандартной методикой испытаний и может быть использовано для сравнения инструментов.

ПРИМЕЧАНИЕ: Заявленное общее значение распространения вибрации можно также использовать для предварительных оценок воздействия.

ОСТОРОЖНО: Распространение вибрации во время фактического использования электроинструмента может отличаться от заявленного значения в зависимости от способа применения инструмента и в особенности от типа обрабатываемой детали.

ОСТОРОЖНО: Обязательно определите меры безопасности для защиты оператора, основанные на оценке воздействия в реальных условиях использования (с учетом всех этапов рабочего цикла, таких как выключение инструмента, работа без нагрузки и включение).

Декларация о соответствии ЕС

Только для европейских стран

Декларация о соответствии ЕС включена в руководство по эксплуатации (Приложение А).

МЕРЫ БЕЗОПАСНОСТИ

Общие рекомендации по технике безопасности для электроинструментов

ОСТОРОЖНО: Ознакомьтесь со всеми представленными инструкциями по технике безопасности, указаниями, иллюстрациями и техническими характеристиками, прилагаемыми к данному электроинструменту. Несоблюдение каких-либо инструкций, указанных ниже, может привести к поражению электрическим током, пожару и/или серьезной травме.

Сохраните брошюру с инструкциями и рекомендациями для дальнейшего использования.
Термин "электроинструмент" в предупреждениях относится ко всему инструменту, работающему от сети (с проводом) или на аккумуляторах (без провода).

Меры безопасности при использовании аккумуляторной ударной дрели-шуруповерта

Инструкции по технике безопасности при выполнении работ

1. При использовании ударной дрели используйте средства защиты слуха. Воздействие шума может привести к потере слуха.
2. Используйте дополнительные ручки. Потеря контроля над инструментом может привести к травме.
3. Если при выполнении работ существует риск контакта режущего инструмента или крепежа со скрытой электропроводкой, держите электроинструмент за специальные изолированные поверхности. Контакт режущего инструмента или крепежей с проводом под напряжением может привести к тому, что металлические детали инструмента также окажутся под напряжением, что может стать причиной поражения оператора током.
4. При выполнении работ всегда занимайте устойчивое положение. При использовании инструмента на высоте убедитесь в отсутствии людей внизу.
5. Крепко держите инструмент.
6. Руки должны находиться на расстоянии от вращающихся деталей.
7. Не оставляйте работающий инструмент без присмотра. Включайте инструмент только тогда, когда он находится в руках.
8. Сразу после окончания работ не прикасайтесь к головке сверла или детали. Они могут быть очень горячими, что приведет к ожогам кожи.
9. Некоторые материалы могут содержать токсичные химические вещества. Примите соответствующие меры предосторожности, чтобы избежать вдыхания или контакта с кожей таких веществ. Соблюдайте требования, указанные в паспорте безопасности материала.
10. Если головку сверла не удается ослабить даже с помощью открывания зажимов, воспользуйтесь плоскогубцами, чтобы вытянуть ее. Вытягивание головки сверла вручную может привести к травмированию ее острой кромкой.

Инструкции по технике безопасности при использовании удлиненных головок сверла

1. Запрещено работать на рабочей частоте, превышающей максимальные номинальные значения для головки сверла. На более высоких рабочих частотах сверло может изогнуться, если позволить ему вращаться свободно без контакта с заготовкой, что может привести к травме.

- Всегда начинайте сверление на низкой частоте, прижав кончик сверла к заготовке. На более высоких рабочих частотах сверло может изогнуться, если позволить ему вращаться свободно без контакта с заготовкой, что может привести к травме.
- Прикладывайте давление к инструменту только по оси сверла и не прижимайте сверло слишком сильно.** Сверла могут согнуться, что приведет к поломке или потере контроля и может стать причиной травмы.

СОХРАНИТЕ ДАННЫЕ ИНСТРУКЦИИ.

ОСТОРОЖНО: НЕ ДОПУСКАЙТЕ, чтобы удобство или опыт эксплуатации данного устройства (полученный от многократного использования) доминировали над строгим соблюдением правил техники безопасности при обращении с этим устройством. НЕПРАВИЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ инструмента или несоблюдение правил техники безопасности, указанных в данном руководстве, может привести к тяжелой травме.

Важные правила техники безопасности для работы с аккумуляторным блоком

- Перед использованием аккумуляторного блока прочтите все инструкции и предупреждающие надписи на (1) зарядном устройстве, (2) аккумуляторном блоке и (3) инструменте, работающем от аккумуляторного блока.
- Не разбирайте аккумуляторный блок.
- Если время работы аккумуляторного блока значительно сократилось, немедленно прекратите работу. В противном случае, может возникнуть перегрев блока, что приведет к ожогам и даже к взрыву.
- В случае попадания электролита в глаза промойте их обильным количеством чистой воды и немедленно обратитесь к врачу. Это может привести к потере зрения.
- Не замыкайте контакты аккумуляторного блока между собой:
  - Не прикасайтесь к контактам какими-либо токопроводящими предметами.
  - Не храните аккумуляторный блок в контейнере вместе с другими металлическими предметами, такими как гвозди, монеты и т. п.
  - Не допускайте попадания на аккумуляторный блок воды или дождя.
 Замыкание контактов аккумуляторного блока между собой может привести к возникновению большого тока, перегреву, возможным ожогам и даже поломке блока.
- Не храните инструмент и аккумуляторный блок в местах, где температура может достигать или превышать 50 °C (122 °F).
- Не бросайте аккумуляторный блок в огонь, даже если он сильно поврежден или полностью вышел из строя. Аккумуляторный блок может взорваться под действием огня.

- Не роняйте и не ударяйте аккумуляторный блок.
- Не используйте поврежденный аккумуляторный блок.
- Входящие в комплект литий-ионные аккумуляторы должны эксплуатироваться в соответствии с требованиями законодательства об опасных товарах. При коммерческой транспортировке, например, третьей стороной или экспедитором, необходимо нанести на упаковку специальные предупреждения и маркировку. В процессе подготовки устройства к отправке обязательно проконсультируйтесь со специалистом по опасным материалам. Также соблюдайте местные требования и нормы. Они могут быть строже. Закройте или закрепите разомкнутые контакты и упакуйте аккумулятор так, чтобы он не перемещался по упаковке.
- Для утилизации блока аккумулятора извлеките его из инструмента и утилизируйте безопасным способом. Выполните требования местного законодательства по утилизации аккумуляторного блока.
- Используйте аккумуляторы только с продукцией, указанной Makita. Установка аккумуляторов на продукцию, не соответствующую требованиям, может привести к пожару, перегреву, взрыву или утечке электролита.
- Если инструментом не будут пользоваться в течение длительного периода времени, извлеките аккумулятор из инструмента.

СОХРАНИТЕ ДАННЫЕ ИНСТРУКЦИИ.

ВНИМАНИЕ: Используйте только фирменные аккумуляторные батареи Makita. Использование аккумуляторных батарей, не произведенных Makita, или батарей, которые были подвергнуты модификациям, может привести к взрыву аккумулятора, пожару, травмам и повреждению имущества. Это также автоматически аннулирует гарантию Makita на инструмент и зарядное устройство Makita.

Советы по обеспечению максимального срока службы аккумулятора

- Заряжайте блок аккумуляторов перед его полной разрядкой. Обязательно прекратите работу с инструментом и зарядите блок аккумуляторов, если вы заметили снижение мощности инструмента.
- Никогда не подзаряжайте полностью зарженный блок аккумуляторов. Перезарядка сокращает срок службы аккумулятора.
- Заряжайте блок аккумуляторов при комнатной температуре в 10 - 40 °C (50 - 104 °F). Перед зарядкой горячего блока аккумуляторов дайте ему остыть.
- Зарядите ионно-литиевый аккумуляторный блок, если вы не будете пользоваться инструментом длительное время (более шести месяцев).

ОПИСАНИЕ РАБОТЫ

ДВИНИМАНИЕ: Перед регулировкой или проверкой функций инструмента обязательно убедитесь, что он выключен и его аккумуляторный блок снят.

Установка или снятие блока аккумуляторов

ДВИНИМАНИЕ: Обязательно выключайте инструмент перед установкой и извлечением аккумуляторного блока.

ДВИНИМАНИЕ: При установке и извлечении аккумуляторного блока крепко держивайте инструмент и аккумуляторный блок. Если не соблюдать это требование, они могут высокользнути из рук, что приведет к повреждению инструмента, аккумуляторного блока и травмированию оператора.

► Рис.1: 1. Красный индикатор 2. Кнопка 3. Блок аккумулятора

Для снятия аккумуляторного блока нажмите кнопку на лицевой стороне и извлеките блок.

Для установки аккумуляторного блока совместите выступ аккумуляторного блока с пазом в корпусе и задвиньте его на место. Устанавливайте блок до упора так, чтобы он зафиксировался на месте с небольшим щелчком. Если вы можете видеть красный индикатор на верхней части клавиши, адаптер аккумулятора не полностью установлен на месте.

ДВИНИМАНИЕ: Обязательно устанавливайте аккумуляторный блок до конца, чтобы красный индикатор не был виден. В противном случае аккумуляторный блок может выпасть из инструмента и нанести травму вам или другим людям.

ДВИНИМАНИЕ: Не прилагайте чрезмерных усилий при установке аккумуляторного блока. Если блок не двигается свободно, значит он вставлен неправильно.

Индикация оставшегося заряда аккумулятора

Только для блоков аккумулятора с индикатором

► Рис.2: 1. Индикаторы 2. Кнопка проверки

Нажмите кнопку проверки на аккумуляторном блоке для проверки заряда. Индикаторы загорятся на несколько секунд.

Индикаторы			Уровень заряда
Горит	Выкл.	Мигает	
■	□	■	от 75 до 100%
■	■	■	от 50 до 75%
■	■	□	от 25 до 50%
■	□	□	от 0 до 25%

Индикаторы			Уровень заряда
■	□	■	Зарядите аккумуляторную батарею.
■	■	□	Возможно, аккумуляторная батарея неисправна.
■	■	■	

ПРИМЕЧАНИЕ: В зависимости от условий эксплуатации и температуры окружающего воздуха индикация может незначительно отличаться от фактического значения.

Система защиты инструмента/аккумулятора

На инструменте предусмотрена система защиты инструмента/аккумулятора. Она автоматически отключает питание для продления срока службы инструмента и аккумулятора. Инструмент автоматически отключится в указанных далее случаях, влияющих на работу самого инструмента или аккумулятора.

Защита от перегрузки

Эта защита срабатывает в случае слишком высокого потребления тока инструментом в текущем режиме эксплуатации. В этом случае выключите инструмент и прекратите работу, из-за которой произошла перегрузка инструмента. Затем включите инструмент дляerezапуска.

Защита от перегрева

Эта защита срабатывает в случае перегрева инструмента или аккумулятора. В этом случае дайте инструменту и аккумулятору остить перед повторным включением.

Защита от переразрядки

Эта защита срабатывает, когда уровень заряда аккумулятора становится низким. В этой ситуации извлеките аккумулятор из инструмента и зарядите его.

Индикация оставшегося заряда аккумулятора

В зависимости от страны

► Рис.3: 1. Кнопка 2. Индикатор аккумулятора

После остановки инструмента нажмите кнопку на панели переключателей. Оставшаяся емкость аккумулятора будет отображаться на индикаторе аккумулятора.

Оставшаяся емкость аккумулятора показана в указанной далее таблице.

Состояние индикатора аккумуляторной батареи	Уровень заряда аккумулятора
	от 50% до 100%
	от 20% до 50%
	от 0% до 20%

ПРИМЕЧАНИЕ: Перед проверкой оставшейся емкости аккумулятора убедитесь в том, что инструмент остановлен.

Действие выключателя

► Рис.4: 1. Триггерный переключатель

ВНИМАНИЕ: Перед установкой аккумуляторного блока в инструмент обязательно убедитесь, что его триггерный переключатель нормально работает и возвращается в положение "OFF" (Выкл) при отпускании.

Для запуска инструмента просто нажмите на триггерный переключатель. Для увеличения числа оборотов нажмите триггерный переключатель сильнее. Отпустите триггерный переключатель для остановки.

Включение передней лампы

► Рис.5: 1. Лампа

ВНИМАНИЕ: Не смотрите непосредственно на свет или источник света.

Лампа продолжает гореть, пока нажат триггерный переключатель. Лампа будет светиться до тех пор, пока нажат триггерный переключатель. Лампа гаснет примерно через 10 секунд после отпускания триггерного переключателя.

ПРИМЕЧАНИЕ: Для удаления пыли с линзы лампы используйте сухую ткань. Не допускайте возникновения царапин на линзе лампы, так как это приведет к снижению освещенности.

Действие реверсивного переключателя

► Рис.6: 1. Рычаг реверсивного переключателя

ВНИМАНИЕ: Перед работой всегда проверяйте направление вращения.

ВНИМАНИЕ: Используйте реверсивный переключатель только после полной остановки инструмента. Изменение направления вращения до полной остановки инструмента может привести к его повреждению.

ВНИМАНИЕ: Если инструмент не используется, обязательно переведите рычаг реверсивного переключателя в нейтральное положение.

Этот инструмент оборудован реверсивным переключателем для изменения направления вращения. Нажмите на рычаг реверсивного переключателя со стороны А для вращения по часовой стрелке или со стороны В для вращения против часовой стрелки. Когда рычаг реверсивного переключателя находится в нейтральном положении, триггерный переключатель нажать нельзя.

Изменение скорости

► Рис.7: 1. Рычаг изменения скорости

ВНИМАНИЕ: Всегда устанавливайте рычаг изменения скорости в правильное положение до конца. Если Вы работаете с инструментом, а рычаг изменения скорости находится посередине между обозначениями "1" и "2", это может привести к повреждению инструмента.

ВНИМАНИЕ: Не используйте рычаг переключения скорости при работающем инструменте. Это может привести к повреждению инструмента.

Отображаемая цифра	Скорость	Крутящий момент	Допустимые работы
1	Низкая	Высокая	Работа с высокой нагрузкой
2	Высокая	Низкая	Работа с малой нагрузкой

Для изменения скорости следует сначала выключить инструмент, а затем перевести рычаг изменения скорости в положение "2" для выбора высокой скорости или в положение "1" для выбора низкой скорости. Перед началом работы убедитесь в том, что рычаг изменения скорости находится в правильном положении. Используйте подходящую скорость для выполнения текущей работы.

Выбор режима действия

ВНИМАНИЕ: Всегда полностью поворачивайте кольцо до отметки нужного режима. Если вы будете работать с инструментом, а кольцо при этом будет находиться посередине между отметками режимов, это может привести к повреждению инструмента.

► Рис.8: 1. Кольцо изменения режима работы
2. Метка 3. Стрелка

Данный инструмент предусматривает три режима работы.

- Режим сверла (только вращение)
- Режим перфоратора (вращение с ударом)
- Режим шуруповерта (вращение с проскальзыванием муфты)

Выберите режим, соответствующий типу выполняемых работ. Поверните кольцо изменения режима работы и совместите выбранную отметку со стрелкой на корпусе инструмента.

Регулировка крутящего момента затяжки

- Рис.9: 1. Регулировочное кольцо 2. Градуировка 3. Стрелка

Крутящий момент затяжки настраивается поворотом регулировочного кольца (предусмотрено 21 положение). Совместите градуировку со стрелкой на корпусе инструмента. Минимальному крутящему моменту затяжки соответствует положение 1, а максимальному – 21. Перед выполнением работы закрутите пробный болт в ваш материал или деталь из такого материала для определения необходимого крутящего момента для данного конкретного применения.

ПРИМЕЧАНИЕ: Регулировочное кольцо не фиксируется в случае установки указателя посередине между градуировками.

СБОРКА

ДВИНИМАНИЕ: Перед проведением каких-либо работ с инструментом обязательно убедитесь, что инструмент отключен, а блок аккумулятора снят.

Установка боковой ручки (вспомогательной рукоятки)

- Рис.10: 1. Паз 2. Стальной ремешок 3. Выступ 4. Основание ручки 5. Боковая ручка

Для обеспечения безопасности во время работ всегда используйте боковую ручку. Прикрепите боковую ручку так, чтобы выступы на основании ручки и стальном ремешке вошли в пазы на цилиндрической части инструмента. После этого затяните ручку, вращая ее по часовой стрелке. В зависимости от выполняемых работ боковую ручку можно прикреплять в направлении вверх или с левой / правой стороны.

Регулируемый ограничитель глубины

- Рис.11: 1. Ограничитель глубины 2. Зажимной винт

Регулируемый ограничитель глубины удобен для сверления отверстий одинаковой глубины. Ослабьте зажимной винт и установите ограничитель глубины в нужное положение, после чего затяните зажимной винт.

Установка или снятие насадки для отвертки или головки сверла

Дополнительные принадлежности

- Рис.12: 1. Муфта

Поверните муфту против часовой стрелки для открытия кулаков зажимного патрона. Вставьте насадку для отвертки или головку сверла в зажимной патрон как можно глубже. Поверните муфту по часовой стрелке для затяжки патрона. Для снятия насадки/головки поверните муфту против часовой стрелки.

Установка крючка

ДВИНИМАНИЕ: При установке крючка надежно фиксируйте его винтом. В противном случае крючок может отсоединиться от инструмента, что может привести к травме.

- Рис.13: 1. Паз 2. Крючок 3. Винт

Крючок удобен для временного подвешивания инструмента. Он может быть установлен с любой стороны инструмента. Для установки крючка вставьте его в паз в корпусе инструмента с одной из сторон и закрепите при помощи винта. Чтобы снять крючок, необходимо сначала отвернуть винт.

Порядок установки держателя насадок для отвертки

Дополнительные принадлежности

- Рис.14: 1. Держатель насадок для отвертки 2. Насадка для отвертки

Установите держатель насадок в выступ на основании инструмента с правой или левой стороны и закрепите его при помощи винта. Если насадки для отвертки не используются, храните их в специальных держателях. Здесь могут храниться насадки длиной до 45 мм.

ЭКСПЛУАТАЦИЯ

ДВИНИМАНИЕ: Всегда устанавливайте блок аккумулятора до упора так, чтобы он зафиксировался на месте. Если вы можете видеть красный индикатор на верхней части клавиши, блок аккумулятора не полностью установлен на месте. Установите его до конца так, чтобы красный индикатор был не виден. В противном случае блок может выпасть из инструмента и нанести травму вам или другим людям.

ДВИНИМАНИЕ: В случае значительного снижения оборотов уменьшите нагрузку или остановите инструмент во избежание его повреждения.

Всегда пользуйтесь боковой ручкой (вспомогательной рукояткой) и при работе крепко держите инструмент и за боковую ручку, и за ручку с выключателем.

Несоблюдение этого требования может привести к потере контроля над инструментом и тяжелой травме.

- Рис.15

Работа в режиме шуруповерта

ДВИНИМАНИЕ: Установите регулировочное кольцо на соответствующий уровень крутящего момента для вашей работы.

ДВИНИМАНИЕ: Следите за тем, чтобы насадка для отвертки вставлялась прямо в головку винта, иначе можно повредить винт и/или насадку.

Сначала поверните кольцо изменения режима действия, чтобы стрелка на корпусе инструмента указывала на отметку .

Установите конец насадки в головку шурупа и придавите инструмент к шурупу. Включите инструмент на медленной скорости и затем постепенно увеличивайте ее. Отпустите триггерный переключатель, как только сработает сцепление.

ПРИМЕЧАНИЕ: При закручивании шурупов в дерево предварительно просверлите направляющее отверстие, диаметр которого равен 2/3 диаметра шурупа. Это облегчит закручивание шурупа и предотвратит возникновение трещин в детали.

Сверление с ударным действием

ВНИМАНИЕ: При ударе о стержневую арматуру, залитую в бетон, при засорении отверстия щепой и частицами или в случае, когда просверливаемое отверстие становится сквозным, на инструмент/головку сверла воздействует значительная мгновенная сила скручивания.

Сначала поверните кольцо изменения режима действия, чтобы стрелка на корпусе инструмента указывала на отметку . Регулировочное кольцо можно совместить с любыми уровнями крутящего момента для такой работы.

Используйте сверло с головкой из карбида вольфрама.

Расположите головку сверла в желаемом положении в отверстии, затем нажмите триггерный переключатель. Не прилагайте излишних усилий к инструменту. Небольшое усилие на инструмент приводит к лучшим результатам. Удерживайте инструмент на месте и не допускайте его соскальзывания с места выполнения отверстия.

Не применяйте дополнительное давление, если отверстие засорено щепками или посторонними частицами. Вместо этого дайте инструменту поработать вхолостую и затем частично вытащите головку сверла из отверстия. Если эту процедуру проделать несколько раз, отверстие очистится и можно будет возобновить обычное сверление.

Груша для продувки

Дополнительные принадлежности

► Рис.16: 1. Груша для продувки

После сверления отверстия воспользуйтесь грушей для продувки, чтобы удалить пыль из отверстия.

Сверление

Сначала поверните кольцо изменения режима работы, чтобы совместить указатель с отметкой . Затем действуйте следующим образом.

Сверление дерева

При сверлении дерева наилучшие результаты достигаются с применением сверл для дерева с направляющим винтом. Направляющий винт упрощает сверление, удерживая головку сверла в обрабатываемой детали.

Сверление металла

Для предотвращения скольжения сверла при начале сверления сделайте углубление с помощью кернера и молотка в точке сверления. Вставьте острые головки сверла в углубление и начните сверление. При сверлении металлов пользуйтесь смазочно-охлаждающей жидкостью. Исключение составляют железо и латунь, которые надо сверлить насухо.

ВНИМАНИЕ: Чрезмерное нажатие на инструмент не ускорит сверление. На самом деле, чрезмерное давление только повредит наконечники головки сверла, снизит производительность инструмента и сократит срок его службы.

ВНИМАНИЕ: Крепко удерживайте инструмент и будьте осторожны, когда головка сверла начинает проходить сквозь обрабатываемую деталь. В момент выхода головки сверла из детали возникает огромное усилие на инструмент/сверло.

ВНИМАНИЕ: Заклинившая головка сверла может быть без проблем извлечена из обрабатываемой детали путем изменения направления вращения при помощи реверсивного переключателя. Однако если вы не будете крепко держать инструмент, он может резко сдвинуться назад.

ВНИМАНИЕ: Всегда закрепляйте обрабатываемые детали в тисках или аналогичном зажимном устройстве.

ВНИМАНИЕ: Если инструмент эксплуатировался непрерывно до разряда блока аккумулятора, сделайте перерыв на 15 минут перед началом работы с заряженным аккумулятором.

ОБСЛУЖИВАНИЕ

ВНИМАНИЕ: Перед проведением проверки или работ по техобслуживанию всегда проверяйте, что инструмент выключен, а блок аккумуляторов снят.

ПРИМЕЧАНИЕ: Запрещается использовать бензин, растворители, спирт и другие подобные жидкости. Это может привести к обесцвечиванию, деформации и трещинам.

Для обеспечения БЕЗОПАСНОСТИ и НАДЕЖНОСТИ изделия ремонт, проверка и замена угольных щеток и любые другие работы по техобслуживанию или регулировке должны осуществляться в уполномоченных сервис-центрах Makita с использованием запасных частей только производства компании Makita.

ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ

ВНИМАНИЕ: Данные принадлежности или приспособления рекомендуются для использования с инструментом Makita, указанным в настоящем руководстве. Использование других принадлежностей или приспособлений может привести к получению травмы. Используйте принадлежность или приспособление только по указанному назначению.

Если вам необходимо содействие в получении дополнительной информации по этим принадлежностям, свяжитесь с вашим сервис-центром Makita.

- Головки сверл
- Насадки для ударной дрели
- Насадки для отвертки
- Груша для продувки
- Ручка в сборе
- Ограничитель глубины
- Крючок
- Резиновая подкладка в сборе
- Шерстяная насадка
- Полировальная подкладка из пеноматериала
- Устройство защиты аккумулятора
- Оригинальный аккумулятор и зарядное устройство Makita

ПРИМЕЧАНИЕ: Некоторые элементы списка могут входить в комплект инструмента в качестве стандартных приспособлений. Они могут отличаться в зависимости от страны.

Makita Europe N.V.

Jan-Baptist Vinkstraat 2,
3070 Kortenberg, Belgium

Makita Corporation

3-11-8, Sumiyoshi-cho,
Anjo, Aichi 446-8502 Japan

www.makita.com

885234B989
EN, SV, NO, FI, DA,
LV, LT, ET, RU
20200205